

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérlőház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 13. sz. 1943 január 17 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér

A magyar szeretet és jóság mozgósítása

Kezdődik a mai napon. Kormányzó Urunk hitvesének hívó szavára a nemzeti szolidaritás és testvéri együttérzés zászlaja alá sereglők a magyar társadalom. Ma kezdődik az országos gyűjtés a honvédcsaládokért, azoknak a hőseinknek szereteteiért, hozzátartozóiért, akik ezekben a kegyetlen hideg időkben is rendületlenül állják a messze orosz pusztákon a várát az európai civilizáció, a keresztény kultúra és magyar hazánk védelmében.

Az otthon nyugalma, a magyar tájak békéje honvédeink erős karján, fegyvereink élén, rendíthetetlen bátorságán nyugszik. A magyar katona magaslatos áldozatkészséggel határainktól kétezer kilométerre is a magyar hazát védi. Mikor szembe vág a kegyetlen orosz tél jeges szele, mikor fanatikus ellenség rohan feléje és ő törhetetlen hősiességgel védi a megújuló vad rohamokat, bizonyára haza gondol a kedves magyar vidékekre, a szeretett haza képe vésődik szívébe és az ősi magyar virtus acélozza meg erejét. A harcok vad kavargásában az itthonhagyott gyermek, anya, apa, feleség arca sugárzik feléje. Nem szabad, hogy aggodalom ernyessze a magyar katona erejét, az aggodalom, hogy mi történik itthon hozzátartozóival, szeretettel, nem szenvednek-e szükségét, mi lesz velük, ha a háború kérelhetetlen következménye őt is eléri. Biztos tudatot kell nyújtani a magyar katonának, hogy a kötelességteljesítésnek az a mindenek fölött álló mértéke, mely őt eltölti, áthatja itthon is a magyar társadalmat. Hogy minden gondolatunk feléjük szál, hogy szerető gondoskodás veszi körül hozzátartozóikat, hogy áldozatkészségükre az itthoniak részéről hasonló áldozatkészség a felelet.

Oh, de minő nagy különbség van aközött az áldozat között, ami a harcok zajában a magyar katonára vár és aközött, aminek teljesítésére az itthoni társadalmat kötelezi a magyar sorsközösség. Életet, egészséget, testi épiséget kockáztat minden tépelődés nélkül a harcoló katona, szembe az itthoniakra most csak az a kötelesség vár, hogy részt vállaljanak harcoló honvédeink hozzátartozóirol való gondoskodásban.

A Főméltóságú Asszony által megindított akció az itthoniaknak ezt a kötelességét foglalja kerébe. Ma indul és három héttig tart a honvédcsaládok javára az országos gyűjtés. Ebből mindenkinek ki kell venni részét magyar kötelességérzetből, de ki kell venni részét azért is, mert aki ad, tulajdonképpen sa-

Magyar hadijelentés a bolsevista tömegtámadások meghiusításáról

Húsz fokos hidegben, sűrű ködben erős tűzérsegi előkészítés után indultak rohamra a bolsevista tömegek, de hős honvédeink megállították és elrekesztették a támadást

Rommel és Montgomery első összecsapása Libiában — Visszaverték az angol páncélos csapatokat

Ellentét Anglia és Spanyolország között a tangeri övezet miatt Szíria és Libanon az Egyesült Államok „pártfogása” alá került. Az iraki kormány hadbanállónak tekinti magát Németországgal, Olaszországgal és Japánnal

Az e heti magyar hadijelentés emlékezik meg a keleti fronton küzdő honvédeink kemény küzdelmeiről, melyeket az elmúlt héten lefolyt szovjet tömegtámadásokkal szemben kifejtettek. A hadijelentéshez magyar katonai helyről még a következő kiegészítő részleteket fűzték:

A Don-menti magyar arcvonalon héteken át tartott viszonylagos nyugalom után, az ellenség az elmúlt héten két helyen betört védőövezetünkbe. A támadások közül a hevesebbiket több hadosztálynyi erőnek aránylag rövid arcvonalzakaszon való bevetésével hajtott végre az ellenség.

Január 12-én húszfokos hidegben, rendkívül sűrű ködben, igen erős tűzérsegi előkészítés után indultak rohamra a bolsevista tömegek, amelyeket nagyszámú harcokci támogatott. Az alig száz lépésnyire terjedő látási viszonyok miatt, páncéloselhárító nehéz fegyvereink már csak a legközelebbi távolságból érvényesíthették tüzüket, e mellett az alacsony köd miatt csapataink mindenemű légi tevékenység nélkül pusztán a maguk erejére utalva voltak kénytelenek a hatalmas túlsúllyal rohamozó ellenséges tömegekkel szembeszállni.

A honvédcsapatok rendületlenül küzdő szellemének, elszántságának, valamint rugalmas védelmének köszönhető,

ját biztonságáért, békés életéért és nyugalmaért hoz csekély áldozatot. A magyar katona erejét, bátorságát fokozza az a tudat, hogy hozzátartozóiért felelősséget vállal a magyar nép, hogy az egész ország minden rendű és rangú lakosának szerető gondoskodása veszi körül őket, hogy nem hagyják el őket szükségükben, gondjaikat megosszák.

Ne feledjük az elmúlt világháború tanulságait. Akkor sok

hogy a nagyszabásúnak szánt bolsevista roham ereje lankadóban van és csak helyi előnyöket tek és végig kitarva lehetővé tartálékaink hamarosan megakadályozták az ellenséget elért sikereinek kiszélesítésében.

Bár a védelem szempontjából az előbb említett körülmények következtében az időjárás felletted kedvezőtlen volt, tűzérsegiünk és páncéloselhárító egyéb nehézfegyvereink számos szovjet harcokci szétlőttek. Az ellenség embervesztesége igen nagy.

Mértékadó magyar és szovjetseges katonai körökben teljes elismeréssel adóznak a harcban résztvevő magyar kötelek hősiességének, valamint talpraesett magatartásának. Különösen kiemelik azoknak a honvéd erőnek kiválóságát, amelyek az ellenség egymást követő rohamhullámai között és azok hatá mögött elszigetelt helyzetben maradván tovább küzdötte kés végig kitarva lehetővé tették a támadásra rendelt kötelek számára az ellenség elrekesztését.

Ugyancsak a harcok, támadó szellemnek a bizonyítéka az a tény is, hogy a magyar arcvonal megnemtámadott részein egész sor felderítő és romboló vállalkozást hajtottak végre, minden esetben példás sikerrel.

A KELETI ARCVONALON szünet nélkül folyik a heves harcok a küzdelem újabb szak-

tekintetben bizonyos cinizmus-sal és nemtörődömséggel találták magukat szemben a harcoló katonák hozzátartozói. Tudjuk, mi volt ennek a következménye. Ma, a mostani háború harcoló magyar katonáinak szereteteiről, hozzátartozóirol egészen más-ként gondoskodik a magyar társadalom. Szép példáit látjuk ennek a szeretetfolyamatnak és együttérzésnek lépten-nyomon.

Most arról van szó, hogy ezt

38. számú magyar hadijelentés

A honvédvezérkar főnöke közli:

A bolsevista támadási kísérletek az elmúlt héten a magyar hadsereg arcvonalára is kiterjedtek.

A —20 fokos hidegben jelentős ellenséges erővel végrehajtott és páncélosokkal is erősen támogatott bolsevista támadások a magyar és a támogató német csapatok kemény ellenállása folytán csak helyi sikerekre vezettek. A hősiességgel kitartó csapatrészek harca és a kellő időben végrehajtott ellentámadások eredményeképpen a be-

szokra terjedt át. A szovjet parancsnokság ismételt támadások a küldi csapatait, hogy megtalálja a legkisebb ellenállás pontját s ugyanakkor leküsse a német tartalékokat, nehogy azok olyan helyekre szállíthassák, ahol a nyomás erősebb.

A szovjet által idáig elért eredmények stratégiai szempontból negatívak, mert az arcvonalat seholsem sikerült áttörni — állapítja meg a „Popolo di Roma”. A németek és a szovjetsegesek rugalmas záróvonala teljes mértékben megőrizte a német parancsnokság által választott védekező haremokat; ama következményének, hogy feltartóztassa a szovjet erők dühölt oszromát és rögtönös ellentámadásokkal semmivé tegye az ellenségnek kikerülhetetlen helyi sikereit. A

tört ellenséget sikerült elrekesztelni.

Az orosz támadások ellenére sok helyen alkalom nyílt saját vállalkozások végrehajtására, melyek közben az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk. Sok földerdőt felrobantottunk s fegyvereket zsákmányoltunk.

Repülőink éjjeli bevetésekben az ellenséges elhelyezési körzetek és csapatrészek eredményes támadásával vettek részt a küzdelemben.

Légvédelmünk két ellenséges repülőgépet lelőtt.

küzdelem már több hete tart. Az a szerény tényeredés, amelyet a szovjet emberekben és harcokciiban szenvedett óriási veszteségek árán elért, semmiben sem biztosítja az általános stratégiai helyzetet, mert a németek továbbra is szilárdan tartják kezükben valamennyi főállást.

A tegnapi német hadijelentés valamennyi frontszakaszirol a szovjet támadások visszaverését közli.

ROMMEL ES MONTGOMERY első összecsapása megtörtént. Libiában a 8. angol hadsereg megkísérelte, hogy délről átkarolja a tengely páncélos hadseregét. Ez a kísérlet azonban meghiusult, Rommel hadserege visszaverte a támadókat

nel. Akinek pedig módja és jóvedelme megvan, hozzá adjon ezeket, százaka! hiszen a magyar katona az orosz tél poklában az ő nyugalma, vagyona is védi, az ő biztonságát őrzi. A gazdag adjon sok pengőket, a szegény fillérek, de adjon mindenki, hogy az áldozatkészségben egy legyen az egész magyar társadalom.

TOKÉSI FOTO
RÜSPKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ANGLIA ÉS SPANYOLORSZÁG

Lisszabonba érkezett jelentések szerint Anglia tengeri főkonzulja útfőként hivatalosan közölte a tengeri spanyol hatóságokkal, hogy továbbra is fenntartja a tengeri övezetben az 1925-ben létrejött és 1928-ban módosított egyezményben lefektetett jogait, Anglia — mondják londoni hivatalos körökben — nem ismeri el jogilag azokat a közigazgatási változásokat, amelyeket a spanyol hatóságok Tangerben bevezettek.

Ez az első komoly „nézeteltérés” a háború kitörése óta Anglia és Spanyolország között. Lehet, hogy ennek komolyabb következményei is lesznek.

IRAK CSATLAKOZÁSA AZ ANGOLSZÁSZOKHOZ

Mint Newyorkból jelentik, Irak miniszterelnöke táviratban értesítette Roosevelt elnököt arról, hogy Irak csatlakozott a szövetséges nemzetekhez.

Nem lehet esodálkozni ezen a csatlakozáson, hiszen Irak az utóbbi időben teljesen angol és szovjet befolyás és részben megszállás alatt van.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK

erősen terjeszkednek Keleten. Újabb ilyen lépésről kapunk hírt.

Bejruthból azt jelentik, hogy az Egyesült Államok szíriai és libanoni főkonzulja, Wadsworth kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy Szíria és Libanon ezután az Egyesült Államok pártfogása alatt áll.

Feltűnő az a hír — jelentik — hogy Anglia és az Egyesült Államok litkos vetélkedése Szíriában és Libanonban az utóbbi javára dönt el.

VIRGINIO GAYDA

a Giornale d'Italia vezércikkében visszautasította a Spere című angol folyóirat egyik cikkét, amely szerint Szicília adott körülmények között éppúgy érett gyümölcsként eszék az angolok és amerikaiak kezébe, mint Francia-Eszakafrika, tekintettel arra, hogy a fasiszmus ezt a szigetet teljesen elhanyagolta.

Gayda szerint az angol cikk újabb megnyilvánulása az ellenséges propaganda újabb dőre módszereinek. Az angolok úgy látszik elfelejtik, hogy a sziciliának mindig előharcosai voltak Olaszország egységének és az olasz nagyságnak. Szicília valóban érett gyümölcs volna az angolok számára, de nem azért, hanem hogyha a szicíliai földre merészkednének, a legkeményebb leckeiben részesítse őket. Gayda szemerszedett valótlanágoknak mondja azt, hogy a fasiszmus elhanyagolta Sziciliát és felsorolja mindazt, amit a fasiszta rendszer érte tett.

AMERIKAI REPÜLŐGÉPEK PORTUGÁLIA FELETT

Több amerikai repülőgép átrepült portugál terület felett, 11

Meteor Mozgó műsora

Vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5, 7 órákor utoljára Tolnay Klári, Bilicsi, Rajnay, Gézon, Maklárty magyar vígjátéka.

Zavaros éjszaka

Legközelebbi szombatól: Egy csók és más semmi magyar film.

amerikai repülőgép pedig kényeszerleszállást végzett a lisszaboni katonai repülőtéren.

Ezzel kapcsolatban a portugál közvéleményben utálnak a portugál kormányra az arra az érelyes tiltakozására, amelyet a kormány Portugália l'giterének legutóbbi megsértése után a washingtoni és londoni kormányhoz intézett.

Politikai körökben Portugália semlegességének amerikai repülők részéről történt megsértésével kapcsolatban kijelentetik, hogy az amerikaiak kénytelenek a német elhárítástól szenvedett állandó veszteségeik miatt minden kockázatot vállalni, hogy a legrövidebb úton repülőgépeket juttassanak Észak-Afrikába. Ha azonban a kereken 100 gápból álló kötelékből már odarepülés-kor 10 százalékot egy semleges országban internálnak és az amerikaiak ezt kénytelenek vállalni, ebből lisszaboni körök felfogása szerint — tiszta képet lehet alkotni az északafrikai lévi háború helyzetéről.

Azt hiszik, hogy a portugál kormány ebben az ügyben újabb

erélyes nyilatkozatot intéz majd az illetékes kormányokhoz.

HIROTA,

a japán nagykövetség sajtótájékoztatója a Domei iroda munkatársával folytatott beszélgetésében a következőket mondotta:

— A tengelyhatalmak nem teszik le a fegyvert mindaddig, míg fennáll a lehetősége annak, hogy az Egyesült Államok ve-szélyeztetik a világot. Az angol világbirodalom pusztulása egyike a tegelyhatalmak háborús céljainak és a pusztulás feltélen bekövetkezik. De ez még nem jogosít fel olyan neveltséges állításra, hogy a vezetést az angoloktól — tekintet nélkül a háború kimenetelére, az Egyesült Államok veszik majd át. Nem maradunk tétlen és a plutokrata imperializmusnak azt az örököt, amit Nagybritannia az Egyesült Államokra hagyományoz, magunk fogjuk átvenni, mert az, hogy ezt az örökséget az Egyesült Államok vegye át, ellentétben áll azzal a világrenddel, amelynek megteremtése háborús céljaink kiinduló pontja. Fejezte be nyilatkozatát Hirota

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti harctér déli szakaszán az ellenség számbeli fölényben levő erővel folytatta támadásait, melyeket a bolsevistáknak nagy vereszeséget okozva, visszavertünk.

A Fekete-tenger partja mentén a légihaderő elsüllyesztette a Szovjet egyik aknaszedő hajóját és elpusztított üzemanyagot, valamint utánpótlással megrakott raktárakat.

Sztalingrad térségében csapataink, amelyek ott hetek óta hősi elhárító harcot vívnak a minden oldalról támadó ellenséggel, pénteken is visszaverték nagy ellenséges gyalogos és páncélos kötelékek heves támadásait és nagy veszteséget okoztak a bolsevistáknak. Ezek a

csapatok megint ragyogó példáját adták a hősi német katonai szellemnek.

Német rohamcsapatok a középső arcovanszakaszon elpusztítottak sok harci állást azok legénységével együtt.

Velekie Luki térségében a harcok tovább tartanak.

Az Ilmen-tóttól délkeletre csak helyi harci tevékenység volt.

A Ladoga tóttól délre elkcsereedett harcokban vérese visszavertünk heves ellenséges támadásokat és visszaszereztük az ellenségtől azt a területet, amelyet előző nap nagy áldozatok árán elfoglalt.

Pénteken a keleti harctér fölött heves légiharcokban 77 szovjet repülőgépet lelőttünk. 3 repülőgépünk elveszett.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közlé-ménye:

A Syrtei arcovalon a legutóbbi napok lévi hadművelete után heves fölvi harcok következtek, amelyekben a támadó angol egységeket hosszúra nyúló küzdelemben feltartóztattuk, majd visszavertük. Az ellenség 3 gépkocsiját elpusztítottuk.

Tuniziában az ellenségnek páncélosok által támogatott különítményeit heves ütközetek után visszavonulásra kényszerítettük.

Az olasz és német légierők a csata két pontján eredményesen avatkoztak be a harcba. — Bombákat vetettek az arcovnai mögött lévő központokra és támaszpontokra. Géppuskatűzzel árasztották el a menetelő vagy gyülekező oszlopokat, és sikeresen támadtak rá az ellenség lévi alakulataira. Az olasz vadászpilóták három, a német vadászok 13 ellenséges repülőgépet lelőttek. Több más repülőgép kigyulladt, vagy a földön megrongálódott.

Az ellenségnek Tripolis ellen intézett légitámadása nem okozott semmiféle komolyabb kárt.

A bombázások következtében a libiai lakosok közül három meghalt, öt megsebesült. A légvédelem két ellenséges bombázót lelőtt.

Az ellenséges repülőgépek néhány bombát vetettek Lampedusa szigetére és Gelara. — A megtámadott helyek légvédelmi ütegei egy-egy repülőgépet lelőttek. A nap folyamán végrehajtott hadműveletekből két repülőgépünk nem tért vissza.

A január 16-ra virradó éjszaka három ellenséges torpedónaszád támadást hajtott végre a Persone torpedónaszád ellen, miközben a forgalom korlátozásának biztosítását végezte. Az olasz torpedónaszád vakmerően szembeszállt a támadó hadihajókkal és egyiket közülük megtorpedózta. Noha találat érte és a fedélzetén tűz támadt, az olasz egységnek mégis sikerült visszatérnie támaszpontjára.

A német véderő főparancsnoksága közli:

Libiában a 8. angol hadsereg megkísérelte, hogy a délről át-

karolja a német-olasz páncélos hadsereget. Heves harcokban visszavertük a nagy ellenséges páncélos csoportot és elpusztítottunk 35 páncélos harckocsit.

Tuniszban visszavertük az ellenséges támadásokat. Ellentámadásokkal saját állásainkat messze előretoltuk.

A német és olasz légihaderő mindkét harci térségben hatékonyan beavatkozott a harcokban. Jó eredménnyel folytatta az ellenséges lévi támaszpontok támadását.

Bone kikötőberendezéseiben bombatelitalatok megint sú-

lyos rombolásokat okoztak. — 12 ellenséges repülőgépet lelőttünk, 8 gépet pedig a földön elpusztítottunk.

Egy német buvárnaszád Bengházitól északkeletre egy 3 gőzéből és öt órhajóból álló hajókaravánból elsüllyesztett összesen hétezer tonnányi két hajót, továbbá két, összesen tizenkétezer tonnányi gőzöst, melyeket a rombolók erősen védelmeztek. Ezenkívül a német tengeri haderők a Földközi-tengeren elsüllyesztették a Horatio nevű angol aknakereső hajót.

Irak hadüzenete

Amsterdam, január 16. (Német Távirati Iroda.) Irak londoni követsége közölte, hogy az iraki

kormány hadban állónak tekintti magát Németországgal, Olaszországgal és Japánnal.

Német villám-tengeralattárók és új torpedók

Berlin, jan. 17. A német tengeralattjáró flotta építómérnökei és vezetője, ald Dönitz tenger-nagynagy, a tengeralattjárók főparancsnokának főhadiszállása hoz tartozik, egy drezdai összejövetelen közölte, hogy Németország olyan tengeralattjárókat állított szolgálatba, amelyek a víz színén többmint húsz mérföld sebességgel haladnak. Ezeket az

újfajta tengeralattjárókat főként egyedül járó gyorsjárátó hajó ellen állítják harcba. Ezenkívül egy újfajta torpedótípust szerkesztettek, amelynek az ellenséges hajókat „ketté szelő” hatása van. Ezeket a torpedókat is A. L. N. betűkkel jelöltük meg. Egy új eljárás találtunk fel a hajók felkutatására is.

Nyugati légiháború

A német véderőfőparancsnokság közli: Csekély számú angol repülőgépek nappali támadásokat intéztek az észak-német part vidék ellen majd magánosan szálló angol repülőgépek az éjszaka zavaró támadásokat intéztek Nyugatfrontország ellen. Jelentékelten károk keletkeztek. A nyugat-franciaországi part-vidék elleni éjszakai támadás al-

kalmával három napközben pedig két ellenséges repülőgépet lelőttünk le.

Gyors német harci repülőgépek nappali támadásokat intéztek az Anglia déli partján levő célpontok ellen, az éjszaka pedig német harc repülőgépek öt angliai város hadi szempontból fontos berendezéseit támadták. (MTI)

Horthy Istvánka ket éves

A januári hó szikázó fehérségével száll ma minden gondolat a Gyermek jete... A magyar lélek szeretele aranyozza be nevet Horthy Istvánkának, aki ezen a napon lett két éves.

Egy nép szeretele kíséri életútján útjára törősdott kivánsággal: soha ne érezzen korai arcuagábbot mást, mint a büszke ereszti hősi halott édesapja emléke jelett... Növekedjék erőben, egészséghben minden magyar ember igaz öröme... Egy szebb, boldogabb magyar jövőd igéretele bimbója ő, a nemzet árvaia, akik vitéz édesapja áldozatát halála után egész Magyarország fogadott fiává és zárt szívébe örökre. Meleg gyengédséggel, féltő gondnal, bizakodó hittel.

A nagy Horthy-nemzetség legifjabb sarja ez a kis magyar vitéz, akiben történelmi múltunk eleven hagyománya forr bonthatatlan egységbe nemzetünk jövőjével. Eltesse és segítse őt a Gondviselés, vigasztalásul övének reményesgöl az egész magyarságnak, hogy méltó utódja legyen nemes elődjének.

Magyar hősök

Kimagaslóan bátor és vitéz magtartásról tett tanúságot Szántó Tibor őrmester, egyik gyalogezredünk szakaszparancsnoka.

Hungária Filmszínház

Vasárnap és hétfőn:

Negyediziglen

Főszereplők: Hosszú Zoltán, Eszenyi Olga, Nagy István, Szulok Mária, Maly Gerő. Előadások kezdete: Vasárnap d. e. 11-kor, d. u. 3, 5 és 7 órákor, hétfőn d. u. 3, 5 és 7 órákor. — Pénztár: Vasárnap d. e. 10 órától folytatólag, hétfőn d. e. 11-től 1-ig, d. u. 2-től.

Vígyszínház mozgó

Ma és hétfőn is a legszebb magyar film:

Enyém vagy

Szilágyi Szabó Eszter, Perényi László, Zsibery Margit, Vágóné, Bilicsi, Bihari a főszerepekben

Előadások: vasárnap 3, 5 és 7, hétfőn 5 és 7 órákor.

Apoló filmszínház

Hétfőn utoljára!

Egy szív megáll

Előadások vasárnap 11—1-ig, 3—5—7 órákor.

Keddől!

A svéd filmgyártás művészai alkotása:

Igazi férfiak

Ma kezdődik Debrecenben a gyűjtés a honvédcsaládok javára

Ma kezdődik országsszerte — így Debrecenben is — a gyűjtés a Főméltóságú Asszony által megindított akció keretében a honvédcsaládok javára.

Min már jelentettük, Debrecenben a polgármester irányítja a gyűjtési mozgalmat és itt tesztelték foglalkozási ágak szerint bonyolódik le az akció. Ez egyértelműleg mint legcélravezetőbb módot fogadták el az összes érdekelt. Így a közhivatalok körében, a különböző értelmiségi ágaknál, gazdáknál kereskedőknél, iparosoknál maguk a testületek, érdekképviseletek szervezik meg a gyűjtést.

Felmilliót adtak a budapesti pénzintézetek

A Kormányzó Úr neje magasztosán a hadbavonultak és elesettek hozzátartozói számára a TEBE

Központilag bocsátották ki gyűjtőlevelet és külön meglehangú nyugtákat. Ezeket az egyes ki-küldötték már át is vették és ezeken történik meg a gyűjtés.

Miután Debrecenben egységes irányítás alapján történik az akció lebonyolítása, a polgármester felhívására a helybeli napilapok csak későbbi időpontban kapcsolódnak be a gyűjtésbe, két hét múlva mellékelnek a lapszámukhoz csekklapot melyeken olyanok küldhetik be adományukat, akinek a testületi gyűjtés nem ért el vagy akiknek nem volt módjuk adományukat leadni.

kötelekbe tartozó budapesti pénzintézetek 500.000 pengő ajánlottak fel.

A huszonötödik távházasság Debrecenben

Tegnap délelőtt kötötték meg Debrecenben a huszonötödik távházasságot, melynek során Hegedűs Ilona esküdt örök hűséget a távoli orosz mezőkön küzdő Reményi Antal Mihálynak, ki Debrecenben, Harsányi Gusztáv utca 35. sz. alatt lakott.

A vőlegény részéről Bereczky Sándor, a menyasszony részéről Illiczky Antalné voltak a tanúk.

A menyasszonyhoz dr. Deák Sándor anyakönyvvezető h. intézett szép beszédet. A házasságot szentté tevő szeretetről, önfeláldozó gyöngédségről beszélt.

Igazán boldog csak az a házasság lehet, amelyben a mindent elfeledő, mindent megbocsájto és soha el nem fogyó szeretet az ur — mondta. — A házasságkötés pillanatában minden ember úgy érzi, hogy ezt nem is nehéz teljesíteni. Az élet viharai, gondjai, bajai között azonban sokszor megkopik a szó szép értelme, s nem ma-

rad más, mint a megszokás, egymás mellett becsületből való kitartás. Ez azonban nem következtethet be, ha a házastársak szilárd alapra, a mély valóságosságra, komolyan vett erkölcsösségre, egymás lélek szerinti való megbecsülésére építenek. Ugyanezekkel az érzésekkel egyenrangú az igazi házasszeretet is. Erről a házasszeretetről tesz bizonyosságot a vőlegény is azzal a ténnyel, hogy ott van azok között, kik a boldogabb jövőért, a szabadságért és győzelemért hősiesen küzdenek. Minden szeretetet, minden hűséget megérdemel az az áldozat, melyet ők hoznak az itthonmaradottakért.

A fiatal vőlegény részére a kinti harcok nehézségét tegye könnyebbé és tegye szebbé az a gondolat, hogy meleg otthon és hűségesen szerető szív várja. — Adj a Isten, hogy mindkettőjük lelkében éljen a mielőbbi viszontlátás reménye s ez minél előbb valósággá válhassék.

A keleti harctéren szolgáló teljesítő magyar csendőrök köszonete a debreceni szeretetszolgálatnak

Gunda Gyuláné, eszenáralezredes neje karácsony előtt szép akcióit indított a célból, hogy a harctéren és a mögöttes területen szolgáló teljesítő magyar csendőrök is érezzék az itthoniak szeretetét és gondoskodását. Több úrhölgy közreműködésével és adományaiból igen sok csendőrnek juttatott szeretetszomagot, azoknak, akik a harctéren illetve a mögöttes területeken teljesítenek nehéz szolgálatot. Eredeti módon gyűlték össze a szeretetszomagok: kávé, illetve teadélutánokat rendezett Gunda Gyuláné és az azokon résztvevő úrnasszonyok vállalták egy-egy szeretetszomag költségeit természetben, vagy készpénzben.

Karácsonyra ki is mentek a csomagok és azóta már megjött a köszönő válasz, melyet a 257/53. tábori postaszámon írt a csendőrök parancsnoka.

Igy szól a meglehangú levél: Nagyságos Asszonyom! Mély meghatottsággal és megilletődéssel vettük át a csendőrségnek szóló szeretetszomagokat. Az a tudat, hogy vannak odahaza, akik szívükön viselik az otthonról messze elszakadt katonák

sorsát, jóleső örömmel töltötte el szívünket és egy kis melegséget árasztott ebbe az itteni tagyos világba. Hala a gondviselésnek itt sem vagyunk nélkülözésnek kitéve, de ami hazuról érkezik, annak mindig szavazatos a becsértéke és mi ezért halás köszönetet mondunk mindazoknak, akik gondoltak ránk. Jóságos szívükért adj a jó Isten.

A csomagokat úgy osztottuk el, hogy abból minden csendőrnek egyformán jutott, ebben a tekintetben nem tettünk kivételt parancsnok és alárendelt között.

Amikor a nagyságos asszonynak a kezdeményezett jótékony-ságáért ismételtelen köszönetet mondunk, kérjük, hogy hálánkat mindazoknak tolmácsolni sziveskedjék, akik nagyságos asszonyt ebben a nemes akcióban támogatták. En pedig: Dr. Ökrös Sándorné, Magyary Jenőné, özv. Fogarasi Györgyné, Guldán Izabella, Szilvási Ilona, Mihalovics Jenő, Radnai Mártonné, Sesztina Nagybakay Jenő, Polgár Gyuláné, Láposi Lőrinc, Szilágyi Lajosné, dr.

Tippai Benőné, özv. Papler Palné, Nagy Istvánné, Klein László tábornokné, Lord Divatház, Szemere Antalné, Jost Jenőné, Simai Janosné, Városi Takarék és Hitelintézet, Kaizer Anna, Erdélyi Jánosné Illiczky Antalné, vitéz Czillik Györgyné, Szabó Bóláné, Dóczy Bóláné, Tóth La-

jos, Polgár Miklósné, özv. Boros Gézáné, vitéz Fehér István, Mészáros Sándorné, Németh Dánielné, Bóde Gyuláné, Petrik Károly, Páll Áterem tulajdonosa, Tóth cukrász, Pálffy Józsefné, dr. Pálffy Zoltánné, Ujváry Istvánné, Mihalovits gyógyszeriar, Gróf Károly

Nagyarányú gyűjtést kezd a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség a hadbavonultak hozzátartozói számára

Akcióit kezd tagjainak házhelyszerzés céljából

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség pénteken este tartotta választmányi ülését. Az ülésen vitéz Nagy Pál tanító számolt be egy kiküldött bizottság munkájáról, amely pontosan lefektette az Evangéliumi Munkásszövetség jövőbeli munkáját. Szilágyi László titkár beszámolójában bejelentette, hogy a szövetség hatszobás helyiségét most már sikerült berendezni és a munka nagy kiterjedésben folyhat ezután.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség teljes erővel bekapcsolódik a hadbavonultak hozzátartozóiak segélyezésére megindult gyűjtésbe. A szövetség tagjai között külön gyűjtést folytatnak, a gyűjtési idő alatt ünnep-lyeket és szeretetvendégségeket rendeznek a hadbavonultak hozzátartozói számára. Egy szeretetvendégségen a hadbavonultak hozzátartozói közül 50 személyt és 50 sebesült katonát ingyen ki-

ván megvendégni a szövetség. A szövetség egyébként a hadbavonultak hozzátartozói ügyében minden esetben ingyen jár el. Egy külön személy vezzi a szövetségben a hadbavonultak hozzátartozói számára a felvilágosítást és azok ügyesbajos dolgaitnak az elintézését.

A Munkásszövetség egy nagy akcióit kezdett tagjainak házhelyszerzése céljából. A közeljövőben kb. 50 tagjának tud hatá-nyos áron házhelyt juttatni. A szövetség ismeretterjesztő előadásait ez évben is folytatja a központban és csoportjaiban. A választmány elhatározta Református Otthonnak a megalakítását. A szövetség két helyiséget biztosít a Református Otthon számára. A titkári jelentésből világosan kiderül, hogy a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség Debrecenben addig végzett szép munkát, hogy az esztendőben csak fokozódni fog

Agyonlőtte magát a nagyváradi román konzulátus épületében Anderkó Arthur máramarosszigeti bankigazgató

Nagyvárad, január 16. A nagyváradi rendőrségnek jelentette dr. Marina Mihály román konzul, hogy az ő hivatali helyiségében agyonlőtte magát Anderkó Arthur 42 éves máramarosszigeti bankigazgató. A vizsgálat során a hatóságok orvosi megállapította, hogy ötmilliméteres automata-revolverrel ölte meg magát Anderkó Arthur. Két lövést adott le, az egyik célt tévesztett, a másik pillanatok alatt végzett vele. A golyó a koponya hátsó részén hatolt be.

Az öngyilkosság bizonyítéka a bűsülevél, amelyet Anderkó Arthur írt. Ebben felsorolja adósságait, követeléseit, majd szörül szóra azt írja: „önként megyek el”. Utóiratnak megjegyzi: „olvassátok el a páncélszekrényben levő leveleimet”.

Anderkó Arthur egy máramarosszigeti bankban az igazgatója s így a bűsülevélben jelzett levél biztosan annak a banknak a páncélszekrényében van. Megtörtént az intézkedés abban az irányban, hogy a levelet a hatóságnak átadják s így

teljes fény derüljön a titokzatos öngyilkosságra.

Anderkó Arthur családjában már történt ilyen tragédia: már egy öccse önkézevel vetett véget életének.

Abban sincs különösebb, hogy az öngyilkosság elkövetésére annyira exponált helyet választott, mint a román konzulátus. Anderkó Arthurnek Magyarország területén egyetlen rokona sincs, a konzul jóbarátja és földije, a végakarátának egyik fontos része az adósságok és követelések felsorolása a konzulra hagyta.

Vannak, akik politikai hátteret keresnek az öngyilkosság mögött. Anderkó Arthur a román megszállás alatt felkes hivat Maniu Gyulának, politikai tevékenységet is az ő pártjában fejtett ki.

Az a titokzosság legendák, amelyek az utóbbi hetekben Maniu Gyuláról átszivároglak, lehet, hogy jelentékeny részt alkotnak az öngyilkosság elkövetésében.

A pallagi úton öngyilkossági szándékból villamos elé vetette magát egy fiatal leány

Szerencsés kimenetelű öngyilkossági kísérlet történt szombat délután 3 órakor a Pallagi úton, a pallagi gazdasági akadémia és a klinika között. Ezen a részen mintegy két méter magas töltés húzódik és ezen a töltésen izgatottan járkált fel és alá egy fiatal, 16—17 éves leány. Amikor a villamoskocsi feltűnt, levetette, ledobta kabátját és letapta a magaslatról a síntre vetette magát. A villamos ekkor már csak 6—8 méternyire lehetett és teljes sebességgel haladt. Szerencsére a kocsi vezető, Szalóki Ferenc nem vesztette el lélekjelenlétét, nyomban fékezett és bra-

vüros ügyességével és gyorsaságával sikerült megmentenie egy emberéletet. A villamos mozgása ugyanis mire a kocsi a fiatal leányhoz ért, annyira meggengült, hogy az életlent fiatalkorú nem került a kerekek alá, hanem a villamos mentődeszkája toltta maga előtt mintegy nyolc méternyire és így kisebb sérüléseken kívül nem történt semmi baja.

A helyszínrre rövid időn belül bizottság szállt ki élén Horváth Ferenc HÉV igazgatóhelyettes-

sel, Des Combes Henrik műszaki tanácsossal és a csendőrs tagjaival. A vizsgálat megállapította, hogy a fiatalkorú leány öngyilkos akart lenni. Kihallgatása során elmondta, hogy szombaton elbocsátották állásából és ez annyira elkeserítette, hogy szegényen és bánátlisan meg akart válni az élettel. Beszállították a sebészeti klinikára, ahol kezelés alá vették.

Segédelekeszvaltozás a Kossuth-utcai egyházzészeben

A Kossuth-utcai egyházzészeben segédelekeszvaltozás történt január 15-én, amennyiben Ács Mihály eddigi segédelekeszt a bármegyei Barátkára nevezte ki az egyházkerület elnöksége szorvany missziói felkesezések helyére pedig Dusica Ferenc eddigi homokkerti segédelekeszt kivonta a gyülekezet tagjainak nagyrabecsüését. Új szolgálati helyén, Barátkán, ahol kevessem református magyarság van, úttörő munkát fog vezetni, mivel ugyanott az egyházkerület elnöksége kezdeményezésére nagyszabású missziói telep vár kiépítésre és ezt a munkát Ács Mihály közismert buzgósága és gyakorlati erzekekkel is megaldott igyekezete fogja dölőre vinni. Ács Mihály egyik templomi szolgálata keretében vett meleg búcsút a templomos atyafiaktól és az egyházzésze vezetősegtől, jó emléket hagyva maga után.

Dusica Ferenc a homokkerti egyházzésze lelkipásztora, Kovács József mellett szolgált közel két év óta közmegelegedésre. 1914 április 16-án született Sárospatakon, ahol minden iskoláját végezte s ügy kápláni, mint lelkeszi oklevél is ott szerezte. Debrecenbe családi kapcsolatai révén került, felesége Görgey Ilonka, néhai Görgey Marton vitéz vármegyei főorvos leánya és a debreceni ref. egyház rendes tanítónéje. Az új segédelekesz január 17-én, azaz ma délelőtt 10 órakor tartja első szolgálatát a Kossuth utcai templomban. — Mindkét ifjú lelkipásztor munkálkodására a lelki élet terén Istennek jótetszését és áldását kéri a gyülekezet tagjai.

Kivonatol versenytagyalási hirdetés. Debrecen sz. kir. város polgármestere a városi belsófogatartás, törzs-nénes, járványkórház és a volt köztisztasági és fuvarozási vállalat lovanak 1943. évi március hó 1-től 1943. év december hó 31 napjáig bezárólag leendő vasbantartására nyilvános versenytagyalást hirdet. A versenytagyalás határideje az 1943. év február hó 18 napjának déli 12 órája. Részletes versenytagyalási hirdetés és ajánlati úrlapok a város gazdasági és erdészeti ügyosztályánál (Városháza főemelet 14. sz. szoba) díjtalanul beszereshetők. Gazdasági tanácsnok.

Bőrkesztyük Retikül
különlegességek, kötött kabátok és női fehérnemenyek csakis
Tóthfalussynál Piac u. 40 Piac u. 16.

KOZMOFORM ránceltalanító kúra
Békési kozmetikában, Püspöki palota.

**A finn parlament
alelnökének előadása
Budapesten**

Budapest, jan. 16. Linkomies Edvin professzor, a finn parlament alelnöke szombaton délután tartotta meg igen nagy érdeklődéssel várt előadását a Magyar-Finn Társaság rendezésében a társaság delegációs termében. Nagy Emil, a Magyar-Finn Társaság elnöke üdvözölte a professzort, mint a finn nemzeti kultúra és közélet képviselőjét.

Ezután Linkomies közel ötnegyedórás előadásban ismertette a hadban álló Finnország politikai, katonai, gazdasági, társadalmi és művészeti életét. A finn nép mindig büszke volt arra, — mondotta a többek között, — hogy a magyar nép testvérem. A déli testvérnép dicsőséges múltja során számtalan esetben tett igen nagy szolgálatokat a nyugati művelődésnek. Az a tudat, hogy a magyar nép a történelem folyamán olyan sok tanujelét adta vitéségének, olyan erőt kölcsönzött a finn népeknek, amely sok esetben sorsdöntő jelentőségű volt.

Előadása további során a magyar és finn történelem közötti párhuzamot vonta meg és megemlékezett a finn nemzeti és függetlenségi harcokról.

Az előadás után Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke a képviselőházban teát adott a finn vendég tiszteletére.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután és este: **Haragszom rád.**

Hétfőn este: **Aranysárga falevél,** munkás propaganda előadás.

Kedden este: **Haragszom rád.** A) bérlet.

— A Zenekedvelők január 23-ra hirdették balett-estje a szereplők váratlan operaházi elfoglaltsága miatt **január 21-én,** csütörtökön lesz megtartva.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház óriási siker mellett mutatta be a Negyediziglen című filmjünnöcsöt. Igaz örömmünkre szolgál ez az izig-vérig magyar szellemű darab. Hosszú Zoltán, aki a főszereplője és művészeti vezetője ennek a remekbeszabott és mély meglátásokra valló filmnek olyan perspektívát nyitott meg, amelyre méltán figyelhet fel az értékelni tudó magyar közvélemény. A egyszerű produkció első és legfontosabb értéke, hogy úti a filmszerzés mértékét. Felfokozó erejű drámai lendület és érdeklődést keltő feszültsége nem szűnik egy pillanatra sem a végül a nézők elé táruló mélyreható ember dráma belemarkol az ember lelkébe. **Eszenyi Olga, Nagy István, Sulyok Mária és Mály Gerő** játéktudásuk minden jó adottságát érvényre juttatják ebben a kifogástalanul felépített film drámában. A híradó anyaga érdekes és változatos.

Csokonai Színház

Vasárnap délután és este

Haragszom rád

Vidám, mulatságos táncos operettjünnöcs!

A mezőgazdasági terményeket pontrendszer szerint kell majd beszoigáltatni

Juresek államtitkár nyilatkozata a készülő gazdarendeletről

A közellátási minisztérium rendelettervezetet készít, amely a termény beszoigáltatást rendezi a folyó gazdasági évben. A rendelet a legközelebbi napokban már megjelenik.

A „Magyar Közgazdasági Szemle” legújabb száma Juresek Béla államtitkár nyilatkozatát közli, mely több érdekes részletet tartalmaz a készülő rendeletről. Nyilatkozatában az államtitkár megemlíti, hogy az új rendelet a mezőgazdasági termények minden ágára kiterjedő beszoigáltatási kulcsot állapít meg. Ez a kulcsrendszer magában foglalja nemcsak a főbb terményeket, zsírfeléseket, hanem felölel mindennemű mezőgazdasági mellékterményt.

A rendelettervezet szerint — amint az államtitkár nyilatkozat mondja — a közellátás céljaira mindenből be kell szolgálatni bizonyos mennyiséget. Búzából kataszteri aranykoronánként 40 kilogrammot. Minden beszoigáltatandó terményműség a búzához igazodik. Ezért a rendelettervezet a búzát 100 pontban határozza meg, ugyancsak 100 pontot képvisel a zsiradék is. Ehhez a 100 ponthoz viszonyítva a többi termékek: egyik 50, másik 30, 20, 10 ponttal — melyik termék milyen fontosságú a közellátás szempontjából. Azáltal, hogy valaki csak ezt, vagy azt termel, nem mentesülhet a beszoigáltatástól, mert mindenből juttatni kell a közellátás céljaira, amit a magyar föld ad.

Aki nem termel búzát, az termel babot, vagy mást s ezekből is be kell szolgálatnia a megfelelő pontokban meghatározott mennyiséget. Hosszas számítások előzték meg ezt a pontrendszert. A számítások alapjául a földhozamnak azt a minimumát vették, amely talán csak a legtragikusabb, rossz termés esetén következhetik be. Ezek a minimumális számítások alapok is azonban nemcsak hogy biztosítják az ország közellátási szükségletét, hanem a jelenlegi fejadagokat figyelembevéve, fele részükben is fedezik a szükségleteket. Olyan gyenge termés nem lehet, hogy a közellátási vonalon nehézségek támadjanak.

A pontrendszer természetesen megálapítja azt is, hogy a szükséges maximumális pontérték előteremtéséhez melyik gazdaság illetve melyik termelő hány ponttal köteles hozzájárulni.

A feltűnésteltető nyilatkozatban az államtitkár még elmondotta, hogy a folyó gazdasági évben háromféle árszínvonalra számít. Lesz egy árszínvonal, melyet a beszoigáltatásokról fizet a kormány s lesz egy, amelyet prémiumos árfolyamnak nevezhetünk, jutalmazásképpen azok számára, akik a kötelező beszoigáltatásokon felül teljesítettek. A harmadik árszínvonal a feketepiac, melyet — amint az államtitkár nyilatkozat mondja — csak szűk térre lehet korlátozni, de végérvényesen kiirtani nem lehet.

**A „Bengázi” film falragasz festője
élelmiszer jegyeket hamisított Pesten**

A rendőrség leleplezett egy élelmiszerjegy hamisító társaságot, melynek tagjai Deutsch József zsidó plakátrajzoló, a vele együtt élő Nagy Erzsébet szabásznő és Urbán Frigyes szabósegéd. Deutsch József Népszínház utcai lakásán rendezték be a titkos nyomdát, ahol Deutsch József list- és kenyérbjegyeket és kenyérbjegyeket hamisított. Deutsch igen ügyes rajzoló és

tervező, most is a Bengázi film 15 millió líras költséggel készült olasz óriásfilm budapesti bemutatójának plakátjait készítette. A hamis élelmiszerjegyeket Deutsch József váltotta be. A kézi prést Nagy Erzsébet kezelte. Deutsch pedig a moziplakátok tervezése helyett inkább a hamis jegyek készítésére tért át. A házkutatás során nagyobb mennyiségű élelmiszerjegyet találtak.

**Oláh György előadása
a Turul-diétán**

A Turul-diéta tegnap esti előadását Oláh György országgyűlési képviselő tartotta. Az előadás színhelyétől szolgáló Turul-vár helyisége zsúfolásig megtelt.

A Nemzeti Híszkegy után Novák Katalin törzsfő ismerette a Turul-diétát rendező „Gömbös Gyula-törzs” eddigi működését, majd mlkházi Kovács Tibor kerületi vezér szözlött a Turul-diéta célkitűzéseiről.

Ezután emelkedett szólásra Oláh György. Előadásának témája volt: Osztályharc, marxizmus, szabadkőművesség.

Bevezetőben hangoztatta, hogy Debrecen város népe ismerheti a marxizmust. Sokáig Debrecen volt — szerinte — a „legvörösebb” vidéki város. Bár volt egy kis tábor, amely Gömbös Gyula eszméit akkor is hirdette, amikor Gömbös mellőzött volt.

Beszélt Prohászka püspök államáról: szivárványhíd Pannonhalmán és Debrecen között. Nem véletlen, hogy Debrecen a hid egyik pillére. Még mélyebbre verjük a hid pillérét — mondotta — az

ilyen előadásokkal. Megépül a híd, amely egy népi nemzeti szocialista nemzeti egységbe való tömörülést fogja jelenteni.

Ezután foglalkozott Marx Károly személyével és életével, amely — úgy mond — válaszvolt a zsidóságnak ghettóba szorításáért s amelynek internacionalizmusa — szerinte — a zsidóság legnagyobb legnacionálisabb nacionalizmusa volt.

Igy folytatta: — A zsidósággal való leszámolás addig nem lesz teljes és tökéletes Magyarországon, amíg a marxizmussal és a szabadkőművességgel nem számolunk le.

A szabadkőművességről szólva elmondotta annak eredetét. Büszkék lehetünk arra — folytatta — hogy 1922-ben Dömötör Mihály magyar belügyminiszter volt az első Európában, aki feloszlatta a szabadkőműves páholyokat. Valójában azonban nem sokat tettünk a szabadkőművesség ellen.

A továbbiakban az osztálytalan társadalom felépítésének problémáiról beszélt. Kiemelte a divó cím- és rangkorságot, melynek eltörlését kívánta. Földreform és az értelmiségi osztály

megnyitása mindenki számára — ezek még a fontos teendők. Így kerülhetjük el az osztályharcot, amely ma már nemcsak alulról jöhet, hanem — idézet: itt egyes megnyilatkozásokat — már az

arisztokrácia részéről is jöhet. Oláh György előadása után Borsos Ernő, Laczkó Róza, Borsos Ernő és Felföldy László szerepeltek nagy sikerrel.

Akik a téből élnek...

Január cirádás jégvirágokat rajzol az ablakokra, dermesztő hideg szél, mint vásott suhanc, nagyokat sikongva nyargal a havas utcákon... A tél, ha némi jó néven vett késéssel is, de mégis megérkezett teljes szigorával.

Az emberek általában mostohán kezelik a telet. Úgy veszik, mint egy szükséges rosszt, amin túl kell esnünk, hogy eljőjön utána a tavasz a maga langyos, vagy borzongatóan csipős, virágillat-uszályt hordozó fuvalmával... a nyár a nap dobáló aranyrózsáival, kirándulással, strandjával és — gondoljunk a háziasszonyokra is — olcsóbb főzélékeivel... vagy az ősz, az érett gyümölcsök kacagó valóságával, kellemesen langyos napugaraival, melynek sütése olyan, mint az öregedő ember szerelme, szép még, de már nincsen melege... A tél csak egy kellemetlen híd az emberek fantáziájában, amelyen át kell vergődnünk, hogy eljuthassunk a hasonlóhatatlanul kellemesebb évszakokhoz...

Pedig vannak emberek, akiknek éppen a tél ad kenyeret, akiknek ez az időszak a szezonjuk... Ezeket keressük fel... hogy egy színes riport keretében beszámoljunk arról, hogyan élnek az ideik, általános vélemény szerint minden eddiginél nehezebb télben...

A favágó

egyik Ferenc József-úti bérház udvarán vágta a fát. Fűrészke monoton egyhangúsággal muzsikálva fogyasztotta a hasábfát. Az ember vastag öltözékben — három kabát volt rajta, hogy mint mondta, a „hideg át ne öltse” — rágörnyedt szerelmére és végezte gépiesen munkáját... A gondolatai talán valahol messze kalandoztak, a családjánál, a gyermekeknél, akiknek számára kenyeret termelt a nyikorgó fűrész...

— Milyen az ideik tél, kereset szempontjából? — kérdeztük. Abbahagyta a munkát, szívesen, legalább kicsit kifújja magát...

— Nem panaszkodom — felelte — akad mindig valami... Tegnap vállaltam fel itt egy ői fát 26 pengőért, közben már a házból másik két helyről kaptam fél ői felvágásra megbízást. Mindig kerül dolog. Ha favágás nem, akkor más... Meg is fizetik ma rendesen a kétkézi embert, csak éppen látatja nincsen... Kiszalad a kézből a pénz, akármennyit keressünk is, annyira ára van mindennek...

— Hánytagú családja van, bátyám? — kérdeztük...

Négyen vagyunk... A feleségem, az szokott mosást vállalni, egy nagyobb lányom, az nekem segít hasogatni fát, de most éppen betegeskedik... meg egy kisebb fiú, az mesterséget tanul...

— Szóval nagyobb panasz nincsen... — Ellünk egyik napról a má-

sikra... ma pedig örüljön ennek is az ember — mondotta bölcs nyugalommal és már görnyedt is vissza a bakkhoz és fűrészre ismét muzsikálva fogyasztotta a hasábfát.

A gesztenyesütő

két kezes apró dobkályha felett táncol, amikor felkerestük... Melegedett...

— Na, elérkezett a gesztenyeszezon is — mondjuk.

Keservesen legyint.

— Nem sokat érünk vele — mondja szapora beszéddel — az idek valahogy ez az apró szemű gesztenye olyan gyenge, sok benne a rossz... Nem nagyon veszik... Bezzeg a tököt nem győzőm sütni... Áttérek egészen a töksütésre... Csak mióta megjelent az újságban, hogy a látást is javítja, meg a vajnál is táplálóbb, alig tudjuk beszerezni, a gazdák olyan magasra tartják az árát. Mi fillérrért adjuk dekáját... egy 30 dekás darab harminc fillér. Jó édes is, parázs is, tápláló... Ma ebből csináljuk a legnagyobb forgalmat...

— Szóval azért, ha nem gesztenyében is, de az ideik tél is meghozta a szokott keresetet.

— Azt éppen meg... — Akkor nincsen semmi baj — köszönünk el az öreg gesztenyesütőtől, aki korszerűen átállította magát töksütésre...

A böllér

régi ismerős... Közel négy évtizede foglalkozik sertésvágással. Hazai vannak, régi jó házak, ahova évtizedek óta minden évben elhívják „megszünni egy-két disznót”.

— Vége annak a jó világnak — mondja. — Amikor egy télen ki nem fogytunk a kóstolóból, mert természetesen még a fizetésen felül egy jó adag hurkát, kolbászt is odacsomagoltak... Már azt hittem, hogy bele kell pusztulnom november elejétől február végéig négy hónapra át minden nap hurka, kolbász, toros káposzta... Hát aztán most már nincs ilyen panasz... A régi helyek közül minden huszadiknál vágnak sertést... Ma már meg sem tudnék élni ebből... A fiam, meg a menyem haragusanak is, mért foglalkozom vele... — „Hagyja már abba édesapám — mondják — nincs maga arra ráutalva!”... Igaz, igaz... meg van itt mindenem náluk... de nekem már gyönyörűség volt a csipős téli hajnalon lefogni a visítózó hízót, belemártani a kést, aztán máglyát rakni neki... kibontani, hogy hány ujjnyi lesz a szalonnája... Ez mind csak félig volt munka, félig már gyönyörűségszamba ment... Most aztán csak úgy két-három ölés akad egész télen... Az is olyan kis ványadt, félig hízott disznó volt... Ez a tél, meg már a tavalyi is, nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket...

Elkészünnünk az öregtől... Lassan elindulunk. A tél fehér arca ránk mered a hólepte utcákról...

Vásároljon olcsó áron
Téli kabátot, ruhát
Téli kesztyűt, harisnyát
Téli inget, nadrágot
Téli sálát, szvettert
divat árú nagy választékban talál
Kerecsen
Csapó utca 8. szám

Palackozott FAJBOROK
és pezsgők viszonteladók-
nak már 5 litertől. Kapható
Deák Jenő
nagykereskedő
Bethlen utca 14.

TÖLTŐTOLL
TINTAKULIK, javítások
HURAY műszerész mester,
Deák Ferenc-u. 1
Tele. on: 17-92.

Elkészült vitéz Horthy István képe a vármegye és a város részére

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának őszi közgyűlése elhatározta a hősi halált halt Kormányzóhelyettes, vitéz nagybányai Horthy István emlékének megörökítésül életnagyságú képének megfestését. A művészi festmény alkotásával Dienes János debreceni festőművészt bízták meg, aki most készült el a monumentális méretű festménnyel, mely vitéz Horthy István kormányzóhelyettesét a királyi palota lépcsőtermében állva ábrázolja, míg háttérül a koronázó-templom

szolgát. A kitűnően sikerült, művészi alkotást Szilassy László főispán és Rásó István alispán szombaton megtekintették. Értelme szerint a vármegye törvényhatósági bizottsága díszkönyvülés keretében leplezi le a hősi halált halt kormányzóhelyettes képét. Ugyancsak elkészült a Kormányzóhelyettesről Debrecen város által megfestetni elhatározott arckép, mely szintén Dienes János festőművész alkotása.

Végig a külsőségen

Saját piacot, kövezett utcákat, utcanyitásokat szeretne és önellátásra törekszik a 17.000 lakosú Homokkert. Debrecen legnépesebb külsősége a Homokkert. Történetéről már sokszor beszámoltunk. Kövér Gyula, a városrésztől külön színesestollú krónikása külön kötetben is megírta azt, hogy alakultak ki a sívó komokon a nagy szőlőskertek. Na már ezekből alig látni néhányat... az utolsó nagy Kardos-féle szőlőskertet is évekként elzárta a felparcellázás és csinos, új házak épültek a kihalított 300-500 négyszögöleken.

ha egy-egy szekér elhalad, nyomában csak úgy kavargó a tüdőre ülő por... Megértőleg teszik azonban hozzá a kívánságokhoz: — Tudjuk, hogy most rendkívül idősök élünk, amikor várakozás állapontjára kell helyezkednünk, minden ilyen irányú kívánsággal... De reméljük, mihelyt lehetőség nyílik rá, foko-

Mozijegyűzerek a konya Debrecenben

Erélyes intézkedések készülnek a mozikközönség kizsákmányolói ellen

A debreceni mozikközönség köréből már számtalanszor hangzott el panasz a mozijegyűzerek manipulációjáról. Ezeket a panaszokat a hatóság éber figyelmére és a mozijegyűzések minden jóakarója mellett is nehez volt segíteni, mert maga a mozijegyűzésekkel valókeppeni mozgatója, eredeti területe, csak a legkritikusabb esetben kerül elő. Többnyire másokkal, megbizottakkal dolgozik. A mozijegyűzést ismert, tipikus alak különösen vasárnaponként garázdalkodik. Általában öt-hat megőzöttel dolgozik, akikkel összevásároltja a kapcsolatos jegyeket. Vasárnap délután azután, amikor tetőponthoz ér a tolongás a mozijegyűzésekkel, egyes előadásokra már nem kapható jegy, akcióba lép a mozijegyűzér. Nem a mozi előadásában varakozik, bár neha azt is megteszi, hogy keze furakodik a jegyvalóknak és suttogó hangon ott kinalja jegyeit. Többnyire azonban a mozitól 10-20 lépéssnyire helyezkedik el, hogy jól szemmel tarthassa azokat, akikre azután az alkalmas pillanatban lecsap ajánlatával. A mozijegyűzér hienája lélektani alapon dolgozik, tudja, hogy aki már megcsinálta programját, nem szívesen mond le arról. Az ilyen mozi látogató megfizeti a jegy árának kétszeresét is, csak hogy előre eltervezett programja törestance szenvedjen. És itt elérkeztünk a mozijegyűzerek működésének ahhoz a fejezetéhez, ahol csak a közönség segítségével lehet gyökeresen kiirtani a mozi látogatók kizsákmányolói.

hagyni működésével és más tiszteességes foglalkozás után nézni. Mint annyit kérdésnek ennek a megoldása is a közönség kezében van és bármikor el lehet. Az egyik mozijegyűzést akit megszólaltattunk, a következőket mondotta: — A mozisok számára nagy hátrányt jelent az üzerek szövetkezése, éppen ezért mi mindent elkövetünk lehetetlenül tevésségre. Sajnos, a mi jogaink csak a mozi kapujáig terjednek, azon túl nem áll módunkban lépni, a jegyárakkal szemben... — A jegyek összevásárlásánál nem üdnek fel az ilyen „felvásárlók” — érdeklődünk. — Úgy csinálják, hogy nem lehet rajtuk semmi ők a pénztárnál... Nemcsak jegyárakkal vannak, hanem jegyárakkal is, akik nem nagy mennyiségben, de fokozatosan napokkal előre vesznek jegyet a látogatók előadásokra. Megállapítani, hogy üzér-e az ilyen, vagy nem, szinte a lehetetlenséggel határos... Ertesülésünk szerint a debreceni rendőrség a mozisokkal karöltve erélyesen nyul bele a mozijegyűzések dzsungeljébe. A jegyűzereket, polgárházak rendőrokt figyelik meg a mozgószínházak közelében és a kérekeztelt visszacsöket nemcsak kihágás miatt elítélik, hanem mint a társadalomra veszélyes munkakerülőket és üzérkedőket internálni is fogják... A rendőrségnek ez a szigorú intézkedés tehát minden valószínűség szerint a mozijegyűzések alkonyát jelenti Debrecenben. Az Apolló mozgószínház igazgatója, Balázs Rezső, már egy éve teljes rendet teremtett moziójánál ebben a kérdésben. szózo-

ros értelmében kiirtotta a jegyűzérkedést. Például köztük a többi mozgószínházak és ez a rendőrség intézkedésével együtt, ha a közönség is segítségére lesz a mozisoknak és hatóságoknak, végleg ártalmatlanná teszi az üzérkedőket.

Oláh Gábor születésnapján

Ma van Oláh Gábor születésnapja. Ma, január 17-én töltötte volna be 62-ik évét, ha a kegyetlen halál 1942 június 23-án el nem vágja élete drága fonálát. Még látjuk hatalmas termetét, amint végig dőngeti lépteit a Kar-utca felől a Nagyerdőig, még fülkébe csendülnek a magasztaló beszédek, melyekkel a Csokonai-kör ünnepelte az 1942 március 1-én tartott ezüstbábrkoszorús díszülésén, még szemünkben érezzük a könnyeket, melyeket a megható halotti búcsúztatók fakszítottak Szóval még teljes éleveségében él bennünk és körülöttünk a nagy költőnek és még nagyobb írónak az emlékezete.

De azért a mai születésnapon mégis illendően tartjuk nemcsak emlékezni, hanem a jövőbe is nézni s olyan módokra és eszközökre gondolni, amelyek megővják a költő és tudós emlékezetét az elhalványodástól nem is szólva a nagyobb veszélytől, a méltatlan feledéstől. Bármilyen szellemi dolog is az emlékezet, mégis szüksége van anyagi támaszokra.

Oláh Gábor emlékezésének fenntartása s rolytonos ápolása szintén részben külső jelekre. Ilyen anyagi támaszok, ilyen külső jel volna elsősorban a méltó sírhelyek. Debrecen városa megtette a magáét, mikor a költőnek díszsírhelyet juttatott és az amikor ezt a sírhelyet a gyepek és virágkertészet segítségével méltó módon gondozza. De a sírhely fölött még nem áll sírkő és ez a hiány annál feltűnőbb, mondhatjuk, annál bánatóbb, minél díszesebb, minél gondosabb maga a sírhely. Ezt a hiányt megszüntetni Debrecen társadalmának s abban első helyen a Csokonai-körnek s a többi irodalmi egyesületnek a sürgős kötelessége.

Egy másik feladat, amely szintén az emlékezet külső fenntartását szolgálja, nem Debrecen társadalmára hanem Debrecen törvényhatóságára néz, i. e. utcát elnevezni Oláh Gáborról. Ennek a feladatnak a teljesítésével a város tulajdonképpentapostott úton járna, dícséretes példákát követve. Hiszen Debrecen utcái őrzik minden jelesebb debreceni költőnek és tudósnak a nevét, nemcsak a régen porladó Csokonainak és Fazekas Mihálynak, hanem az alig néhány éve elhunyt Tóth Árpádnak és Zoltai Lajosnak a nevét, hogy a nagy sokaságból csak ezt a négy nevet ragadjuk ki. — Az Oláh Gábor nevének viselésére pedig kinalva kinalkozik a Kar-utca, amelyben nem született ugyan, de amellyel teljesen összefonított életének nagy része s egész irodalmi munkássága, örömmel és bánattal, fényes sikerekkel és bánó kudarcokkal. Az emlékezetápolásnak még más módját és eszközeit is szóba hozhatnánk, mint például emléktáblát, múzeumi Oláh Gábor szobrot, de mi nagyon meg voltunk elégedve a fentebb érintett két feladatnak a mielőbbi megvalósításával. Az Oláh Gábor iránti kegyelet nem kis mértékben volna lerövidítve, ha a költő és író halálának első évfordulóján, 1943 június 23-án a temető látogatói a díszsírhely fölött már díszes sírkövet látnának emelkedni és ha az irodalomnak és költés-

Olcsó árban vásárolható
Hősapokát
Érmelegítőt
Kesztyűt
Harisnyát
Pullovert
Gyermek macskó ruhát. — Meleg pongyolát. — Kabát-szövetet nagy választékban
Borsy Erzsébet
textil divatáru üzletében
PIAC U. 3.

szetnek azok a hívei, akik ismerik, vagy ismerni akarják a Kar-utca 29. számú házat, e hajlékon és az utca mindkét során ott olvasnak az Oláh Gábor-utca nevet. Debrecen, 1943 január 17.

Becsületes megtalálót

Egy villamoskalauzról

Két kedves hölgy kereste fel szerkesztőségünket a napjait Köszönő sorainak akartak helyet szorítani lapunkban. Nyilvánosan akartak köszönetet mondani Marozsán Rozsá kalauzsnak, aki villamoson elvesztett aranyóráját megtalálta és visszaszolgáltatta tulajdonosainak.

Amikor az esetéről így értesültünk, elhatároztuk, hogy nem elégszünk meg ennyivel. A magunk részéről is megkeressük a „becsületes megtalálót”.

A főkalauz útmutatásával sikerült is egy délelőtti forgalmas nagyterdei vonal egyik kocsiján megtalálnunk. Felszálltunk után szakavatott mozdulat „csengette le” a kocsit majd hivatalos hangon megkérdezte: — Szabad a jegyet!

Miután felszólításának eleget tettünk s utazásunk célját szemlől szembe akarjuk látni a „becsületes megtalálót”, aki a mai nappal világban sem enged az aranyóra alakjában felbukkanó kísértésnek és visszaszolgáltatta azt tulajdonosának.

Eleinte szabódik, nem akart kötnékélni.

— Nem hagyom magam ki kérdezni! — mondogatta. De aztán mégis csak elmondja, hogy mint történt.

— Nem olyan nagy dolog az egész, kérem. Egy este a kocsipadlóján aranyórát találtam. — Beszolgáltattam este, amikor le számoltuk a napi forgalmat. — Aztán jelentkezett a tulajdonos Adott jutalmat is. Egy kalauz egy kolléga, amikor meglátta a kezében, azt mondta, adna érte vagy kétszáz pengőt. Persze nem komolyan mondta... De megért annyit az óra.

— Mióta van ezen a reményteljes pályán?

— November óta.

— Mennyit keres?

— Orabér 41 fillér. Az, hogy mennyi jön egy hónapra, attól függ hogy órákat dolgozik az ember. Napjában 6-8 óráig vagyok szolgálatban. Így egy hónapban 100 pengő körül mozog a bérem.

— Szülei...?

— Csak anyám él. Őt tartom el belőle...

Kerekarcú barna lány. Eppúgy dolgozik, mint egy férfi... Családfenntartó. És még valami. Becsületes megtaláló...

Nagy szó ez ma. Becsületesnek lenni. Havi szaz pengőből és egy özevgyasszony anyával.

Aki talán csodálkozik azon, hogy ennyi teret adunk ma Marozsán Rozsának, a 240-es számú kalauzsnak, lakik Kuruc-utca 112-c. alatt, az próbálja megérteni az örömet amely minden jóérzésű tisztaszívú embernek szívébe szökkenhet: vannak még ma is becsületes emberek...

Cserépkályhát, kandallót
I. osztályú minőségben és kivitelben
ifj. Székely Szücs Sándor
kályhámestertől vásároljon
Csapó u. 33. Ipariskola épület
Telefon: 26-70. — Névre és címre kérem ügyeini!

Kik azok a „Jehovások“

A honvéd vezérkar főnökének bírósága legutóbb a „Jehova Isten tanúi“ szekta több tagját ítélte el hűtlenségért.

Jó, ha tisztában van a közönség ennek a szektának mivoltával és lélekzavaró, ártalmas működésével.

Az USA-ban 1840 körül egy Müller nevű férfi fölismeri vélté, hogy Jézus Krisztusnak a Bibliában megjelölt második eljövetele az 1840-es évek végén megtörténik. A megjelölt nap elérkezett, de Jézus Krisztus eljövetele nélkül. 1870-ben a pittsburgi Russel T. Károly is hirdetni kezdte Jézus Krisztus második eljövetele, de okult Müller bukásán és a napot már nem határozta meg. Föllépésével elindította a Jehova Isten tanúi szekta mozgalmát, amely a Biblia hamis magyarázata alapján tagadja a nemzet fogalmát és nem ismeri el a földi törvényeket.

Ez a szektamozgalom még a világháború előtt kezdett terjedni Magyarországon. Az élet sok kitartóttja tömörült a szektába és lelkük bomlasztó meghaso-

nulását egy hamis messianizmus délibábjába merítették.

A gyöngék és ingadozók, a féljellemekek és lelki betegségek sujtottjai, akik az élet terhét és helytállását vállalni nem tudták, tömegesen álltak be a mozgalomba és hirdetni kezdték Russel elveit.

Magyarországon 1939 532n kormányrendelettel betiltották a szekta működését, de a mozgalmat Russel megszállottjai tovább terjesztették. A magyar katonai igazságszolgáltatás rövid idő alatt felgöngyölte a szekta működését, vezetőit letartóztatta, bíróság elé állította és elítélte. Ezzel a katonai igazságszolgáltatás elvégezte feladatát.

Ezután a magyar vidék értelmiségére vár a feladat, hogy józansággal, a fajta iránt érzett szerető gondoskodással forduljon azok felé, akik a szektától menekülni nem tudnak, vagy nem akarnak és megértéssel, felvilágosítással, meleg emberi szeretettel visszatartsák a lelki meredélyektől a falvak magyarjait.

Látogatás az Árpád-téri Egyházzésben

Az Árpád-téri egyházzés a Rakovszky utcai iskolában tartotta meg tanácsulésát, melyen nagyon sokan jelentek meg.

Már vége van a bibliórának és még mindig jönnek. Tanácsulés. Katedrán dr Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor és Kovács Lajos postaigazgató, a gondnok. A jegyző Giday Endre tanító, olvassa a számvizsgáló bizottság jegyzőkönyvét. A népes gyűlés örömmel hallgatja az egyházzés életére jellemző számok bizonyoságát.

Nyakas László tanító, a bibliórak kántora, szívére teszi kezét és mondja a tanácsos esküt.

A lelképásztor olvassa ezután a jelentést. Megvilágosodnak a különféle munkaágakban végzett munkák. Egyenestartású férfi áll meg az emelvényen. Aszalós Imre. Olvassa a multvi számadás tételét. Beszámol a pénztár állapotáról, a harangalapról, a Téli Tökéről. Olvassa az új év költségvetését is. A Nőegylet pénztárnoka Soós Ferenc állampénztári főtanácsos felesége beszámol a nőegyleti pénztár adatairól. Pénztári maradvány 162 pengő. — A lelképásztor jelentés elismeréssel emlékezett meg a Nőegylet munkásságáról, mely most érkezett fenn állása 10-dik évéhez. Elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy az egyházzés a maga munkásságát a gyülekezeti tagokra kiterjessze. Most hozzászólók jelentkeznek. Giday Endre beszél. Hírek keltek szárnyra arról, mintha a Nőegylet feloszlának. Kár, hogy a helyiségek hiánya miatt béna egyidőre ez az egyleti munkásság.

Annál nagyobb érdeme a Nőegyletnek, hogy így is igyekszik megtenni, amit lehet, hogy multjához hű maradjon. A gyülekezeti terem berendezése, a szeretetvendégséghez való készletek beszerzése, a jótékony célokra, harangalakra való gyűjtés mind a Nőegylet munkásságával vezetett sikerre. — Ary Gyula is ebben az értelem-

ben szólal meg, az egyházzési munkának kiválóan sikeres része a Nőegylet munkája, még szükített keretekben is. *Lóködi László* városi számvévo a számok szemszögéből nézi a dolgokat. 837 pengő a nőegyleti pénztár bevétele. Ezt az összeget előteremteti, segélyező munkába állítani, olyan teljesítmény, amit senki el nem végez a Nőegylet helyett. Kovács Lajos gondnok arra mutat rá, hogy felmerült az a gondolat régebben is, hogy a Nőegylet pénztárát olvassák bele az egyházzési pénztárába, célszerűségi szempontból. A Nőegylet pénztárnoka kijelenti, hogy továbbra is örömet vállalja a pénztár kezelését. Hova történjenek hát az adakozások? Kétféle. Ki hova akar. A nőegyleti pénztár is, az egyházzési pénztár is szívesen nyugtazza az adományokat, hogy feladatát teljesíthesse. Egy nő emelkedik szólsra. Más körből hoz fel példát. Annál szívesebben fordul az árpádtéri munkára viszsza. Szép bizonyoságát következik. Feketeruhás asszony áll fel: Mi mindannyian családanyák vagyunk. Bennünket otthon is munka vár. De az egyházzésünkért szívesen tesszük meg, amit tehetünk. Most a lelképásztor kér valamit, közösségi érdekből. Meg lehet ezt tenni? Egyszerre tizenkét hang feleli: Megteszszük! A tanácsulés *Giday Endrénének*, a Nőegylet ügyvezető elnökének, a tisztikar minden tagjának elismerését, köszönetét nyilvánítja.

Egy férfi emelkedik szólsra. Oda voltam katonának. Tudni szeretném kérem szépen, *hogyan áll a harangunk dolga?* A felvilágosítás: A harangalap számadását most hallottuk. A haranggyárossal az egyházzésnek erős szerződése van. Mikor készül el a harang? Mikor vége lesz a háborúnak. *Aszalós Imre* 11 éve kezeli a pénztárt. Most le akar mondani. *A gyűlés tagjai egyhangúlag hevesen ellentmondanak.*

A Szociális Bizottságot is megalakítja a tanácsulés, 1943-ra szóló megbízással. A harmónium megszólal. A gyűlés tagjai énekelnek. Imával ér véget a negyedévi tanácsulés. A lelképásztor az új év elején Isten áldását kéri a tanács tagjaira és hozzátartozókra.

A gyűlés után emberek beszélnek.

— Hát bámulatosak ezek az árpádtérek.

— Csakugyan. Minden jóra készek az egyházzésért.

— Valaki azt mondta, kevesen lesznek a gyűlésen.

— Tele volt a terem.

— Nem szokták meg a Rakovszky utcai iskolát.

— De most már minden szerdán többen jönnek a bibliórára 5 órakor.

— Hát még akkor mennylen fognak jönni oda, ha a Nőegylet itt kezdi meg a szeretetvendégségek rendezését!

Vasárnap délután 4 óra. Rogog a lépés alatt a friss hó. Sokan sietnek a Szappanos-utcai gyülekezeti ház felé. Ez a Csapó-utcai egyházzés épülete. Es a szomszéd egyházzés szívességéből most ide jönnek az Árpádtéri egyházzés leánykörének az előadására az érdeklődők.

Kéklő hegyek

Irtó: RHEDEYNE SZEKER EVA.

Nem is olyan régen volt. — Mintegy tíz-tizenkét esztendője. Kisdíjakok voltunk és egy nagy gépkocsin jártunk be mindennap iskolába. Emlékszem, csodálatosan szép 531 napok voltak akkor és ahogy szívünk tüdönkre a hasító friss levegőt, szinte elkábultunk tőle... De olyan reggel, mint akkor volt, talán nem volt azóta sem! — Hogy miért? Azt nem lehet leírni, azt át kell élni. Azt nem lehet elfelejteni... Tíz év nem nagy idő, mégis olyan végtelen soknak tűnik a távolból, talán azért, mert ma: minden rohan, nincsen megállás, mert így követeli az élet irama, így kell lennie. Egyik reggel, ahogy a nagy kocsi suhant előre az országúton a koraregeli verőfényben, egyszerre csak lelassít idős soffőrünk és elmutat egy irányba: „nézzék, ott látszanak a váradi hegyek...” nagyot sóhajtott, s ez a sóhaj messze, nagy messzeségre szállt, amely akkor még elérhetetlennek bizonyult s amely sóhajról akkor még nem gondolta, hogy nem is sok idő múlva elér, föl valahová, ahová a szegény magyar sóhaj mindig elérkezett még eddig, s ha később is, talán azért később, mert a biblia is azt mondja, azt próbálja meg legjobban az Isten, akit szeret... Kérjük, álljon meg egy percre. Megállt és mostmár tisztán látjuk: távol, utólrhetetlennek tűnő távolban valóban ott kékltek egy hosszú, komoly hegység: *A váradi hegyek...* Mindennap a váradi hegyeket lestük, vártuk s valami egészen csodálatos érzés fogta el lelkünket e percekben. Tisztelettel és szeretettel simogatta meg gyermektekinetünk a világháborút járt, komoly idős ember ósz halántékát és elgondoltuk, hogy ő már tudja, mit jelentenek a távoli kék hegyormok, a lila ködben simuló, esdeklő tekintetű hegyláncok... Mert ő megszenvedett értük és mégis elvesztette őket. Mi nem tudtunk még semmit a háború véres borzalmairól és adnák Isten, hogy a mi Gyermekünk pedig ne tudjanak a mostaniról! Tágult szemekkel hallgattuk Nagyanyánk meséjét, nem is mese volt az, hanem rettenetes valóság, amikor mindenkinek menekülnie kellett saját otthonából. Mi csak hallgattuk, s talán nem is tudtuk föl-fogni a dolgokat a maguk teljességében. De a nagyváradi elszakított hegyek mireánk is csodálatos hatással voltak, elmagyarázhatatlan érzéseket váltottak ki rosszat még nem ismerő szíveinkből. Eljött a tél, köd szállt a méla szürke utakra, nem volt többé „látomás”.

Megnőttünk, szétszéledtünk, de egy vágyunk megmaradt közzsnek a távolságok ködében is: *megégyeser megláthatni a váradi hegyeket!*

Eljött a boldog idő, amikor az idős, hadviselt Ember sóhaja mégis csak fölért a Mennyrország kapujához és bebocsátást kért... Az újságok hatalmas betűkkel hirdették: *Nagyvárad visszaköltött*, Nagyvárad, Szent László városa *újra a miénk!* Az emberek szent áhitattal ejtették ki csodatevő Nagy Királyunk áldott Nevét és meghajtották fejüket a kék ég felé.

Az Isten jó és meghallja az egyszerű, szerény kis sóhajokat is. Meghallgatta a régi kisdíjak sóhaját és megengedte, hogy Nagyvárad egykor távolból felködlő kék hegyeit megnézhessem egész közelről... Bent járhatam a város szívében, megesodálhattam a gyönyörű „Holdtemplomot” és letörülhettem egy ószinte, nagy, nagy boldogságból fakadó könnyecseppet. Régen még nem értettem meg, miért oly megható látvány számunkra a lilán vonuló hegylánc, miért dobban nagyot tőle

Járjunk a gyalogjáró jobboldalán az elsötétítés idején

Kevesebb lesz az összeült közés és a cipőkopás.

Mióta az elsötétítést, különösen a mellékutcákon, telepeken és kertészekben olyan szigorúan betartják, hogy még-irányú jelző pldnyok kék fénybe sem kapaszkodhat a jámbor botorkáló, bizony igen gyakran előfordul, hogy egymásnak ütköznek a hazafelé siető polgárok és sürű bocsnatkérések után kerülgetik egymást, hogy szabad utat találjanak a sötét gyalogúton.

Volt eset, hogy a sötétség miatti ütközésnek komolyabb következménye lett. Tamadásnak vélték és ütással védtek ki az ügyetlen ütődést. Természetes, hogy a másik sem hagyta, mivelhogy a sötétben úgy vélte, hogy őt támadták meg. Tekintettel, hogy mindketten csak „megtámadottak” voltak a jó védekezést a jó visszavonulásban látják és az izgalomtól dobogó szívvel távoztak a sötétben, hogy odahaza a jó lámpa fénykörében elmondhassák izgalmas kalandjukat az utónállóló, a sötétben ólalkodó betyárról.

A sötétben való gyalogközlekedésnek sok veszélye van, van baleset is elég, tehát igyekezni kell, hogy legalább is mig az elsötétítés tart valami rendet teremtsenek maguk a gyalogjárók a közlekedésükben.

A kocsiúton bevezették a jobb oldali közlekedést, vezessék be a járdákon is a jobb oldali közlekedést. Az ilyen egyirányú közlekedés mellett kevesebb a lehetőség arra, hogy egymásnak ütköznek a sötétben sietők. Nem kell kerülgetni egymást, tehát nem veszítenek perceket a drága időből és nem koptatják feleslegesen még drágább cipőtalpukat.

Mindenki elképzelheti, hogy mennyi időbe és mennyi felesle-

DEBRECZEN 6 OLDAL 1943. I. 17.

Mérleget, adóbevallást készít a Könyvelési Szakiroda Vörösmarty-utca 24.

a szívünk, miért mozdul meg ajkunk egy tudatalatti kívánságra? Gyermekek voltam, mint a többi, akikkel együtt érhetük meg a fenékelt pillanatokat, de most sokkal többek vagyunk ennél: *öntudatos magyarok, akiknek a Haza szó egyet jelent az Elettél már a bölcsőben is!*

A nagy gépkocsi csendes viszsza vonultságban pihen, mert nincsen benzín és nincsen gumí, de minék is menne már? Kötelességét elvégezte: megmutatta a fiatal magyar gyermekeknek azt, amiért küzdenünk kell, *amiért érdemes élni!* A világháborúban megöszült idős soffőrünk békésen pipázgat szerény otthonában és tudja: elérte amit akart: mert a fia katona és Nagyváradon szolgál. *A kis leányom* komoly arcoskájával belen-z az újságba és egyre lovat keres... de csak tankokra és zuhanóbombázó-repülőgépekre talál. És mily boldog, mert észreveszi: egyik kép Szent Lászlót ábrázolja, lován ülve. *Lo! Lo! Kiáltja, s csengő kacagása tálan elhalatszik a jó Istenhez is, aki mindég minden magyar sírását és kacagását meghallja és megérti... Ő már nem fogja keresni a kéklő bérceket... ő ismét mást fog keresni távolban: néző tekintetével, mert minden magyar tekintet kutat valamit, vár még valamit az Elettől, a Magyar Jövőtől: egy új, boldog, békés *Nagymagyarországot!**

Üzlet áthelyezés
Fogarassi István
cserepályhás mester mintá raktárát Péterfia-u. 19. sz. alól
Csapó u. 23 sz. üzlethelyiségbe helyezte át.
Elsőrendű cserepályhák és kandallók állandó mintaraktára
Atrakát, tisztítást vidéken is vállalok. Árjánaftal szivesen szolgálók. Telefon: 38-39.

Nyugodtan akar aludni?
Matracát, hencserét, reka-mieját, fotejét csináltassa **MANDEL** kárpitossal
Csapó utca 28. (második udvar). Kész hencserék raktáron.

Béautót vidékre
rendeljen éjjel nappal
Szabó Mihálynétől
Étvös u. 51. Telefon 13-91.

Egész sereg fontos tárgyalást folytattak a minisztériumokban a debreceni Kamara vezetői

A cementkiosztás, a koresmárosok cukor-elosztása, a közellátási ipari üzemek tüzelőanyagja, a sóbeszerzés, a cséplőgépek javításához vaskiutalás voltak napirenden

A múlt hét ismét nagyjelentős és fontos tárgyalásokat hozott az iparosok és kereskedők érdekében a minisztériumokban és az Arhivatalban. Dr. Radó Rezső miniszteri biztos és dr. Illarsányi Imre ügyvezető titkár vettek részt a megbeszéléseken és nagyon sok ügyben olyan előterjesztéseket tettek, amelyeket el is fogadtak.

Az Arhivatalnál döntést vívtak ki az irógépek forgalombahozása ügyében. A külföldről behozott gépek felét maguk az importőrök adhatják el hivatalos kiutalás alapján, negyedrészt viszonteladók kapják, negyedik negyedrészt pedig a fogyasztók vásárolhatják meg.

Eldöntötték azt a kérdést, hogyan bírálandó el a vasútállomásokon a rakterület, mikor tekinthető az az illető kereskedő saját telepének. Az illetékes hely döntése a következő: ha az árut erre a rakterületre lerakják és onnan eladás esetén megint akár vasúti kocsiba, akár lovas kocsiba fel kell rakni, akkor ez a vasúti rakterület az illető kereskedő telepének számít.

A textilárak egyes kategóriájával kapcsolatban bizonyos eszrevételek merültek fel, ezeket a Kamara az Arhivatalnál tárgyalás alá bocsátotta, a helyesbítések megtörténtek és a Kamara minden alkalommal megkapja a vonatkozó és szükséges értesítést.

A tésztagyarak azt kívánták, hogy a liszt árának emelése miatt a tészta árát is emelhesék. A debreceni Kamara ezt az ügyet is szóváltotta és a pár nappal ezelőtti folytatott tárgyalás alapján már meg is jelent az idevonatkozó rendelet.

Nagyon fontos és úgyszólván mindenkit érdeklő kérdés a téglárák ügye. A debreceni Kamara kérte az építő ipar érdekében a téglárák revízióját is ezenkívül még azt, hogy az egyes városok téglagyáraira megállapított árakat hozzák egyenlőre közelebb, sőt lehetőleg egy színvonalra. Azok a téglagyarak ugyanis, amelyeknek az árát alacsonyabban szabták meg, mint a környékiekét, a maguk kisebb árából nem tudták az elsőrendű munkások igényeit megfelelő bérékkel kielégíteni. Ennek a következménye jelentékeny termelési nehézség és akadály lett.

Az Arhivatal az idejekorán felvetett kérdést beható tanulmányozás alá vette és pár napon belül megtörtént az intézkedés, hogy a téglagyártást ilyen körülmények ne akadályozzák.

A Kamarák miniszteri biztosainak és főtitkárainak értekezletén a debreceni Kamara ismertette az általános kereseti adó kivételének alkalmazott haszonkulcsra vonatkozó felterjesztését. Ezt az összes Kamarák elfogadták és támogatják.

A fűszer- és élelmiszerkereskedők haszonkulcsainak revíziójára vonatkozólag a Debreceni Kereskedő Társulat mástól évvel ezelőtti terjedelmes memorandumot dolgozott ki. A Kamara az azóta szükségesé vált újabb javaslatokat is kidolgozta és felfogását az összes Kamarák magukévá tették. Az Arhivatal a leggyorsabban letárgyalja az egész kérdést és döntése napo-

kon belül várható. Igen nagyjelentőségű az az értekezlet, amelyen a magánépítkezések cementszükségletének ellátását tárgyalják, még pedig a cementgyártó nagy vállalatok bevonásával.

A cementügyet még ezenkívül a kamarai napon is behatóan megtárgyalták az építőipar anyagellátásának kérdésével együtt. Elhatározták, hogy a cementellátásra új rendszert vezetnek be. A Kereskedelmi és Iparkamara fogja vezetni a cementelosztást. Minden hónapban bizonyos mennyiségű cementet kap a Kamara és ezt az anyagot az Ipartestület bevonásával a megfelelő helyekre juttatja. A februári cementkontingensnek az ország területére való felosztása már meg is történt. A cementellátással kapcsolatban a Kamara már hétfőre az Ipartestületet és az érdekeltségek képviselőit értekezletre hívta össze.

A cementkiutalás új rendjéről és az összes tudnivalókról a Debrecen kedd számban részletes ismertető cikket közlünk.

A minisztérium új rendelkezést bocsát ki, melyben szabályozza az élő- és vágottbaromfi forgalomba hozatalát.

Sok embert érint az az intézkedés, amely már szombaton meg is érkezett a Kamarához, azzal a kamarai felterjesztéssel kapcsolatban, hogy a koresmárosokat lassák el cukorral. A debreceni Kamara kívánságára a miniszter hozzájárult ahhoz, hogy állapítsák meg, kik azok a koresmárosok, akik eddig is meleg italt szolgáltattak ki. Aki- nek ezt megállapították, azok megkapják a cukorkiutalásukat.

Nagyon fontos felterjesztése volt a Kamarának az, hogy a nehéz testi munkát végző önálló iparosok is kapjanak pótkenyéradagot. Ebben az ügyben pillanatnyilag nem tudtak dönteni, azonban ha a most folyó gabonakészlet összeírások eredménye kedvező lesz, előreláthatólag teljesítik a Kamara kívánságát.

A tejpar gyakorlásának szabályozásával kapcsolatban a Kamara felvetette a szatócsok és élelmiszerkereskedők szerzett jogainak érvényben állása kérdését. Kimondta a minisztérium, hogy ahol a szerzett jog beigazolható, ott az idejében előterjesztett bejelentést tudomásul kell venni.

A vendéglők szikviz előállításának jogának tisztázására a Kamara előterjesztése alapján új rendelet fog megjelenni.

Bahozat tárgyalás anyagát közölte a kamarai napon a munkaadókkal kapcsolatos kérdése. Ide tartozik a munkaköztartás felállításának, a szakmunkás kérdés és az alkalmi munkából élő, munkabíró egyének támogatásának megbeszélése. El fogják érni azt, hogy szükség esetén bárhol gyorsan ki lehessen elégíteni a munkaadóknak a szükségletet.

Ugyancsak rendkívül fontos volt a közellátás szolgálatában álló ipari üzemek tüzelőanyag-szükségletének ellátási ügye. Tárgyalták a vilamosenergia felhasználásának változtatása kérdését, a nagykereskedők sóbeszerzésével kapcsolatos nehézségek megszüntetését, valamint a

kereskedelmi könyvek illeték- atalányáról szóló rendeletnek az egyszerű könyvvitelt vezető kisiparosokra és kiskereskedőkre leendő kiterjesztésének ügyét. A kereskedelem szabad érdekképviseleti hálózatának kiépítése kérdés szintén szóba került a kamarai napon. Mindezekben az ügyekben közösen miniszteri intézkedés történik.

Előrelátó és fontos javaslatot tett a debreceni Kamarának, hogy a nyári cséplések zavartalanosságának biztosítása végett már most intézkedjenek a cséplőgarnitúrák javításához szükséges vasanyag kiutalásáról. Mind a földművelésügyi minisztérium, mind az Anyaghivatal helyesnek és mellányosnak tartotta a kérést és intézkedtek, hogy a kontingensen kívül külön vaslemezt kapjanak a cséplőgarnitúra tulajdonosok a ja-

vidásokhoz.

Szóváltotta a Kamara a kisiparosok vasárú ellátásában az utalványozásnak a havi ellátással összehangba hozása kérdését. A januári kiszolgáltatás teljesen biztosítva van. Most arra a rendszerre fogják áttérni, hogy a szükséges anyagok megfelelő mennyiségben a meghatározott nagykereskedőknél rendelkezésre álljanak.

Dr. Radó Rezső miniszteri biztos szóváltotta a téglagyárak szénellátásának kérdését is. Az ipari Anyaghivatalnak a kamarákkal együttes eljárását óhajtott biztosítani az Arhivatal által elvégzendő tégláár revízió kérdésében.

Csütörtökön és pénteken a Kamara vezetői az egyes minisztériumokban folytattak konkrét ügyekben számos tárgyalást és vívtak ki eredményeket.

Kettős esküvő a Kossuth-utcai templomban

A nagy Szombathy István debreceni főbíró leszármazottjai a dícső előd hagyatékából épült szép templomban óhajtották megkötni házasságukat

Ritka szép alkalomnak voltak tanui a Kossuth-utcai templom falai szombaton délután, amikor két fiatal pár esküdtöt egymásnak örök hűséget a felékesített Úrasztala előtt. A fiatal párok külön kívánsága volt, hogy ebben a templomban esküdjenek meg, mivel ők a nagy Szombathy Istvánnak, Debrecen hírneves főbírájának az egyenes leszármazottjai s erre nemcsak büszkék, hanem mindenképpen méltók is óhajtanak lenni a nagy elődhöz. Ennek azzal is kifejezést akartak adni, hogy mindkét pár abban a templomban esküdtöt jövődöbelijének örök hűséget, amely templomot Szombathy István főbíró és kegyes lelkű neje, Veresmarthy Zsuzsanna hagyatékából építettek.

Szombathy Mihály gazdasági munkás és neje Pap Eszter fia, Szombathy István és leánya Szombathy Mária tartotta esküvőjét, amaz Léhi Erzsébettel, emez pedig Kovács Gáborral.

A templomot megtöltötte az érdeklődők serege, kik a Tégyláskertből jöttek fel a kettős esküvőre.

A két fiatal párhoz Baja Mihály lelkipásztor intézett meleg szívből jövő beszédet és megemlékezett a nagynevű templomalapítóról is, akihez méltók gyeközzenek lenni a késői utódok is.

Érdekes kísérletek a hajdúszoboszlói hajtatóházban

Levegőtrágyázással és mesterséges fényvel segítik elő a növények fejlődését

A Mezőgazdasági Kamara kezdeményezésére történt, hogy a Tiszántúlon feltört hőforrások vizet hajtató kertek fűtésére felhasználják. Ennek a szakkérdésnek alapos ismerője Madarász főtitkár érdekes dolgot mondott el a kérdés lényegéről és a jövő tervekről. A kivitel tulajdonképpen akkor vált időszerűvé, amikor a kormány egymilliárdos beruházási programja nyilvánosságra került. Mint ismeretes, Hajdúszoboszló tervt fogadták el és a tavasszal felépítik a hajtató házat.

Ami a termelést illeti, figyelembe kell venni, hogy háború van, tehát olyan növényeket

kell termesztetni, amelyek jól értékesíthetők. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a konyhakerti primörök jól és könnyen találhatnak piacot, mégpedig Budapesten, mivel most kivételre nem lehet gondolni.

A Mezőgazdasági Kamara nézete szerint elsősorban azoknak a növényeknek természetesen kell fogyni, amelyek nagyobb mennyiségben értékesíthetők anélkül, hogy a piacon árrömlést okoznának. A hajtató kertészeti üzem jövedelmezőségének alapfeltétele, hogy a piacokat egyenletesen és nem egyszerre túlterhelve lássuk el az egyes terményekkel, mert

DEBRECZEN 7. OLDAL 1945. I. 17.

Átíró könyveléshez értő

gyors- és gépirónót

jó fizetéssel azonnali belépésre keressünk,

Városi nyomda Bösztörményi-u. 6.

súlyos árzuhanásra vezetne ez. A szoboszlói üzem egész éven át tartani fog. Nyáron a nagy számban ott tartózkodó idegen vendégek erősen bekapcsolódnak a fogyasztásba, ha konyhakerti primöröket termelnek.

A Mezőgazdasági Kamara tudományos kísérletek beállítását is tervezi. Szoboszlón már évek óta működik egy kisebb területű kísérleti fűtési hajtató ház U-alakú betonosoban folyik itt a víz, amelyet felül betonlapok zárnak. A hajtató-ház működésének megindításától kezdve feltűnt, hogy a növények ragyogó zöld színűekké fejlődtek. A magyarázatot abban lelik, hogy a levegőbe kiszivárgó gázból, amely a II. számú ferrumból származik, 7,5 százalékos széndioxid (CO₂) van. Rendszeresen a levegő szénásvá tartalmazza 0,03 százalékát, ha ezt háromszorosára növelik, a növények kétszer olyan gyorsan gyarapodnak, mint rendes körülmények között.

Ezt az eljárást levegőtrágyázásnak lehet nevezni.

Másik nagyon érdekes kísérlet, amely szintén első lenne Magyarországon — a mesterséges fényvel való termesztés. — A közép- és észak-európai hajtató kertészetek abban a hátrányban szenvednek, hogy fényben szegények. Különösen a rózsák, szegfű nagyon fényigényesek. Most tehát azzal kísérleteznek, hogy villanyfényvel pótolják a napot. Ezt eddig azért nem csinálták, mert drága volt a villany. Szoboszló azonban maga állítja elő a villanyt a hőforrás gázából, az áram önköltségi ára aránylag alacsonyabb és így kilátás van rá, hogy eredménnyel bevezetik a mesterséges fény alkalmazását.

Egyszerű kis bocsánatkérés

Ha te nem szólsz, akkor én sem! Azaz pardon: talán megsem... A helyzet így nem egyszerű.

Kezdeni, tudom, nem fogod! Hogy békülnél, azt titkolod. Migréned van, de természetesen.

Megvárom hát míg megunod. (Szem lecsukva, a száj csukott.) A helyzet végre kedvező.

POLGÁR GYULA

Sakkelőadás és szimulán a Tűzharcos Szövetség dísztermében

Csöcsits Lajos a debreceni Sakkör főtitkára dr. Csics Ervin meghívására a Világítási Vállalat sakközőji részére előadást tart „A sakköző” címen. Az érdekesnek ígérkező előadás után egyidejű játékban körülből húsz ellenféllel fog mérkőzni. Az előadás kezdetének időpontja délelőtt 9 óra. — Színhelye a Tűzharcos Szövetség díszterme, Piac utca 36. — Érdeklődőket szívesen látnak.

Kiházasítási

üveg és porcellán

kelengyei olcsón és jól

SZLOVAK-nál vásárolhat

Csapó-u. 32.

National kasszát és gyorsmérleget veszek FOGEL, Budapest Akácfa-u. 24. Telefon: 427-057.

Elegáns ruhát és egyenruhát készít Gyuró úri és egyenruha szabó, Rákosi Jenő-u. 2. sz. Dívatszövetek nagy választékban

kre pppal névelő 3-91.

Debrecenben 739 vörheny megbetegedést tartanak nyilván

A betegség szerencsére enyhe lefolyású és halálos áldozatai még nem voltak — Hét testvér és az anya vörhenyben

A sarlach néven ismert gyermekbetegség igen sűrűn látogatta meg Debrecen az elmúlt évben és most is van elég nagy számú beteg. Szerencsére a betegséggel nem járt veszélyes szövődés és haláleset nem fordult elő. A debreceni hivatalos kimutatás szerint 739 vörheny megbetegedést tartottak számon, de ebben benne vannak azok a betegek is, akiket a klinikára hoztak kezelésre, Bihar, Szabolcs, Szilágy és Szolnok-Doboka megyék területéről is. A betegek nagyobb száma természetesen debreceni.

Az orvosok szerint a vörheny jóindulatúnak mondható járvány nem fejlődött ki és súlyosabb következményekkel sem jártak a megbetegedések. A betegségek nagyobb számára mindenesetre befolyással volt az, hogy nem lehet a betegeket mindig elkülönítve kezelni, nincs elég férőhely a klinikán a fertőző osztályokon. Az egyik munkáscsaládnál hét gyermek lett vörhenyes és végül az anya is megkapta a betegséget. Az apa a háztól tovább járt munkára, az elkülönítés annyit jelentett, hogy nem aludt egy szobában a hét beteg gyermekkel, de az étkezése a háztól volt és a felesége főzött a részére, aki ápolta beteg gyermekeit.

A vörheny nemcsak Debrecenben terjedt szokatlan mértékben, hanem az egész országban emelkedett a betegek száma. Az 1941. évben 12.000 volt a vörhenyes betegek száma, az 1942-es évben már elérte a 21.000-ot. Igen nagy szám ez, csak az a vigasztaló, hogy nem volt súlyos a betegség lefolyása, enyhe volt és így igen cse-

kély a halálozási szám. Átlagban egy százaléka a halálozás az elmúlt években is. A huszas években már súlyos volt a helyzet, mert elérte a halálozási szám a 10 százalékot is.

A vörheny ellen nehéz védekezni, mert a legtöbb esetben igen enyhe lefolyású és ezért nehéz felismerni. Sokszor csak egyszerű torokgyulladás állapítható meg, vagy csak rövid ideig tartó kiütés. Az ilyen igen enyhe lefolyású megbetegedéseknél csak akkor állapítható meg, hogy vörheny volt, amikor a bőrhámítás kezd mutatkozni. A beteg szempontjából nincs itt baj már, de ott már baj van, hogy az ilyen gyermeket egészséges gyermekekkel tartották együtt. Iskolába jártak, a családban a testvérek együtt maradtak és így a fertőzésnek szabad útja volt. A könnyű betegek számai ép úgy szórják a kórokozókat, mint a súlyos betegek. Az egyéntől függ, hogy egyik szervezete úgy küzd a betegséggel, hogy az csak könnyű lefolyású marad, míg a másiknál ugyanaz a fertőzés már súlyos megbetegedést okoz. A betegség ellen a védőoltás igen jótékony és nagyon enyhévé teszi a betegség lefolyását.

Dr. Johan Béla államtitkár a vörhenyes megbetegedésekkel kapcsolatban jelentette ki, hogy az Országos Közegészségügyi Intézet díjmentesen adja a hatóság orvosok rendelkezésére a vörheny elleni oltóanyagot. Kijelentette az államtitkár, hogy most hetenként 7-800 vörheny megbetegedésről érkezik jelentés az egészségügyi hatóságoktól. Nincs kizárva, hogy hasonlóan a diftéria-

hoz, kötelező lesz a vörheny elleni beoltás is, mert arra is gondolni kell, hogy nem mindenki-

nél ehyhe lefolyású a vörheny és egész életre nyomot hagyhat a szervezetében a súlyosabb es-

Konzervgyárat, aszalót, gyümölcsfeldolgozót kell építeni Debrecenben

Több ízben beszámoltunk már arról, hogy a debreceni élelmiszeripar különösen zöldség-félékben nagy bőség volt tapasztalható az elmúlt nyáron és például a paradicsomból annyi volt a felhozatal, hogy nem tudták eladni és két filleres árban sem akadt vevő a paradicsomra. A kimaradt, eladatlan paradicsomot mászszámra borogatták az országút mentén az árkokba a termelők amikor a piacról hazafele szállították. Nem volt érdemes tovább hurcolni, fillérért sem kellett, tehát kiborították. A kistermelők a városi házak pincébe akadtak el a paradicsomra. Maradt paradicsomot, hogy ne cipeljék vissza a távoli kertekbe. Ez történt meg az 1942. esztendő nyarán. Nem gondoltak arra, hogy az 1943. év tavaszán és télen milyen jó lenne a konzervek feldolgozó paradicsom Akadna majd vevő minden paradicsomos konzerve és ha sok lenne a konzerve, akkor nem is lenne talán drága.

Egy gazdasági szakértő, aki különösen a gyümölcs és zöldségfélék termelése, értékesítése terén kiváló, szomorúan mondta a sorok írójának, hogy hiába a legjobb szándék a termelés fokozására, ha a termékek feldolgozása és értékesítése terén nem teszük meg a szükséges lépéseket és nem tart lépést az értékesítés a termeléssel.

A legszomorúbb ebben a kérdésben az — mondotta —, hogy a termelőnek nem lesz kedve többet termelni, ha egyszer a kása megégette a száját és a többet termelés részére azt eredményezte, hogy nem tudta értékesíteni és nyakán maradt a portékája. Ez igen káros hatással, mert a nemes szándékú agítáció, hogy minden tenyérnyi földet műveljünk meg vitamin kerteknek és mindenki minél

többet termeljen, nem vezethet megfelelő eredményre a jövőben, ha ilyen esetek is fordulnak elő, mint Debrecenben a paradicsommal történt. Ha van a városban egy feldolgozó üzem, felvásárolhatja olcsón a sok termést, nem lesz veszendő az értékes gyümölcs és jól jár a termelő is, de jól jár az is, aki az olcsó paradicsomból gyártja a konzerveket.

Teljesen igaz az a tétel, hogy ahol nem tart lépést a termelés az értékesítéssel, ott baj van és a legjobb szándék sem tudja jóvátenni a hibát. Előre kell tehát gondoskodni, hogy baj ne legyen. Meg kell építeni Debrecenben a konzervgyárat, nemcsak Debrecen, hanem a közeli falvak érdeke is kívánja ezt. Nagy terület zöldségféléit lehetne feldolgozni a gyárban és akadna mindég elég termény, mert azok is termelnének, akik eddig azért nem termeltek, mert a szállítási költségek miatt nem fizetődik ki a termelés.

Az elmúlt nyáron volt kísérlet ezen a téren, vásároltak egy-két vagon paradicsomot konzervgyár részére. Debreceni akció volt, nem akarták a paradicsomot veszni hagyni, de az eredmény az lett, hogy a nagy szállítási költségek miatt egyetlen fillért sem kerestek, sőt a munka is ingyen ment, „lelkeseedsből”. A vásárlást nem is folytatták tovább. Ha lett volna a városban feldolgozó üzem, a filleres árak még jól is jöttek volna és nem let volna eladatlan paradicsom. Debrecennek nemcsak konzervgyára, hanem aszalóra is van szüksége, már régen kérték a gyümölcstermelők és remény is van rá, hogy állami támogatással megépül rövidesen Debrecenben is egy aszaló. Egy példára kell hivatkoznunk ennél a kérdésnél Szombathely városa adja

DEBRECZEN 8. OLDAL 1943. I. 17.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

A jó példát. Húszezer pengő állami hozzájárulásból és 40.000 pengő városi pénzből építeték meg a városi gyümölcs, fűszerek és zöldségfeldolgozó üzem. Ez a nem mezőgazdasági város dicsekedhet azzal is, hogy az egyik városi épületben baromfikeltető központot létesítettek és ez a városnak 10.000 pengőjébe került. A intézményhez a személyzetet a állam adja. Nem kell hozzáértők előtt magyarázni, hogy mit jelent a baromfikeltető központ. Debrecenben a területileg élen haladó mezőgazdasági városban nincs ilyen állami személyzettel működő városi baromfikeltető központ.

Csekély összegekkel, hasznos kezdeményezések történtek és kell, hogy történjenek a termelő és fogyasztó hasznára.

Időszerű kislexikon

Gázturbinás vasúti mozdony. Az elmúlt tél rendkívül hidegben a német utánpótlást majdnem megbénította a körülmény, hogy a vasúti szerelvények gőzmodonyban befagyott a víz. A speciális szükségletek kielégítésére a német nehezipar most gázturbinás vasúti mozdonyokat készít. Az újratervezett mozdony főrésze a tűzkamra, mely olajnak, vagy szenporban magas nyomású sűrített levegő hozzáadásával történő elgetésével a tulajdonképpeni gázturbinába kerülő égési gázokat termeli. A turbina fogaskerekek közvetítésével elektromos áramfejlesztőt hajt és ez szolgáltatja a kereknek közvetlen meghajtását végző áramot. A nagy fordulatszámmal dolgozó turbina forgatónyomatékát így lehet a legkönnyebben a hajtószerkezet szükség szerűleg ingadozó forgatónyomatékára átváltani. A per centként 5200 fordulatot tevő turbina 10.000 lóerős energia termeléséből nem kevesebb, mint 7.800 lóerőt a légsűrítő üzemen tartása vesz ig nybe, úgyhogy a tulajdonképpeni hasznos teljesítmény 2.200 lóerőre zsugorodik. A gázturbinás mozdony azonban 17-18 százalékos hatásfokkal is 110 kilométeres óránkénti sebességet tud elérni. A német szakértők szerint a gázturbinás mozdonyokkal legfeljebb csak az elektromos mozdony kelhet versenyre. A gázturbinás mozdonyoknak nincs vízre szüksége és így nemcsak vízben szegény területeken lehet nélkülözhetetlen, hanem a fagygyal szemben is érzéketlen marad

Völegényne

nagy a gondja, nincsen frakkja sem szmokingja, zsinóros magyar ruhája. — Ne törje a fejét keresse fel

Végh ruhakölcsönzőjél

Vár-u. 1.

Legszebb ajándék az

Arany Onix
dísz tárgy

Gyártja
a Debreceni Műkőgyár R.-I.
Debrecen, Fürdő u. 22. tel. 10-92

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irtá: Hegyaljai Kiss Géza

(57) (Minden jog a szerzőé.)

A nép örök. És öröknek kívánjuk a nép hazáját, öröknek ama dinasztia fényét, melyet uralkodóink ismerünk. A Habsburg-ház nagyreménységű ivadéka, Ferenc József főhercegre, ki első fellépésekor a nemzet szeretetét magáévé tette, egy fényes trónus öröksége vár. S az az erejét a szabadságból meríti. Erős meggyőződés, hogy dinasztiaink jövődjéje a birodalom különféle népeinek egy-szívben-lélekben egyesüléséhez van csatolva. Ezt az egyesülést nemzetiségek respectálása mellett, csak az alkotmányosság érzelemrokonító forrasztéka teremtheti meg. — Bureau és bajonet nyomorult kapocs.

Felszólítja ezért a rendeket: — Emeljük fel politikánkat a körülmények színvonalára. — Erőt merítve a dinasztia iránti hűség s polgári kötelesség érzetéből, határozzuk el a közös teherviselést, az úrbéri viszonyokból való kibontakozást, képviselői rendszert, a közjévedelmek felelős kezelés alá vételét. Az ausztriai tartományoknak alkotmányuk kivívására örömezt nyújtunk segédkezet. Kormányrendszerünk magyar felelős minisztériummá alakítását minden reformjaink alapfeltételének, biztosítékának tekintjük.

S ha a felség a hozandó üdvös

törvényeket kegyesen helybenhagyja, a körülmények bármi váratlan fordulatának esetére is biztosítva lesz hazánkban a béke, megszilárdítva a bizalmas nyugalom. Ezeknek alapján kifejezhető az a szellemi erő s anyagi tehetség, melyben a felség tántoríthatatlan hűségünk mellett a bizonytalan jövődjé eseményei között királyi székének legrendíthetlenebb támaszát fogja feltalálni.

Kossuth beszédének hatása leírhatatlan. Így szólnak róla az egykorú lapok. Falrengető taps, éljenzés hangzik mindenütt. — Követek, ügyvédek, orvosok, mágánások sietnek kezét szorítani Kossuthal. — Indítványát óriási lelkesedéssel fogadják el.

Ugyanez a lelkesedés tör ki Pesten beszédének hírére. Itt a rendőrség a Kossuth beszédének felolvasóit elfogja.

Széchenyi lát, hall mindent. És különös dolgokat jegyez fel a naplójában március 4-én. — Ő legyen a kancellár. Kapjon azonnal 10 ezer pengőt. Káprázik a szeme annak, aki olvassa. Mikor már az egész nemzet ellenzékké változott Kossuthal, a nemes grófnak egyéni ambíciói vannak. Így ír:

— Ha most minden hatalommal fel volnék ruházva! Feltételeim: Tízezer forint azonnal. Öt ezer forint havonta! Folyó kiadások, tanácskozások költ-

segei, mint fűtés, világítás, papír, a Szent István-rend nagykeresztje. Általam fogalmazott kézirat. Abban felhatalmazás és garancia. Kinevezhetek, akit akarok — mindenki nekem engedelmeskedik.

Hát még Bécsben milyen hatása van a Kossuth beszédének. Német fordításban olvassák, szavalják. Ezekre éljenzik. Hogy hozzájárul a bécsi forradalom előidézéséhez — kétségtelen. Ami ezer év óta nem történt, mert Bécs eddig csak egy nagy császári uralom feje volt, most először történt, hogy megdobban a szíve. Feleszmél, jogokat kér. Mindezt — Kossuth beszédére. Csak Metternich nem akarja megérteni az új idők szavát. Kossuthot beszédéért Hundskerl-nek (ebadtának) nevezi. Mit se tesz, míg futnia nem kell.

A magyar országgyűlés boldogan mutathat rá, hogy nem tett egyetlen forradalmi lépést sem. Nem a párisi események, nem az uralkodóház kényszerű helyzete ad irányt a tennivalóknak. Hanem ahogy Kossuth kifejti a magyar alkotmányosság és nemzeti szabadság az alap. Azon úgy az uralkodóház, mint az alattvalónép érdekében kéri alkotmányosa tovább fejlesztését. És a kor szellemében független minisztériummal való betetőzését.

Március 10-én a pozsonyi országgyűlési ifjúság fáklyás zenével tiszteli meg Kossuthot. — Ő mindenütt hirdeti az alkotmányos szabadság ígét. Már nemcsak az ifjúságnak, de a közepeosztálynak is bálványá

Március 12-én Pozsonyban Kővár vidéke rendei tisztelegnek Kossuthnál. Őt, mint a görnyedő pórnép szabadítóját ezüst tölgyágból font koszorúval ajándékozzák meg.

A közlekedés tüze templomi szöszéken is fellángol. Még a felsőbb irányítás alatt álló papok közt is akad, aki így prédikál:

— Az isteni szikrának, az gazdaság földi hatalom ellen nem állhat. És így:

— Kedves hűeim, véssétek szívetekbe, hogy Istenért és hazáért semmi áldozatot nagyra ne tartatok.

Március 14-én Kossuth megilletődött hangon jelenti be az alsó táblán, hogy Bécs felzendült, Metternich megbukott. — Erre Apponyi kancellár is lemondott. Így adja ki a jelszót:

— Nekünk most ama egyszerű feladat jutott, hogy a mozgalmakat bölcsen vezessük. Senki ne engedje magát túragadtatni a kellő vonalon, de eme vonalig mindent.

Indítványára egy küldöttség kéri a nádort, hogy a főrendekkel még ma tartson ülést a március 3-i felirat tárgyalására.

Délután 3 órakor a nádor előterjesztésére a főrendek egyhangú lelkesedéssel, vita nélkül fogadják el a feliratot. Annak a felség elé terjesztésére, holnap az alsó tábla részéről 59, a főrendek részéről 13 tagú küldöttség viszi az alkotmányhoz okmányt a bécsi királyi várba.

Széchenyi kezét fog Kossuthal, szünjék meg minden párt, győzzön a magyar testvériség. (Folyt. köv.)

HIREK

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata január 16-án reggel 8-tól, jan. 23-án reggel 8 óráig: „Kigyó” Piac u. 31, telefon: 30-95. — „Tisza” Péterfia u. 61, telefon: 24-52. sz. — „Csillag” Árpád-tér 1, telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Tejlei u. sarak. Telefon: 32-81. „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospécsi út 16, telefon: 32-10, szám.

„Ennek az emberi harcnak egyetlen eredményes legyvere van: a jó szívvel adott fillérek és pengők tömege.”

Bizonyítsuk be áldozatkészségünket és magyarságunkat azzal, hogy minden felesleges fillért a honvédek családjainak juttatunk.

ESTE

Megy most a fák alatt
labad süpped a hóba.
A hold ezüstösen
néz a befagyott tóra.

Minden oly hallgatag.
A faluvégi házak
anyásan kacagva,
sugva Rád vigyáznak.

Megállsz, szívverésed,
csököd oly közel érzem,
ahogy bohongsz a szűz
babonás téli éjben.

BABA MIHÁLY.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplom d. e. 10 ó. Kovács Lehel, d. u. 5 ó. Duscica Ferenc. Kistemplom d. e. 9 ó. dr. Ferenczy Károly, d. e. 11 ó. dr. Czeglédy Sándor, d. u. 5 ó. Tariska Zoltán. Kossuth u. templom d. e. 10 ó. Duscica Ferenc, d. u. 5 ó. Gáll Mihály. Károlyi G. téri templomban d. e. 9 ó. Kolozsvári Kiss László, d. u. 4 ó. Varga Balázs. Ispolyi templomban d. e. 10 ó. Birinyi J., d. u. 5 ó. Birinyi János. Árpádtéri templom d. e. 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 ó. dr. Erdel Mihály. Homokker-ti templom d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 5 ó. Kovács József Nyilastelepi templom d. e. 10 ó. Mezey Béla, d. u. fél 4 ó. Mezey Béla. Csapóker-ti templom d. e. 10 ó. dr. Danesházy Sándor, d. u. 5 ó. Balogh József. Kerekestelepi templom d. e. 10 ó. Szilágyi László, d. u. 3 ó. Kovács József. Egyetemi templom d. e. 11 ó. Szenes László. Augustza szanatórium negyed 10 ó. Konecz Zoltán. Egyetemi Klinikák Szenes László. Konecz Zoltán. Téglyáskert-i áll. isk. d. e. 10 ó. Sárközy Lajos. Téglyavető gyűll. ház d. u. 3 ó. Erdel Károly. Wolaffkatelepi olvasókör d. u. 3 ó. Szilágyi László. Tanyai istentiszteletek: Ondód I.

Kádár dűlő d. e. 11 ó. Rápolty Árpád. Pallag d. e. 9 ó. vitéz Szabó Endre. Belsőhat d. e. 8 ó. és Egyek d. e. 11 ó. Pál Antal. Fancsika d. e. 9 ó. Nagycsere d. e. 11 ó. Szaa d. u. 2 ó. Udvarhelyi György. Gyermekistentisztelet: Egyetemi templom d. e. fél 9 ó. Konecz Zoltán.

— Vasárnapi szentmiserend a római katolikus templomokban és kápolnáknál. A Szent Anna-utcai főplébániatemplomban 6, 7, 8, 20 és 9 órákor csendes szentmisék, fél 10 órákor nagymisét és szentbeszédet mond dr. Bánáss László prépost-kanonok, utána 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor további csendes szentmisék. Homokker-tben Lengyel László, Augustza-szanatóriumban Faragó László, Szoboszló-úton Román Béla, Pallagon Nagy Miklós, fogházban Mikos József, klinikán Béres Endre, Mikepétesen dr. Zernye József mond szentmisét és szentbeszédet.

— Szent István Ferencs plébánia hírei: Vasárnapi szentmisék: 7, 9 és 11 órákor. Hétköznapokon: 7 és 8 órákor. Ma délután 2 órákor gyermekelőadás. Fél 5 órákor litánia. Litánia után a felnőttek részére kultúrelőadás. Kedden reggel 9 órákor Szent Antal mise. Délután fél 5 órákor szentbeszéd és ájtatosság. Szerdán délután fél 5 órákor a Róm. Kat. Iskolában Biblia-magyarzat. Csütörtökön reggel 9 órákor lelkipásztorunk, Kiss László elhalt nővéreinek lelki üdvéért mutatnak be énekes, koporsós gyászmisét. Kérjük kedves híveinket, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek azon résztvenni. Szombat délután 4 órákor gyóntatás és fél 5 órákor litánia.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órákor és este 5 órákor istentisztelet, prédikál Pass László tb. esperes-lelkész.

— Az unitárius templomban, január hó 17-én, délelőtt 10 órákor tartandó istentiszteleten dr. Csiki Gábor budapesti esperes, kormányfőtanácsos prédikál.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos u. imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestélyi igehirdetéssel. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— Dr. Sándor Lajos és dr. Farkas Károly tb. szolgabíró előléptetése. A főispán Sándor Lajos dr. és Farkas Károly dr. közigazgatási gyakornokokat, tb. szolgabírókat vármegyei fogalmazókká előléptette s ugyanakkor eddigi állásukban megerősítette. Az előléptetés értékes, különös tisztviselőket ért. Dr. Sándor Lajos tb. szolgabíró az alispáni hivatalban teljesít szolgálatot, dr. Farkas Károly pedig a püspökladányi főszolgabíróságnál működik.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon a Déri-műzeumban január 22-én, pénteken 5 órákor előadást tart dr. Erdős Károly egyetemi ny. r. tanár „A Jézuskorabeli Palesztina” (vetített képekkel), 6 órákor dr. Szalay Sándor egyetemi ny. rk. tanár „Az atomrombolás” (vetített képekkel) címen. Január 23-án, szombaton 5 órákor az egyetemi orvosi fizikai intézetben (Magoss György-tér 18.) dr. Szalay Sándor egyetemi ny. rk. tanár „Az atomrombolás” (vetített képekkel és kísérletekkel) címen. Belépés díjtalan.

Fontos nemzeti érdekek fűződnek a tengeri csuha gyűjtéséhez

Debrecenben megindult a tengeri csuhájának honvédelmi célokra való gyűjtése. Már beszámoltunk arról, hogy a gyűjtés milyen fontos nemzeti érdekeket szolgál: melegítő alkalmatlanságok készítésére és más honvédelmi célokra dolgozzák fel a tengeri csuháját.

Városunkban ezt a gyűjtést is derék leventéink végzik. A városi leventeparancsnokságra (Péterfia-utca 45. szám alá) telefonon, levelezőlapon és szóban egyre többen jelentik be, hogy átadják a gyűjtés céljaira tengericsuhájukat. Debrecen ha-

zafiasan gondolkozó gazdatársadalma máris igen sok bejelentést tett.

A városi leventeparancsnokság ezúton is felhívja mindazokat, akiknek tengericsuhájuk van, hogy jelentsék be a városi leventeparancsnokságon. A héten azután leventék mennek érte.

Bizunk benne, hogy Debrecen megérti a tengericsuhagyűjtéshez fűződő fontos nemzeti érdekeket és mennél nagyobb mennyiségben mennél többen tesznek megajánlást.

— A Kollégiumi Diákszövetség folyó hó 21-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel tartja ezévi első összejövetelét a Páll söröző különtermében. Az est folyamán előadást tart Nagy Lajos ref. igazgató-tanító „Debrecen és a nyolcosztályos népiskola” címen. A kollégiumi diákeletről szól a kérdés avatott ismerője: Csobán Endre városi főlevéltáros. D. dr. Nagy Sándor ref. gimnáziumi tanár, a Kollégium történetének hivatott írója nyújt színes képeket a Kollégium életéből. A nagy érdeklődésre jogszámlát tartó összejövetelre a Diákszövetség tagjait testvéri szeretettel hívja az elnökség.

— Január 31-ig gyűjthetnek és gyűjtenek még leventéink a „Honvédkaracsonyra”. A leventeiúság „Honvédkaracsonyának” utolsó részében gyűjtési rendezet a hadbavonultak hozzártatói javára. A társadalmi gyűjtést január 31-ig meghosszabbította a honvédelmi miniszter, így — mint az ország más városában — Debrecenben is gyűjtenek még leventéink. Ajtótömezeket, jelképeket, bélyegeket ajánlanak fel megvételre, de pénzbeli adományokat, felülfizetéseket is elfogadnak. Debrecen közönsége togadja őket szívesen.

— A Mester-utcai egyházzrés nagy- és kisleánykörre az új esztendőben ismét megkezdte működését. A kisleányköri órák péntek délután 3—5 között vannak. A nagyleánykör pedig vasárnap délután 3—5 között tartja bibliaóráit és ismertető előadássorozatát. Az ismertető előadássorozatban neves előadók felkérése folyamatosan van. Ma délután bibliaórárt tartunk. Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk mindkét közőségünkbe. Tervebe vettünk vetített képes előadásokat is az érdeklődés fokozására. Ajánljuk az ifjúság és szülői figyelmébe ezeket az ingyen művelődési alkalmakat s várjuk az ifjúságot Garay-utca 17. szám alatti helyiségünkben.

— A kárpitosszakosztály folyó hó 18-án, hétfőn este 7 órai kezdettel ülést tart a tagokat közelről érintő igen fontos ügyben. A szakosztály elnöksége felkéri a tagokat, hogy az ülésen okvetlenül és pontosan jelenjenek meg.

— Budapestén a nagy hőésés miatt megkezdtek a hőmunkások tohorzását és 8000 hőmunkást akartak alkalmazni, de csak 400 ember jelentkezett. A nagy hőésés miatt a villamosokról a pótkocsikat le kellett kapcsolni és így is csak nagy nehézséggel tudták a forgalmat lebonyolítani.

— Rejtélyes haláleset: összeesett az utcán, nyolc nappal később meghalt. A debreceni klinikára jelentette a rendőrségnek, hogy Aranyi Sára 64 éves, Rakovszky-utca 36. szám alatti lakos tüdőgyulladásban meghalt. Aranyi Sárát a mentők nyolc nappal ezelőtt szállították be a klinikára, amikor magas vérnyomása következtében kétszer összeesett az utcán. Azóta ápolás alatt áll, de állapota nem javult és a tegnapi napon meghalt. A rendőrség a rejtélyes haláleset okának megállapítására boncolás elrendelését kérte.

— Nőiszabómesterképző tanfolyam. Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a mestervizsgára készülő nőiszabóiparosok és segédek részére a városi nőipariskolában február 1-én nőiszabómesterképző tanfolyam nyílik meg. Az érdeklődőknek minden nap 12—1 óra között részletes felvilágosítást ad a városi ipariskolák igazgatósága (Burgundia-utca 1. szám).

* A Debreceni Polgári és Gazdakör a Hatvan-utca 1. sz. alatti helyiségében 1943. évi január hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja ezévi rendes tisztújító közgyűlést, melyre a tagokat ezúttal is tisztelettel meghívja az elnökség. Targysorozat a kör hirdetőtábláján van kifüggesztve.

* A debreceni Vargakerti Olvasókör 1943. folyó hó 17-én délután 3 órákor rendes évi tisztújító közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

* Felhívás! Thermo-Chalor vegyi melegítőzsákok bármely ábróir számára kvótán kívül, ződ bélyeg nélkül honvédeknek és zsidó munkatáborozásoknak is küldünk. Polgári használatra közvetlen kiszolgáltatás. Körzelképviselő és egyedárusító Gulyás Ferenc Debrecen, Piac-utca 59. Előjegyzések Keszler műszerésznél Széchenyi-utca 1. alatti is eszközölhetők.

* Dr. Naményi Gyuláné Szentendrey Olga gyorsíró, gépiróiskolájában új tanfolyam kezdődik. (Eng. 6475.) Balthány-u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés irodai vizsgára.

* Az egypengős debreceni hadirokkant-sorsjegy egyes nyemrényei megtekinthetők a Tóth Gyula vasárnapgyereskedés kirakatában (városháza épület) Ugyanott az üzletben, valamint sorsjegyárudákban és egyes dohánlytszdekben sorsjegyek korlátozott mennyiségben kaphatók.

* Ne vegyen eszerpkályhát míg meg nem tekintete Krisen Károly kályhámester raktárát. Ispoly-tér 1. sz. (Nagyállomásnál.) Telefon 12-18 sz. Atrakást javítást helyben és vidéken vállal.

DEBRECZEN 9. OLDAL 1943. I. 17.

Tűzifa szállítási hirdetmény

A m. kir. minisztérium 1938. évi 6810—M. E. sz. rendeletével kiadott Vasúti Üzemszabályzat 72 paragrafus (2) bekezdésében nyert felhatalmazás alapján az ország tűzifa ellátásához fűződő érdekekre tekintettel a m. kir. kereskedelem-és közlekedésügyi miniszter úr 1561—943. VI. sz. a. elrendelte, hogy 1943. január 11-től kezdődő hatállyal Magyarország területén fekvő közforgalmú és korlátolt közforgalmú vasutak állomásain tüzelési célokra rendelt hasábfá, dorongfa, hasított dorongfa, vékonydorongfa, baltázott dorongfa és tuskófa-küldemények kocsirakományú áruként csak akkor vehetők fel vasúti fuvarozásra, ha a feladó a fenthivatkozott üzletszabályzat 78 paragrafus (2) bekezdésének e) pontja szerint a m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak 1943. évi 151.000—F. M. sz. rendelete szerint szendődő szállítási igazolvány-díj fizetését magára vállalja.

A szállítási igazolvány-díj 10 tonnás raksúlyú kocsiban feladott tűzifaküldeménynél 24 P.

Debrecen Városi Gazdasági Vasút Igazgatósága.

— Titokzatos gyilkosság történt Nekézseny községben, ahol Dózsa István nyugdíjas bányász ágyában halva találták. Fején a gyilkos teljesen szétrombolta. A csendőrség még nem tudta megállapítani, hogy ki követte el a gyilkosságot, csak annyit tudnak, hogy az öreg bányász előző napon egy vendégloji mulatozásban vett részt, ahonnan italosan tért haza és az úton azt mesélgette, hogy őt bizony nem fogják meggyilkolni, nem teszik el láb alól. Semkém vette komolyan az italos ember beszédét és nagy megdöbbenést keltett a faluban, hogy másnap az öregot meggyilkolták.

— A kecskeméti közönség egy része különös módon fejezte ki tetszését kedvence színészéi mellett. Narancsot, cukorkát és pénzt dobálnak felvonások végén a színpadra. Ez a pénzdobálás annyira elterjedt, hogy legutóbb már a nagy csillár egyik lámpáját találta el egy pénzdarab és az üveg csörömpölye zúdult a földszinten álló közönség nyaka közé. A rendőrség ezek után megtiltotta a tetszésnyilvánításnak ezt a formáját a kecskeméti közönségre.

— Feltűnési viszkelegységéből rablási történetét talált ki Budapesti Heltel Józsefné 30 éves takarítónő, aki a rendőrségen elpanaszolta, hogy két fiatalember leütötte és kirabolta, kezításkájában ékszerai, okmányai és pénze voltak. A nyomozás során megállapították, hogy az asszony kitalálta a történetet, serülés nincs rajta, pedig azt mondta, hogy éles tárgyval úgy megütötték, hogy ájultan feküdt hosszú ideig az utcán. Később beismerte, hogy csak kitalálta a történetet, mert szerepelt akart az ábrablás hősnője, aki már többször büntetett tolvajné is. internáló táborba kerül.

— 103 éves völégény és 50 éves menyasszony esküdtött örök hűséget egymásnak Szarajevóban. A völégény jómódú gazdálkodó, aki már kétszer volt házasságban és 22 gyermeke van. Az esküvő a völégény számos dedumokájával jelent meg.

Gazdák!
Figyelem!
Napraforgó, szójabab, olajten, továbbá borsó-termelési szerződések köthetők

Takács Futura-Hombár bizományosnál
Debrecen Nyugati u. 52.

Legtökéletesebb ránctalanító kurák!
Gyógykrémek legolcsóbban Böske kozmetikában Arany János u. 6

Ujítsa meg acélárúit a Simonffy utcán FRICK IMRE műköszörűsnél

GYÁSZROVAT

Nemes Főző Péter nyug. igazgató-anító 92 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 1/2 órákor lesz a díszavatolózó teremből. Lakás: Dobozi bérház C) 2. Gebauer cég rendezi.

Kovács Mária 40 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn 1/2 órákor lesz a 2/b ravatalozó teremből. Lakás: Kigyó-u. 8. Gebauer cég rendezi.

Özv. Kórik Istvánné Komlóssy Zsuzsanna 87. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 4 órákor lesz a köztemető II/b ravatalozó teremből. Lakás: Kút-utca 76. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Papp Jánosné Balogh Julianna 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz a köztemető II/a ravatalozó teremből. Lakás: Szoboszlai Papp István-utca 16. Temetését Bartha vállalata végzi.

Gulácsi Mihály cipésmester 72. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz a köztemető III. ravatalozó teremből. Lakás: Veres-utca 4. Temetését Bartha vállalata végzi.

Hermel Frigyes volt vendéglős 76. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órákor lesz a II/b teremből evangélikus szertartással. Lakás: Kisfaludy-utca 36. Csúrka temetkezés.

Báthory Ferenc fésztorgályos 81. évében elhunyt. Temetése vasárnap félhárom órákor lesz római kat. szertartással az alagsorból. Csúrka temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem és édesapám elhunyt. Alkalmával megnyilvánult részvételt, a ravatalra küldött koszorúk és virágokért ezúton mondunk köszönetet. Özv. Für Kálmánné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Drága egyetlen Zolinkám elhunyt. Alkalmával küldött részvételnilvánításokért, koszorúkért, virágokért és mindazon sok jószágért, amit velünk szemben megnyilvánítottak, ezúton mondunk hálás köszönetet a vitéz Papp-család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, jóismerősöknek, a hajlott bútorgyár tisztviselőikarának és munkásainak, akik felejtethetetlen édesanyánk ravatalánál megjelentek, arra koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. Lehotzky, Szláma, Síró család és Molnár Erzsébet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazonoknak, kik forrón szeretettel feleltem, édesanyámnak, id. Laskai Józsefné temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Nagy részvételt mellett temették el hetei Hetey Károlyt. Szombaton délután temették el hetei Hetey Károly ny. királyi törvényszéki író-alfőigazgató nagy részvételt mellett. A temetésen ott láttuk Baróthy Zoltán kir. ítélőtáblai elnököt, Jeney Sándor kir. törvényszéki elnököt, Fábrián Antal járásbírói elnököt és Kádár István kir. főügyész helyettes vezetésével az egész bírói, ügyészi és tisztviselői kart. Rökönyök, barátok nagy tömege koszorúkkal borította el a megboldogult ravatalát. A korporsó mellett — melyet a köztemető díszravatalozójában állítottak fel — az igazságügyi tisztviselők nevében Berkó Géza kir. ítélőtáblai igazgató mondott búcsúbeszédet.

Egy brémai napilap, a „Brémer Nachrichten” 200-ik évfordulóját ünnepli most.

Regényfolytatásunkba a szombati számba hiba eszűszott be. A 4-ik hasab 3-ik bekezdése helyesen így van: „Március 3-án”.

Felhívás a kereskedőkhöz

A Debreceni Kereskedő Társulat, a Baross Szövetség, a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete és a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete megállapodtak abban, hogy a hadbaronultak hozzátartozóinak megsegítése érdekében január 17. napján meginduló gyűjtést együttesen folytatják le. Az egyesületek által megbízott gyűjtők hétfőtől kezdve a hivatalos gyűjtővel minden kereskedőt és kereskedelmi alkalmazottat felkeresnek és hivatalos nyilvános köszönőiratba foglalt nyugtázás ellenében az adományokat átveszik.

Az ország és a nemzet jelenéért, jövőjéért és az otthon megtartásáért folytatott rendkívül nehéz harcában a magyar nemzet csak abban az esetben érhet el döntő eredményeket, ha

nemzetünk minden tagját a legmesszebbmenő kötelességteljesítés áldozatkészség, az egymás megsegítésének és támogatásának akarása és a közösségi szellem hatja át. A magyar kereskedő a fokozottabb kötelességteljesítésben és áldozatkészségben mindig példatadó magatartást tanusított s erre hivatkozással is kérjük a kereskedő kartársakat és alkalmazottait, hogy a legelső magyar asszony: a Kormányzóné Ötömlétynek védnökösege alatt megindult és a legnemesebb célokat szolgáló gyűjtési mozgalmat minden rendelkezésére álló eszközzel támogassa és anyagi erejének megfelelő adománnyal járuljon hozzá a dicső honvédeknek hozzátartozóinak megsegítéséhez.

A kereskedők egyesület-közi gyűjtőbizottsága.

Nem rejtély

Olvasóközönségünk köréből sokaknak feltehető, hogy mégis honnét vette a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” azokat a „megbízható”, „pontos” adatokat, amelyeknek alapján lapunk és vállalatunk igazgatóságának személyi összetételével foglalkozott.

Hát ez nem rejtély! A Debreceni Ujság—Hajdúföld” vállalatnak alkalmazottja dr. Szatai Ferenc, aki az 1942. év végén egy „Debreceni Közgazdasági Cím-tár” című könyvet adott ki. Igazgatóinkat több ízben megkeresték október-november táján, hogy adja oda a cím-tár részére vállalatunk adatait és egy hirdetés szöveget azzal, hogy ő ezt lekölölje a cím-tárban, amely közlés ellenében kérte, hogy majd az általa leadott cím-tár ismertető kommunikéit közöljük le lapunkban. Igazgatóink elfeledkezett a kert kezirat összeállításáról, így azután, mikor dr. Szatai Ferenc ismételtén kérte, akkor közölte vele, hogy vegye igénybe a Kereskedő Társulati elnökök évi cím-tárban megjelent adatokat és hirdetését, egyben felhívta figyelmét arra, hogy édesapja halála folytán az elnök-igazgatói tisztségét változás van. Ezt dr. Szatai Ferenc feljegyezte.

Most azután a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” tamadása folytán megnéztük ezt a bizonyos „Debreceni Közgazdasági Cím-tár”-t, mit látunk abban: a való helyzet furfangos elferdítését, a neveknek olytűn csoportosítását, hogy a laikus olvasó abból azt olvashatja ki, hogy a vállalat főkönyvelője, pénztárosa és jogtanácsosa is igazgatósági tagok. Ugyanis míg a Kereskedő Társulat cím-tárban a csoportosítás, a leírás a tényeknek megfelelő és a következők van: Igazgatósági tagok: (kettőspont) utána a nevek. Főkönyvelő: (kettőspont) név. Pénztáros: (kettőspont) név. Jogtanácsosok: (kettőspont) nevek. Felügyelőbizottsági tagok: (kettőspont) nevek, addig a dr. Szatai Ferenc által kiadott cím-tárban a következőképpen hangzik: Igazgatósági tagok: úgy úgy vannak csoportosítva a nevek és foglalkozások, mintha a főkönyvelő, pénztáros és a jogtanácsosok is igazgatósági tagok lennének és ha megnézzük a többi vállalatoknak az adatait, azt látjuk, hogy ez a csoportosítás egyetlen egynél sincsen hasonló módon meg mindenütt alkalmazni tudták megfelelő helyen a kettőspontot és a megfelelő szavakat bekezdéseket.

Tehát ismétéljük, nem rejtély az, hogy honnét vette a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” a vállalat adatait, hiszen véletlenséghől dr. Szatai Ferenc, aki a „Debreceni Közgazdasági Cím-tár”-t szerkesztette, összeállította, egyúttal a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” vállalat belső munkatársa, alkalmazottja.

Felhívjuk dr. Szatai Ferencet, hogy az általa szerkesztett és kiadott „Debreceni Közgazdasági Cím-tár”-ban a Tiszántúli Könyvés Lapkiadó Részvénytársaságról közölt adatok csoportosítását a tényeknek megfelelően helyesbítse, különben bírói eljárásfordulunk vele szemben is.

Eljegyzés, házasság

* **Házasság.** Madar Margit és Garai János házasságát kötötték. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Eljegyzés.** Barna Ilona és Bogdán Ferenc MÁV s. tiszt jegyesek.

— Franciaországban esőkkenteiték a borfejadagot és egy felnőtt havonként csak 4 liter bort kaphat.

— **Szűrt gázolt a villamos** Budapest: Juhász József gépkocsivezető került az Üllői-úton a villamos alá. Életveszélyes sérülést szenvedett.

— **A süttőgás nem kíméli a hangot** — állapítja meg egy orvos és hangsúlyozza, hogy a süttőgás sokkal jobban igénybe veszi a hangszálakat, mint a rendes beszéd.

— **Meghalt 101 éves korában** Battonya község legöregebb embere, Görbics István ny. községi kertész. Az öreg 70 éves István nevű fia háztartásában élt.

— **A faszéngáz megölte** Kovács József 32 éves magánhivatalnokot Kispesten. A befagyott vízvezetékelt akarta faszénnel kiolvasztani és ez igyekezete közben halálos szén-gázmérgezés-szenvedett.

— **A hadiárvaakra hagyta** vagyonát Haskó Ilona 33 éves budapesti fodrásznő, aki az elmúlt este szobája kilincsére felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosságát bejelentő levélben részletesen intézkedik a temetéséről és arról, hogy minden vagyonát a hadiárvaiknak adják át.

— **Hetvenegy arany börtönlevélből álló koronát** talált a gallipoli helyőrség egyik katonája. A régészek szerint a nagyértékű korona a Krisztus előtti I. vagy II. századból való.

— **Japánban tilos a jazz** és a hatóságok szigorú rendelkezései tiltják, hogy az angol és amerikai származású zenedarabokat előadják. A tilalom elsősorban a jazz-zemére vonatkozik. A kereskedelmi forgalomból kivonják a tilalom alá eső hanglemezeket és a magánosokat is kötelezik, hogy az ilyen lemezeket szolgáltassák be.

— **Idegbaja miatt öngyilkos** lett Makón Turi János csendőrtiszt-helyettes, a csendőrőrsön avonlotta magát.

Debrecen legrégibb egyesülete, a 75 éves Debreceni Torna Egylet átalakított tornacsarnokot kapott jubileumára

A kultuszminisztert és az Ifjúság Országos Vezetőjét meghívják a jubiláris közgyűlésre

Nemcsak Debrecennek, hanem az országnak is egyik legrégibb sportegyesülete a 75 éves multra visszatekintő Debreceni Torna Egylet... Az egyesület az elmúlt hét és fél évtized alatt olimpiákon, bajnokok, egyszerű sportemberek sorát adta a magyar életnek...

A jubiláló debreceni sportegyetnek másfél évi munka után most készült el újonnan átalakított tornaterme és tornacsarnoka és azt szombaton reggel adták át. A DTE részéről Fux Antal tanügyi főtanácsos, az egyesület ügyvezető elnöke, a műszaki ügyosztálytól Zádor Gyula műszaki főtanácsos jelent meg az átadáson.

A sok dicsőséget aratott egyesület sportotthonának megújítása alkalmából beszélgetést folytattunk Tóth Lajos főtiktárral, a Magyar Sport Eremmel kitüntetett sokszoros tornász bajnokkal és olimpiákon, akik végigvezette munkatársunkat az új tornacsarnok és tornatermen. Az átépítéssel egyik legkorszerűbb tornacsarnok került a DTE birtokába. A tornaterem teljesen új padlózattal ellátva, tetejét alacsonyabbra vették, ami által jobban fűthető a helyiség. Nagy átalakításokat végeztek az öltözőknél, külön férfi, külön női fürdőzőket létesítettek 3—3 zuhanyzóval. Ismét külön tárgszolgó helyiséget, a földszinten a tiktári hivatalt rendezték be. Pompás, minden követelménynek megfelelő helyiségeket varázsoltak a régi DTE tornacsarnokból.

— **Közel 40000 pengő értékű** és több, mint 40000 pengő költséggel végrehajtott építkezést jórészt a Debrecen sz. kir. város és az Országos Sport Központ

— **A Baross Női Csoport** ma délután öt órákor a MANSZ helyiségében tartja teadélutánját.

— **Zrinyi Ilona születésének 300-ik évfordulója** alkalmából egy olasz képeslap nagy cikkben számol be Zrinyi Ilonáról, a hőslékű nagyasszonyról.

— **Szegeden országos kubikosgyűlést** tartanak január 31-én. 30.000 alföldi kubikos megbízottai jelentették be részvételüket a gyűlésen.

— **Helyreigazítás.** Mult vasárnapi számunkban közölük a rizsarustással megbízott fűszerkereskedők névsorát, melyből nyomdahiba folytán kimaradt Madar István, Bocskai-tér 2. sz. alatti fűszerkereskedő neve.

— **Templomi ünnepély** az unitárius templomban. Január 17-én, délután 5 órákor a budapesti Dávid Ferenc Egylet közreműködésével templomi ünnepély tartanak a Hatvan-utca 24. sz. alatti unitárius templomban. Imádkozik Ferenc József lelkész, üdvözlő beszédet mond dr. Egyed János gondnok. Megnyitót tart dr. báró Dániel Gábor egyházközségi felügyelő gondnok-elnök. „A vallászabadság törvénybeiktatása” c. előadást tart dr. Csiki Gábor esperes-kormányfőtanácsos. — Szaválnak Papp Évike és Boér Gizi tanulók. Az érdeklődőket szívesen látjuk. A templomot fűtik.

— **Három hónapi fogházra ítélték el** Varga Károly 19 éves napszámost, aki egy fiatalkorúval együtt a Szent Anna-utcán lelopta az autóról Orsós Béla 600 pengős bundáját. A fiatalkorút dorgálásra ítélte a bíróság, mivel először került még a bíróság elé.

adománya tette lehetővé — mondotta munkatársunknak Tóth Lajos főtiktár. — Ez alatt az idő alatt a DTE különböző osztályai egymástól elkülönítve, idegen helyeken voltak kénytelenek dolgozni, sőt egyik-másik stagnált is. Természetesen ez a helyzet az eredményesség rovására ment és ha emellett is szép eredményeket ért el az egyesület tornában, atlétikában stb., reméljük a jövőben új, korszerű otthonra találva, ez a szerencsebb helyzet az eredményességben is kifejezésre jut. — Mikorra tervezik a tornacsarnok ünnepélyes megnyitását? — érdeklődünk.

— **Még nincs erre névze** határozott tervünk. Valószínűleg februárban tartjuk meg a jubiláris közgyűlést és erre az egyesület szeretné meghívni Szinyei Merse Jenő kultuszminisztert és az Ifjúság Országos Vezetőjét... Ezzel kapcsolatban két dísztorna rendezését is tervezzük. Egyiket a Vöröskereszt javára, a másikat pedig meghívjuk a Debrecenben levő sebesült honvédeknek... az ő részükre rendeznénk ezt meg.

Debrecen legrégibb és a város színeinek is sok dicsőséget szerzett egyesülete tehát új otthonában méltó keretek között készül megünnepelni 75 éves jubileumát. Értesülésünk szerint az építkezések által anyagilag meglehetősen igénybevetett egyesület részére a debreceni társadalom körében akció indult meg, mely lehetővé teszi, hogy a Debreceni Torna Egylet legutóbb is válogatott tornászai révén nagy dicsőséget szerzett Debrecennek, anyagilag is kellő megalapozottsággal folytassa működését.

— **A pirospaprika belföldi fogyasztása emelkedik.** A paprikaközpont felvilágosításából kitérnek, hogy a mostani gazdasági év első három hónapjában 28 vagon paprikával többet szolgáltatnak ki belföldi fogyasztásra, mint az előző év ugyanezen időszakában. A többlet 24 százalék.

— **Nagy érdeklődéssel várják a Református Nőszövetség jövő heti konferenciáját és Pilder Mária előadását.** Az egyetemi református egyházkörzeti nőszövetség január 21-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel nagyszabású női konferenciát rendez az egyházközségi gyülekezet terében. A konferencián Pilder Mária, a kolozsvári diakonissa intézet kiváló tanárnője tart nagyon érdekes előadást. A református asszonyokat és leányokat legközelebből érdeklő problémákról lesz szó. A konferenciát ugyan a Református Nőszövetség elsősorban az egyetemi egyházközségi tagjai részére rendezi, de szívesen lát és szeretettel hív minden érdeklődő és összes egyházközsékből. Az előadást megbeszélés követi, amelyen mindenki feleletet kaphat kérdéseire, problémáira.

— **Ezüst seregét loptak** Weisz Andor Rákosi Jenő-utcai lakos szobájából egy értékes fűszertartóval együtt. — A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **A jószívű emberekhez fordul segítségért** Bialkó Erzsébet Téglavető, Nagyszalonta-utca 24 szám alatti lakos, akitől ellopás az élelmiszerjegyét és most a legnagyobb nyomorban van. Beteget, 63 éves nő és fája sincsen, hogy szobáját melegítse

A „Debrecen” rádióműsora

1943 január 18-tól 24-ig

HÉTFŐ

Január 18.
BUDAPEST I.

5:40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6:40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek Közlemények. Reggeli zene. 1. Striczl József: Pozsonyi V. honvéd kerületi induló. (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figezy Sándor). 2. a) Debrecenben kéne menni; b) Gímber-gombot; c) Nem jó erdő mellett lakni (Magyar Imre cigányzenekara). 4. Blac: Alpesi vadászok indulója. 5. Buzzi: Édes kicsi lány. 6. Robrecht: Niagara — fox. 7. Grollmund: Svájci dalegyveleg. 8. Fricsey Richárd: Kis angyalom — induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figezy Sándor). 9. Révfy Lajos: Hogyha ír majd édesanyám. 10. Tafarella: Tarantella. 11. Lombardo: Operett-kettős. 12. Paqy: Püder-kerülő. 13. Török Sándor jubileumi induló. (Rendőrzenekar, vezényel Szöllösy Ferenc). 14. Cali: Muntagnole — szicíliai népdal. 15. Norvo: A polip tánca. 16. a) Haragszik a vác kapitány; b) Julcsa, ha kimegyek a placra. (Kalmár Pál). 17. vitéz Marton Béla: Nemzeti Munkaközpont — induló. (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Pongrácz Géza.) 10: Hírek 10:15: Szalonötös. 1. Fries: Károly: Részlet a Halálcsók című filmből. 2. Engelmann: a) Kék boudoir; b) Játékszongora. 3. Arman-dala: Baba és kobold. 4. Zander: Aranyhegedű. 5. Daquin: A kakuk. 6. Ravel: Pavane Nány Irén: Tangó. 8. Paderevszky Menüett. 9. Hármori Béla: A nagy futam. 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11:15: Dalok és hangszerzások. 11:40: Győr hatvan év előtt. Irta Hamvas József. (Felolvasás.) 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12:10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Szegő Sándor: Magyar ünnepi nyitány. 2. Seregi Artur: Napsugár keringő. 3. Lenz: Zagorai emlékek — bolgár ábránd. 4. Bachmann-Kollman: Magyar népdalok — egyveleg. 5. Zách Győző: Magyar dalsokor — egyveleg. 6. Vasady Béla: Műszaki hadapródok — induló Közben 12:40: Hírek. 1:20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1:30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 2: Orfal tánczenekar játszik. 2:30: Hírek. 2:45: Műsorismertetés. 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 3:20: Szórakozta zene. (Hangfelvétel.) 3:50: Diákféltő. 4:20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 4:45: Időjelzés, hírek. 5: Időszéri háborús élelmiszeri kérdések. Somos Elemér dr. miniszteri osztálytanácsos előadása. A közlekedésiügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 5:15: Életünket és vérünket. Dramatizált helyszíni közvetítés Pozsonyból. 1921-ből. Irta: Környey Elek. Rendező: Kiszely Gyula. — Személyek: Krónikás — Toronyi Imre; Öregember — Pintér Imre; Fiatal leány — Mester Ilona; Fiatalember — Szilassy Gyula. 5:40: Művészet. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Közreműködik: Kissházy Sándor, Hajdú Anna, Lenkey Edit, Hámory Imre, Korh Endre, Maleczky Oszkár, Ráday László, Udvardy Tibor, Kísér: Sándor Elemér cigányzenekara. — Zongorán kísér Földes László. 6:40: A bojáni templom. (Felolvasás.) 6:50: Hírek. 7:05: Az Operaház zenekara. Vezényel Otto Wartisch. 8:30: Téli sport a Balatonon. A

Mit hallottunk a múlt héten

Debrecen legtöbbet szereplő rádióelőadó dr. Hankiss János egyetemi tanszékvezetője Hegyaljai Kiss Géza református lelképásztor. — Előbbi a ma magyar irodalomtörténet neves munkása, utóbbi finomtollú költő és író, akit lapunk hasábjairól is jól ismer a debreceni közönség. Hegyaljai Kiss Géza különösen a kassai rádió műsorán szerepel sokat, mint felvidéki születésű. Az elmúlt héten is „Hull a hó” címmel élvezetes csevegését hallgattuk. *Mult vasárnapi számunkban*

e helyen foglalkoztunk a vízkereszt-napi „Honvédműsor” néhány számával. E hét szerdáján ismét kinyitottuk a rádiót a „Honvédműsor” idejében. A mostani már jobban tetszett, egyrészt azért, mert elején néhány szép magyar népdalt hallottunk, a műdalok között sem volt fűlértelen rossz, a „tárlás”, Kilián Zoltán összekötő szövege pedig eszkalommal „nékülözte” a mult vasárnap megrótt kifejezéseket... Nagyon érdekes volt és technikai megoldásban is jó volt a fronton dolgozó tábori színház

életéről egy előadóról és a szereplőkről adott közvetítés. Talán csak a közvetítést vezető beszélő adott sokat önmagából... Különböztetünk már vártuk is ezt a közvetítést, hiszen idestova egy hónapja, hogy vitéz Tolnay Andor társulata kinn van a fronton.

Nem akarunk a kakas hibáiba esni, aki azt hiszi, hogy az ő kukorékolására két a nap, úgy hogy kijelentjük: a „Honvédműsor” e héten nem azért lett jobb, mert mi a mult vasárnap megróttuk. Bár ki tudja...?

közvetítést Baltonkeneséről vezető Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.) 8:50: Folyamerök fúvószenekara. Vezényel ifj. Fricsey Richárd. 9:25: Nadányi Zoltán verseiből előad Somogyi Erzsébet. 9:30: Beethoven: E-dur Románó. Berlini filharmonikusok, vezényel Johannes Schüller. 10:10: Beszékartzenekar Vezényel Müller Károly. 1. Rossini: A szevillai borbély — nyitány. 2. Thomas: Hamlet; — baletzene. 3. Seregi Artur: Jával ünnepély. 4. Hegyesfalvi György Prien — tengerészinduló. 11: Magyar nóták. 1. Németh Béla: Nem megyek el a templomba (Mindszenti István) 2. Magyar Imre: Baj van, nagy baj. 3. a) Verebes Károly: Nótáskedv volt az apám; b) Dajka: Igyál pajtás. 4. Erdélyi Mihály: Vedd le a kalapod a honvéd előtt. 5. Tasnády László: Ha szívembe zárnál. 6. László Imre: Sajó kutyám 7. Kertész Zsigmond: a) Ha elmegyek a bálba; b) Azt mondják, hogy más babáját szeretem. 8. Murácz Kálmán: Minden nagy örömmek. 9. Wesselényi István: Hiába a virágos rét. 10. a) Tordai Borbély Pál: Eitörtött a kezem; b) Révész Lajos: Ökör iszik magában. 11. a) Rika rendet vágtam; b) Urge van a gödörben. 12. Révfy Lajos: Asztalosok kapufáját. 13. Szaucsek István: Hull az eső. 11:45: Hírek.

BUDAPEST II. 5-6:50: Azonos Kassa műsorával. 7:05: Német nyelvoktatás. Tartja Szentgyörgyi Ede dr. 7:30: Solymosy Lajos jazz-zongoraszám. 7:50: Régi magyar városok. — Csapody Csaba dr. beszél Nagyváradról. 8:10: Szórakoztató zene. 8:50:—9: Budapesttől Hamburgig. Tóth Tass utirajza a mai Németországról.

KEDD

Január 19.
BUDAPEST I.

5:40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6:40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Ujvári József: Egri hősök — induló. (Légierők fúvószenekara, vezényel Dorozsai Károly). 2. a) Bagolymadár; b) Általmennék én a Tiszán (MÁV Magyarország férfikara, vezényel Rajter Lajos). 3. Veni: Életvidámság — keringő. 4. Dabev: Előre — bolgár induló. 5. Szerdahelyi János: Három kislány, három honvéd. 6. Ferrais: Szevillana. 7. Carme: Gitár és mandolin. 8. Kjerulf: Hardangeri nászút. 9. Doppler: Feketeerdő zenélő óra — polka. 10. Helényi Szent István 3. honvéd gyalogezred parancsnoki indulója. — Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vezényel Pongrácz Géza. 11. Ellenberg: Az első szívdobogás. 12. Kudritzky: Rég volt. 13. Apollonie: Sicilia. 14. Ideál-dal. 15. a) Alma a fa alatt; b) Sámli tesz. (Farkas Jenő cigányzenekara) 16. Révész Gyula: Illatoztak a virágok (Kalmár Pál). 17. Jonasson

Kakuk — keringő. 18. Pongrácz Géza: Előre honvédek — induló. (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vezényel a szerző.) 10: Hírek. 10:15: Szórakoztató zene. (Hangfelvétel.) 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11:15: Hubert Lajos gondolkázik. 1. Figezy Sándor: Andante. 2. Renard: Bölcöldal. 3. Beethoven: Menüett. 4. Csajkovszkij: Fájdalmas daham. 5. Boccherini Rondo. 11:40: Divattudósítás. 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12:10: Imiczky Sándor szalonzenekara. 1. Nagy Frigyes dr: Romantikus keringő. 2. Ketelbey: Ezüst felhők. 3. Gebhardt Rio: Románó. 4. Lindemann: Sötét árnyak. 5. Ritter: Hegedű polka. 6. Benatzky: Egyveleg a Fehér ló c. operettből. 7. Bece: Szerelmi legenda. 8. Zielke: Aquamarin. 9. Kiss-Angyal Ernő: A rózsám de csinos — induló. Közben 12:40: Hírek. 1:20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1:30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 2: Mózi Károly cigányzenekara muzsikál. 2:30: Hírek. 2:45: Műsorismertetés. 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 3:20: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.) 1. Siede: Spanyol induló. 2. E. Fischer: Vidámkerülő. 3. Rixner: Fickó polka. 4. Gebhardt Rio: Sakk-matt — foxtrott. 5. Duday Dénes: Slowfox. 6. Losonczy Dezső: Pasodoble. 3:50: Gyermekdelután. Születés-napi ajándék. Irta: Rozványi Györgyné. Előadják a gyermekszereplők. Vezető Harsányi Gizli. 4:20: Hírek, német, román, szlovák és ruszin nyelven. 4:45: Időjelzés, hírek. 5: Fellegi Teri énekel. 1. A kis dobos XVIII. századbeli francia ballada. 2. Békebeli házibál — egyveleg. 5:20: Möriz Zsigmondról. Németh László előadása. 5:45: Veres Károly cigányzenekara muzsikál. 6:20: Adassék tisztelet elesett hőseinknek. A Vitézi Rend Zrínyi csoportjának műsora. 6:50: Hírek. 7:05: Táncczene. 7:25: Táriaton. Farkas Zoltán előadása. 7:50: Rádiózenekar. 8:40: Ahol gyermek voltam. Szabó Zoltán beszél Budapestről. 9: Magyar nóták. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál és Mindszenti István énekel a Spolarich-kávéházban. — Dalok: Huszka: Darumadár fenn az égen; dr Sándor Jenő: Vadvirágos erdő szélén; Dankó: A szegedi nagytemplomban. Népdalok: Irtam egy levelet; Morvay-Kun: Beterelték a ménes; Népdalok: Alacsony ház; Mikor ezt a kislányt; Balázs Árpád: Csak még egyszer tudnék hazamenni. 9:40: Hírek. 10: Hangképek a BKE-FTC jégkorong mérkőzéséről, közvetítés a városigeti Műjégy pályáról. Beszél Pluhár István

Majd: Sporthírek. 10:20: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Verdi: Trubadur — ábránd. 3. Johann Strauss: Falusi fecskék — keringő. 4. Huszka: Lili bárónő — egyveleg. 5. id. Bánáti-Buchner Antal: Mandolinata. 6. Bucsar Béla: Keleti tánc. 11:30: Beethoven: c-moll zongora hegedű szonáta. 11:45: Hírek.

BUDAPEST II.

5-6:50: Azonos Kassa műsorával. 7:05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. 7:35: Koréh Endre ária és dalszöveg. II. részének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 8:30: A régi Erdély tollforgató asszonyai. Székelyné Solymos Bea előadása.

SZERDA

Január 20.
BUDAPEST I.

5:40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6:40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek Közlemények. Reggeli zene. 1. Striczl József: Kukorica induló. (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figezy Sándor). 2. Zeller: Keringő. 3. a) Esik eső, olvad a hó; b) Réten, réten; c) Szentimay Elemér: Tíz pár csókot egyvegből. 4. Guillen: Spanyol induló. 5. Moratti: Jöjj szerelmem. 6. Pedrollo: Álarcosok. 7. Cambi: Magyar virág — tangó. 8. Krome: Brémai városi zenészek. 9. Turay Mihály: Turul induló. 10. a) Leégett a csiri-biri csárda — népdal; b) Ha te tudnád, amit én. 11. Lamma: Miként a róza. 12. Bochmann: Véget nem érő tavasz. 10: Hírek. 10:15: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.) 1. Szolz Róbert: Dunai álmok — keringő. 2. Lehár: Cigány szerelem — egyveleg. 3. E. Fischer: Nocturno. 4. Timberg-Sharples: Foxtrot. 5. Zakál Dénes: Budapest — slowfox. 6. Murcia: Bolero. 7. dr Fehér István: Quickstep. 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11:15: Operett-részletek. 11:40: 1. Egy érmelléki kis állomáson. 2. János bácsi arany-szérűje. Möriz Pál elbeszélése. (Felolvasás.) 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. 12:10: A Budapesti honvéd őrszázalaj zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Borsal: Kozlovári-induló. 2. Lehár: Mulató istenek — nyitány. 3. Márk Béla: Mosolygó arcok — keringő. 4. Losonczy Dezső: Honvédünnep — ábránd. 5. Öváry József: Marica — gavott. 6. Demény Dezső-Buchner Antal: Három kis magyar tánc. 7. Pongrácz Géza: Baba-szvit. 8. Fricsey

Richárd: Cinka Panna — magyar ábránd. Közben 12:40: Hírek. 1:20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1:30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 2: Weidinger Ede szalonzenekara. 2:30: Hírek. 2:45: Műsorismertetés. 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 3:20: Horváth Jancsi cigányzenekara muzsikál. 3:55: Látogatás a Gyermeklélektani Intézetben. A közvetítést vezető Budinszky Sándor. — (Hangfelvétel.) 4:20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 4:45: Hírek. 5: Egészségügyi Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet Közleménye. (Felolvasás.) 5:10: Waldbauer-vonósnégyes. 6: Honvédműsor. 6:50: Hírek. 7:05: Rádiózenekar. Közreműködik Marjay Erzsébet. Vezényel Fridl Frigyes. 7:50: A rögtönzéstől a remekműig. Pünkösdi Andor csevegése. 8:10: Hlaszny Béla harmónikaszáma. 8:30: Állatkert. Vers és próza az állatokról. Összeállította Kádár Erzsébet. (Felolvasás.) Közreműködik Gobbi Hilda és Naszódy Sándor. 9: Népszínműrészletek. Közreműködik Nagy Izabella, Raffay Erzsébet, Csongor István, a Rádiózenekar, Turay Mihály vezényelésével. (Hangfelvétel.) 9:40: Hírek. 10:10: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál a Hungária-szállóból. 10:50: Ki mit szeret? 1. Flotow: Márta — nyitány. 2. Verdi: Trubadur — ária a II. felvonásból. 3. Dohnányi: Marche humorosque. 4. Johann Strauss: Császárkeringő. 5. do Curtis: Addio — dal. 6. Heuberger: Operabál — dal. 7. Carleca — egyveleg. 8. Raymond: Tóni és Vroni — dal. 8. Winkler: Ha szabadságon vagyok — vidám induló. 10. Malcsiner Béla: Neked a búcsú sose fájjon. 11. Fráter Lóránd: Száz szál nyertyác. 12. a) Lányok a legény jól megbecsülnétek; b) Gémdarú, gémdarú. 11:45: Hírek.

BUDAPEST II.

5-6:50: Azonos Kassa műsorával. 6: Olasz nyelvoktatás. — Tartja: Gallerani Bonaventura. 6:30-8:30: A Nemzeti Zenede Kodály-hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

CSÜTÖRTÖK

Január 21.
BUDAPEST I.

5:40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6:40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Ruzinkó Nándor: Honvéd ejtőernyős-induló. 2. Hant: Szelek násza — keringő. 3. a) Dóczy József: Száz forintos bankó; b) Mocsary Imre: Ha bemegyek szombat este. 4. Blankenburg: Rajta — induló. 5. Pora: Diák-szerelmek — keringő. 6. Fischer: A kis nagyzó — foxtrott. 7. Kleine: Péterke. 8. Vellones: Bohém keringő. 9. Seregi Artur: József nádor 2. honvéd gyalogezred diszindulója. 10. Horváth Dezső: Szerettem a kertet. 11. Greci: Intermezzo. 10: Hírek. 10:15: Zenekari művek. 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11:15: Major Blanka hegedű. 1.

Rádiójavítást és superhangolást vállal
FERENCZY rádiólaboratorium
Czepléd-u. 1. Mindenféle gyári készülék! Telefon: 38-35

Sarasate: Andaluziai románc 2. Francois Schubert: A méh. 3. Schubert: Bölcselet. 4. Hubay: III. Csárdajelenet. (Maros vize folyik csendesen.)

11.40: Mahatma Gandhi Indiája. Irta: Börssy Júlia dr. (Felolvasás.)
12: Haragszó. Fohász. Himnusz. 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördög János. 1. Kéler Béla: Romantikus nyitány. 2. Kiss-Angyal Ernő: Alkony az Adrián. 3. Stephanides Károly: Biedermayer — keringő. 4. György Oszkár: a) Kerlingő; b) Keleti közene. 5. Verdi: Traviata — ábránd. 6. Rust: Szláv rapszódia. 7. Ujvári József: Éljen a magyar — induló. Közben 12.40: Hírek.

1.30: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.

2: Francia orgonamuzsika. Laczkovich János dr. játssza a Zene-művészeti Főiskola orgonáján (Hangfelvétel.)
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.

3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.30: Rádiózenekar.
4: A munka és a pénz. Horn József előadása. Közművelődési előadásorozat.
4.30: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.

5: Magyar nóták. Sándor Anna és Lontay Rajter László énekel, kísér Gáspár Lajos cigányzenekara. Sándor Anna énekszámai: Népdal: Nincsen annyi tenger-csillag; Lehar: Messze a nagy-erdő; Lehar: Volt, nincs; Népdal: Esteledik, alkonyodik; Fűdik a holdvilág; De szeretnék a császárral. — Lontay Rajter László énekszámai: Balázs Árpád: Akit én szeretek; Tóth Zoltán: Azt ígérte a két szemed, Dankó Pista: De ki tudná panaszozni; Akom Lajos: Felvesszem az ünneplőmet; Dóczy József: A kanyargó Tisza; Teghze Gerber Miklós: Bánatom, bánatom; Morvay Károly: Valahol egy kis faluban. Népdal: Horthy Miklós táborában.

5.50: Milyen kérdésben forduljon a gazda a Kamarához? A földmívelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.
6.20: Folyamérők szalonzenekara. 1. Oschet: Olympia — nyitány. 2. Csajkovszkij: Barcarola. 3. Pécsi József: Magyar gyöngyök — egyveleg.
6.50: Hírek.

7.05: A Magyar Revü Tánczenekar játssza a Táncpalotából.
7.50: Eltejejtett magyar hadvezérek. Markó Árpád ny ezredes előadása báró Alvinczy József tábornagy és báró Kray Pál tábornagyról.
8.10: Rác Aladar cimbalmozik.
8.30: Hangképek a Magyar Amatőr-filmesek országos versenyről. A közvetítés; vezeti Budinszky Sándor.
8.50: A Gardató-szigete szimfonikus költemény.

9: Színes szökökút. Simonffy Margit Kosztolányi műfordításából ad elő.
9.20: A német rádió műsorából Szórákzóató zene. (Hangfelvétel.)
9.40: Hírek.
10.10: A Székesfővárosi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
11.30: Csárdások. 1. a) Édesanyám, ha bejön Egerbe; b) Októbernek esején; c) Harminckettes baka vagyok én; 2. a) Édesanyám nem tudok elaludni; b) Elég széles a bihari határ; c) Csárdás; 3. Szentirmay Elemér: a) Ritka búza, ritka árpa; b) Piros, piros, piros; c) Eg a kunyhó; 4. a) Sej édesanyám eressen el a bálba; b) All a malom, all a vitorlájá; c) Kicsi még a mi lányunk; d) Még az: mondják kicsike babám. (Oláh Kálmán cigányzenekara.)
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

6: Francia nyelvoktatás. Tartja Makay Gusztáv dr. Hangfelvétel.)
5.30: Az Operaház előadásának ismertetése.
5.35: Az Operaház előadásának közvetítése. Tannhäuser. Dalmi három felvonásban Szövegét és zenéjét szerezte Wagner Richard. Fordította: id. Ábrány Kornél és részben Várady Sándor. Vezényel Berg Ottó. — Szórákzóató Hermann thüringiai

örgróf — Koréh Endre; Erzsébet, unokahúga — Rigó Magda; Tannhäuser — Závodszy Zoltán; Wolfram — Palló Imre; Walther — Udvardy Tibor; Biterolf — Maleczky Oszkár; Heinrich — Járny József; Reinmar — Liktassy György; Vé-nusz — Tutsek Piroksa; Pásztorfiú — Lajer Mária.

PÉNTEK

Január 22.

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
6.40: Ebresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Müller József: Jászku-ninduló (Hunyadi János 9. honv. gyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Ferenc. 2. Lehar: Udvari báli táncok — keringő. 3. a) Haragszik az édesanyám; b) Kinek mi gondja van rája; c) Cigányasszony sátorára. — 4. d'Elia: Olasz ifjúság — induló. 5. Karrasch: A két Buddha — keringő. 6. Rivelli: Amor dísz-örsége. 7. Scotto: Hej halászkor. 8. Heykens: Szerenád. 9. Dvorák Lajos: Piros, fehér, zöld — induló. (Hunyadi János 9. honv. gyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Richárd.) 10. Erős Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz. 11. Kivánsággyűveleg. (jazz-organaszóló.) 12. Teghze-Gerber Miklós: Kék a szemed. 13. Salzburgi virágok. 14. Padilla: A virágárusleány. 15. Winkler: A kis postakocsi — induló. 16. Azzoni Bachanalia. 17. Dalolj honvédek: a) Erdő, erdő, sürtű erdő; b) Új a csizmám. 18. Erdélyi Mihály: Fenyő-fenyő — induló.

10: Hírek.
10.15: Rádiózenekar. 1. Suppé: Afrikai utazás — nyitány. 2. Johann Strauss: Denevér — egyveleg. 3. Lehar: Dunai legendák. 4. Bucsár Béla: Köz-zene. 5. Stephanides Károly: Szerelmi keringő. 6. d'Ambrosio Gavotte és musette. 7. Fischer: Száguldó iramban.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Zenekari művek.
11.40: Mi az igazság a parajró? Irta Waitner Károly dr egyetemi rendkívüli tanár. (Felolvasás.)

12: Haragszó. Fohász. Himnusz. 12.10: Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Fricsay Richárd: A volt 89. gy. ezred dísz-indulója. 2. Adam: Ha én király volnék — nyitány. 3. Pazzeller: A szép pástrolányka — keringő. 4. Müller Károly: Elégia. 5. Seregi Artur: Ünnepe Székelyföldön. 6. Egyveleg Ruttikay Aladar műveiből. 7. Várhalmi Oszkár: Vogt Valdemár — induló.
Közben 12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 1.30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
2: Budai Mandolin Zenekar. Vezeti Horváth Zoltán. 1. Sartori: Alpisi hangulat — ábránd. 2. Salvetti: Tenger mormolása. 3. di Capua: Mari. 4. Ats Tivadar: Nápoly — tangó. 5. Ellás Ferenc: Katonainduló.
2.45: Műsorismertetés.
3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20: Hanglemezek.
3.55: Minden hordó megtelt. A közvetítés: a budafoki Állami Pincegazdaságból, vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
4.20: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45: Időjelzés, hírek.
5: Beszkárt-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
5.30: Sportközlemények.
5.40: Német hallgatóinknak.
6: Magyar népmuzsika. Molnár Imre dr. a Zene-művészeti Főiskola tanárának népdalfőőrája. Közreműködik Manga Jánosné zenekari kísérettel.
6.30: Hírek.

6.45: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a pesti Vigadóba. Vezényel Willem Mengelberg.
9: Századvégi posták. Kozocsa Sándor dr előadása.
9.20: Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
9.40: Hírek.
10.10: Rendőrzenekar. Vezényel: Szöllőssy Ferenc. 1. Pécsi József: Karnevál hercege — vi-

tány. 2. Verdi: Alarcosbál — részletek. 3. Sztójánovits Jenő: Csárdás. 4. Suppé: A pajkos diákok — nyitány. 5. Myddleton Karnevál király — tipegő. 6. Yoshitomo: Japán lakodalmas tánc. 7. Kraul Antal: Friss csapolás — gyorstipegő.
11: Magyar nóták I. Cselényiné: Csak a te kezéből. 2. Adorján Sándor: Kalapomra páros tubarózsát tettem. 3. László Imre: Száz szál piros rózsát. 4. a) Járossy Jenő: Volt ez rosszabbul is. b) Járossy Jenő: Puli csárdás. 5. Kiss-Angyal Ernő: Nincsen nagyobb boldogságom. 6. a) Cselényiné: Nem akarok tudni semmit b) Adorján Sándor: Hat nap óta. 7. Szerdahelyi János: Kolozsvári kiskertekben. 8. Kiss-Angyal Ernő: A kaszárnya udvarán. 9. Jónás János: Minek is van szerelem a világon. 10. a) Egressy; Juhász-legény, szegény juhászlegény. a) Szabadi Frank Ignác: Befordultam a konyhába. 11. a) vitéz Kóka István: Ha énnekem fészken volna; b) Ságódy: Nagyvárosban. 12. Balázs Árpád: Levelem, levelem. 13. Kovács Kornél: a) Ácsi, ácsi; b) Nyirbátorban van egy asszony.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5-6.50: Azenos Kassa műsorával.
7.05: Gyorsírótanfolyam. Tartja Szlabey Géza.
7.30: Sári Elemér cigányzenekara muzsikál a Csekő-étteremből.
8: XVI. Lajos utolsó napjai. Ráth Végh István történelmi előadása. (Felolvasás.)
8.30: Lőrinc Zsuzsa és Fehérpataki Ervin énekel. Lőrinc Zsuzsa énekszámai: 1. Huszka-Kincsem, violám. 2. Csiky János: Éjszakák. 3. Clement Károly: Gond. 4. Hubay: Szeretném lthagyni. 5. Farkas Ferenc: Láng — Fehérpataky Ervin énekszámai: 1. Schubert: Keresztes hadjárat. 2. Schubert: A halál és a lányka. 3. Molnár Kern gyűjtése: Szól a kakas már; 4. Kacsóh Pongrácz: Késő ősz van. 5. Fischer: A hűvös pince — bordal.

SZOMBAT

Január 23.

BUDAPEST I.

5.40: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
6.40: Ebresztő. Torna.
7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 1. Hadfy Hermann: Honvéd híradó induló. Egyetemi énekkarok és a Folyamérők zenekara, vezényel: ifj. Fricsay Richárd. 2. Beltrami: Keringő. 3. a) Megy a gőzös ripeg-ropog a kereke; b) Örmester úr fekete szubája; c) Felmeleg az esztergomi dombra; d) Ezután így élelem világom. 4. Hasimoto: Nagyjapán dal. 5. Kockert: Reggel Sansouclban. 6. Donna-rumma: Mataena — nápolyi dal. 7. Roland: Vidám egyveleg. 8. Buday Dénes: Volt egyszer egy régi tavasz. 9. Várhalmi Oszkár: Béla király — induló. 10. Meissner: Dalolj vén gitárom. 11. Lindsay: Vineta-harangja. 12. d'Anzi: Beszélj előbb a mamával.
10.15: Könnycse. I. Háborus dallamok: 1. Némedy Józsefné: Győzelmes dallal — dal. 3. Rádai László: Ne sirj utánam. 4. Remetey Kovács Károly: Juliskám — induló. 5. Csanak Béla: A kard. 6. Fényes Szabolcs: Tábori levelezőlap. 7. Malcsiner Béla: Majd ha visszajöttök megint. — II. Balettzene.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.) 1. Rust: Bécsi dallam. 2. E. Fischer: Rondo. 3. Részletek Johann Straus műveiből.
11.40: A növényi margarin helyes felhasználása Schirger Lajosné előadása. A közellátásügyi minisztérium előadásorozata.
12: Haragszó. Fohász. Himnusz. 12.10: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Lincke: Indra birodalmában — nyitány. 2. Pussini: Tosca — ábránd. 3. Beck: Kárpátalján — induló. 4. Horváth István: Magyar szerenád. 5. Borchardt: Ami nektek tetszik — egyveleg. 6. Pongrácz Géza: Kuruc szimfónia nyomán.

KÖZBEN 12.40: HÍREK.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Honvédeink üzennek A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálatára.
2: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20: Szalonbűb. 1. Johann Strauss: Reggeli lapok. 2. Järnefeld: Bölcselet. 3. Popy: Andaluzia. 3. Massenet: Balettjelenet. 5. Vincze Ottó: Amélia — dal. 6. Mikus Csák István: Kis keringő.
3.50: Nyíró József elbeszélése.
4.10: Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.30: A XIII. Honvédkivánsághangverseny. Rendezi a Magyar Vöröskereszt a Magyar Rádió közreműködésével. Közvetítés a Magyar Művelődési Házából.
A szünetben 6: Hírek.
8: Hangképek innen-onnan.
8.30: Táncczene.
9: Akiiket mindig szívesen hallgatunk. Somogyi Nusi csevegése.
9.10: Végh Sándor hegedül. 1. Bartók: I. rapszódia. 2. Dobussy a) A lenhajó lány; b) Minstrels II. de Falla: Jota. 3. Paganini: E-dur caprice. IX sz.
9.40: Hírek.

10.10: A Budapest honvéd örszázalój zenekara. Vezényel: Pongrácz Géza. 1. Rajter Lajos: Részletek a Pozsonyi majális c. balettből. 2. Csajkovszkij: Anyegin — polonaise.
11: Mecseki Rudolf és Szőnyi Jenő kiltzongorás jazz-számai.
11.25: Földmunkák.
11.45: Hírek.

BUDAPEST II.

5-6.50: Azenos Kassa műsorával.

7.05: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági főőrája.
7.30: Zenekari művek. 1. Haydn: G-dúr szimfónia. 2. Liszt: Les preludes — szimfonikus költemény. 3. Debussy: A tenger-szimfonikus költemény. 4. Csajkovszkij: Romeo és Julia — nyitány.

VASARNAP

Január 24.

BUDAPEST I.

7.30: Fohász. Szózat. Reggeli zene. 1. Losonczy Dezső: Székely havasokon. 2. Csiky: Bánkódás — dal. 3. Dohnányi: Pietrette fátyola — nászkerülő. 4. Lehar: Giuditta — operettrészletek. 5. Liszt: Ködlovások. 6. Sebők László: Vallomás — dal. 7. Noszda Károly népdalátírat. 8. Sándor Jenő: Palotás és friss.
8.15: Hírek.
8.30: Öszinte beszéd.
9-9.55: Egyházi ének és szentbeszéd a Fő-utcai Szent Flóriánról elnevezett gör. katolikus magyar plébániából. A szentbeszédet mise közben Pusztas Lajos budai s. lelkes mondja. A népéneket vezeti Tóti József dr.
10-11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a felsővízvárosi Szent Anna plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Tihanyi Tibor dr. kegyesrendi főiskolai tanár mondja.
11.15-12.10: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Igét hirdet D. Kapi Béla püspök. Énekszámok a Dunántúli énekeskönyvből.
12.15: Levente-műsor. 1. Farkas Dezső: Levente induló. 2. Petőfi Sándor: Búcsú. Előadja egy levente. 3. Működés a levente egyesületekben. Kerekes András dr előadása. 4. Péchy József: Székelyföldön — induló (Hang-lemez). 5. Üzenetek. 6. Kraul Antal: Nagy Lajos király — induló. (Hanglemez).
12.55: A negyedik háborús tél. Oláh György előadása.
1.10: A Rádiózenekar műsorából. (Hangfelvétel.) 1. Poldini: Vadrózsa — nyitány. 2. Liszt: XII. rapszódia. 3. Kacsóh: Rákóczi — ábránd.
1.45: Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
2: Művészlemez.
3: Ipari növények. Kemenesi Ernő: jószágigazgató előadása. A földmívelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata.
3.45: Magyar nóták Vargha Imre énekel. Csepregy Gyula és

cigányzenekara. — Vargha Imre számai: Szentirmay Elemér: Nem szól a tilinkóm; Népdal: Bánat, bánat, de nehéz bánat; Morvay Károly: Badacsonyi kéknelyű; Hevesi József: Megértett a paprikamegy; Zakai Dénes: Valamikor csak te voltál; Simonffy Kálmán: Százagon búsgerlice; Népdal: Bor-bor, már elmula; Népdal: De szeretnék rámáscsizmá; viselni. Csepregy Gyula tilinkó-számai: Népdalok: Hét csillagból van a göncöl-szekere; Barna kislány ne ifjú meg; Lengyel Anna: Megfogadtam ezerszer is; Fráter Lóránd: Ott, ahol a Maros vize; Dudás János: Búzavirág de csalogató; Népdalok: Megkapáltuk szőlőinket; Helyre Kati.
4.30: Hírek magyar, német, román, szlovák, és ruszin nyelven.
5: Akiiket mindig szívesen hallgatunk. Perényi László csevegése.
5.10: Táncczene.
5.40: Mária főhadnagy. Közvetítés a Fővárosi Operettszínház-ból. Operett három felvonásban, hat képből. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő. — Irta Szilágyi László. Rendező Tihanyi Vilmos Vezényel: Endre Emil. (Hangfelvétel.) Személyek: Mária — Szelezky Zita; Antónia — Honthy Hanna; Bálint — Szilassy László; Panni — Csikos Rózsi; Zwikli Tóbiás — Latabár Kálmán; Kossuth Lajos — Földényi László; Draskóczy — Solth György; báró Simonich — Pártos Gusztáv; Brigitta, a felesége — Harasztl Mici; Herbert von Waldhausen — Fáy Béla; Görgey — Szentiványi Béla; Benkő őrnagy — Zordon Gyula; Biccentő strázsmester id. Latabár Árpád; Krantz dr — Pataky Miklós; Monti balettmester — Antók Ferenc; Rak-sányi — v. Gózmány György; Mirzl — Miklós Livia; Biccentőné — Palucz Vilma; Csajghy, Mikola, Kenéz, tisztak a Miklós-huszárezredben — Kund Tibor; Bódy László, Epressy Attila; Tancos — Téri Tibor; 1. jurátus — Kiss Gyula; 2. Jurátus — Bádó József; Adjutáns — Kúmege Dénes; Dudás, Bagyi, Szomjas huszárok Péter István, Horváth Oktáv, Perczel Béla; Örszem — Székely István, Korcsmáros — Szerény János; A szuster — Kőszegi Géza; Fő-lakáj — Zilahy János.
Az I. felv. után 6.50: Hírek.
8.50: Egy híjján húsz. Dalos járték egy felvonásban. Irta Szilárd Jánosó Rendező: Barsi Ödön. Személyek: Gyula bácsi — Kürthy György; Lina néni — Vízváry Mariska; Sárika — Vöröss Sári; Berci úr — Szabolcs Sándor; Első cigány — Antók Ferenc; Második cigány — Szöke Lajos.
9.10: Luigi Magistretti hárfázik. (Hangfelvétel.)
9.40: Hírek, sporteredmények.
10.10: Rádiózenekar. Közreműködik Orosz Júlia és Nagypál László. Vezényel: Fridl Frigyes.
11: Szórákzóató zene.

BUDAPEST II.

11.15: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Reini: Exotikus képeskönyv — szvit. 2. Maillart: A remete csenge-tüje — nyitány. 3. Pongrácz Géza: Magyar hangulatképek. 4. Grieg: Peer Gynt — II. szvit.
12.15-1: Kamarazene. 1. Mozart: Vonósnyegyes. 2. Remeau: La pantonime. 3. Beethoven Vonósnyegyes.
3-3.45: Iniczky László tánczenekara játszik.
4: A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyterméből. Vezényel: Csilléry Béla.
6: Róma kútjai. Felolvasás hang-lemezekkel.
6.45: Kocsis László mélyhegedű-játsszik. 1. Hubay Jenő: Elégia. 2. Hubay: Mese. 3. Urbán Mária: Magyar csürdögölő. 4. Szántó Jenő: Pastoral.
7.10: Milyen ügyekben forduljunk a Hadilevéltárhoz? A közvetítést a Hadilevéltárból vezető vitéz Hevessy Zoltán. (Hangfelvétel.)

7.45-9.: Zenekari művek: 1. Csajkovszkij: IV. szimfónia (Szimfonikus zenekar, vezényel Koussevitzky). 2. Wagner: Slegfried — idill. (Filharmonikus zenekar, vezényel: Toscanini). 3. Liszt Ferenc: Maffio — keringő. (Szimfonikus zenekar, vez. Koussevitzky.)

A deb...
A m kir...
kedesü...
a cukor...
delkese...
A Deb...
Italmér...
nóksége...
feltérjesz...
minisztér...
relmes...
megvalto...
dokolá...
hogy a...
rendkivü...
lónsen...
szávtel...
tot arra...
nek. De...
ványuk...
korolták...
gálását...
amúgy...
eredmén...
Az Ip...
dótségit...
reskedel...
benjárás...
ügyvezet...
megtérít...
ni korc...
mel szem...
lattal se...
a m. ki...
kedésg...
márosol...
kesztett...
tott ké...
A ke...
Iparkar...
tette a...
hogy du...
kár bu...
eredm...
koresm...
igazoln...
is szola...
legrövi...
nek bő...
A ko...
tának...
fel tag...
szerd...
Timdr...
tartan...
éredkel...
sen mi...
várd...
kedjen...
— I...
a vallá...
nister...
Béla d...
ziumi...
tály 2...
11. fiz...
— E...
Értési...
tási há...
kóssi...
kir ho...
nál lev...
lagpus...
leben...
reggel...
deslő...
le et...
lőval...
sámsc...
veszél...
gosok...
vek e...
mozg...
okoc...
gráva...
lővés...
zárás...
vesz...
galon...
lye te...
leter...
tján...
lád...
A...
azon...
recer...
qrsz...
mozg...
rép...
túzol...
tenk...
logos...
órát...

A kocsárosok cukorellátványai

A debreceni kocsárosok december és január havi cukorellátványát nem szolgáltatta ki az illetékes hatóság, azért, mert a m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter korlátozta a cukorellátásra vonatkozó rendelkezéseket.

A Debreceni Kocsárosok és Ipartársulatának elnöksége vett értesítés alapján felterjesztést intézett az illetékes minisztériumhoz és kérte a seregélyes határozat soronkívüli megváltoztatását. A kérelem indoklásában rámutattak arra, hogy a kocsárosok a mai rendkívüli viszonyok között különösen a meleg tea kiszolgálásával tesznek hasznos szolgálatot arra rászoruló kismembereknek. De egyébként is iparigazolmányok birtokában eddig is gyakorolták a meleg italok kiszolgálását, így annak megvonása amúgy is csekély forgalmukban eredményezne visszaesést.

Az Ipartestület elnöksége küldöttéleg kérte a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara közbenjárását. Dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár a legnagyobb megértéssel viseltetett a debreceni kocsárosokat ért sérelemmel szemben és megfelelő javaslattal soronkívüli terjesztette fel a m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszterhez a kocsárosok elnöksége által szerkesztett, kellő indoklással ellátott kérelmet.

A kerületi Kereskedelmi és Iparkamara a mai napon értesítette a kocsárosok elnökségét, hogy dr. Radó Rezső kamarai titkár budapesti közbenjárásának eredményeként a debreceni kocsárosok — amennyiben igazolni tudják, hogy a multban is szolgáltatták ki meleg italt — a legközelebbi időn belül részesülnek havi cukorellátványban.

A kocsárosok ipartársulatának elnöksége ezuttal hívja fel tagjai figyelmét a f. hó 20-án szerdán délután 4 órai kezdettel Timár utca 34. sz. (Hullaházban) tartandó taggyűlésre és kéri az érdekelteket, hogy ezen taggyűlésen minden további meghívó bevétele nélkül megjelenni szíveskedjenek. Pethő Lajos titkár.

— Előléptetés. — A Kormányzó a vallás- és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére Balogh Béla debreceni gyakorló gimnáziumi tanárt a VI. fizetési osztály 2. fokozatának megfelelő 11. fizetési fokozatba előléptette.

— Hirdetmény éleslövészetről. Értesíti az elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelteket lakosságát, hogy a debreceni m. kir. honvédség a Sárkú-tanyánál levő harcserűi lövész, a palagpusztai vasúti állomás közelében fekvő évi január hó 19-én reggel 7 órától délután 14 óráig éleslövészetet tart. A veszélyeztetett területen a jelzett napon a lövőalakulat a debrecen—hajdúszámsoni műút kb. 4 km. hosszú veszélyeztetett szakaszát gyalogosok és lépésben mozgó járművek előtt egy órával, gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, ügycocsi, kerékpár, stb.) előtt ¼ órával a lövészet kezdete előtt a lövészet befejeztéig lezárja. A lezárás ideje alatt tehát a műút veszélyeztetett szakaszán a forgalom általában szünetel, helyette a Martinka szőlőskertétől keletre, a városi tanyán és a Dalmi-tanyán áthaladó földúton lehet közlekedni. A lövőalakulat parancsnoka azonban a lezárt idő alatt a Debrecen és Hajdúszámson közötti országúton a forgalmat gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár, stb.), továbbá mentők, tűzoltók átengedése céljából esetenként, egyéb járművek és gyalogosok részére pedig délután 12 órától 13 óráig meg fogja nyitni.

IRÓASZTAL ÉS KALAMÁRIS

Ötven évvel ezelőtt az egyik debreceni lap szerkesztőségében hatalmas íróasztal állott. — A kopott, rozszant alkotás még ebben az állapotában is imponáló volt, meglátszott rajta, hogy valamikor olyan férfi részére készült, akit egy egész nemzet bálványképpen imádozott. A debreceni szerkesztőségben meghatottan dolgoztak rajta felváltva az újságírók, hiszen valaha a minden idők legnagyobb magyar kartársuk, Kossuth Lajos ült mellette éjjel-nappal és ezen az íróasztalon születtek meg azok a rendeletek és törvények, amelyekkel Magyarországot igazgatta a 48-as debreceni kormány. Mikor a század elején a Debreceni Hírlap megszűnt és helyette a „Szabadság” c. új lap jelent meg, a Csapó-utcai szerkesztőségben megíjódva került elő Kossuth Lajos íróasztala. Valóságos asztalos műremekké változott az egykori rozszant szerkesztőségi bútordarab, amely mellett nappal Rudnáványi Gyula főszerkesztő, délután pedig helyettes vezető teendőket.

Gáspár Imre minden délután spirítusz forralón készítette el egy liternyi feketekávéját. Ott főzött az imponáns íróasztal állványos részén s egy alkalommal mondta e sorok írójának:

— Láska fiam, ez az asztal Kossuth Lajosé volt, nem is sejtette szegény jószág, hogy a kései utód azzal fogja szép multját beszennyezni, hogy feketekávéját főz rajta. Haj, haj! Ilyen a sors! Egykor Kossuthot szolgáltatta, most pedig egy vidéki újságíró idecsillapító törekvéseit.

Kossuth íróasztalának történetét Gáspár Imre kutatta ki. Mikor a szabadságharc kormányja Debrecenbe költözött, 1849 január első napjaiban a város lakossága kitörő lelkesedéssel fogadta. Különösen Kossuth Lajost halmozta el a nép a szeretettel minden jelével. A kormány feje a városházán rendezte be hivatalait. Persze a városházán nem állott rendelkezésre kellő mennyiségű és minőségű bútór, hanem azt magánosoktól is kölcsönkérték, illetve a felhívásra igen sok család szívesen adta oda felesleges bútorait a kormányhivatalok rendelkezésére. Mikor a debreceni asztalos céh tudomást szerzett a bútorhiányról, elhatározta, hogy a legnagyobb magyar íródjára részére egy remekművet készíttatott. Így került ez az imponáló, pompás asztalosmunka Kossuth dolgozószobájába. A miniszterelnök Kossuth Lajos meghatottan vette a derék debreceni meste-

rek ajándékát s az egykori feljegyzések szerint köszönetet mellettel kijelentette, hogy minden idejét mellette fogja tölteni a Haza szent szolgálatában.

Kossuth Lajos valójában állta is ezt az ígérteit. Hónapokig késő éjszakákon át, sőt sokszor még hajnalig is ott görnyedt az íróasztal mellett és dolgozott. Pár órai pihenés után kora reggel ismét elfoglalta helyét és folytatta munkáját. Kormányzóvá történt megválasztására is ezen íróasztal mellől kelt fel és sietett a Nagytemplomba. A kormány Aradra költözése után az íróasztal Debrecenbe maradt és osztrák császári elnyomók foglalták el Kossuth helyét az íróasztal mellett. Jellemző volt az idegen elnyomók magyar gyűlöletére, hogy mikor megtudták, ki volt az íróasztal gazdája, nyomban intézkedtek, hogy eltávolítsák a városházáról, sőt annak megsemmisítése iránt intézkedtek, azonban egy lelkes debreceni polgár éjnek idején elszállította az íróasztalt, mely azután különböző viszontagság után, megkopva, félig összetörve került az egyik debreceni szerkesztőségbe. Hogy aztán most kinek a birtokában van, nem tudni, mert a Szabadság c. lap és nyomdájának előrvezése után az összes bútorkat hiénák kezébe jutottak.

A történelmi nevezetességű íróasztallal kapcsolatosan érdekes megemlíteni arról, hogy 50 év előtt nyílt meg a Bihar-megyei régészeti múzeum, amelynek emléktárgyai között elsőnek szerepelt egy debreceni kalamáris. Ezt a tintatartót Lázár Miklós nagyváradi-újvárosi plébános ajándékozta a bihari gyűjteménynek. Lázár Miklós a szabadságharc alatt segédlelkész volt a debreceni plébánián és élénk tevékenységet fejtett ki a szabadságharc mozgalmában. A lelkes fiatal katolikus nap megírta emlékiratában, hogy a függetlenségi nyilatkozat megszerkesztésében részt vett. Ez a munka a plébánián folyt le és a híres kalamárisból merített lúdnennával írták le a szerkesztő bizottmány tagjai a trófosztó okiratot. Lázár Miklós később a nagyváradi-újvárosi plébániára került s a tintatartót magával vitte. Minthogy történelmi értéke miatt nem akarta, hogy alkallódjék, halála után a bihari múzeumnak ajándékozta. Helves lenne, ha a Bihar Múzeum valami nagyváradi viszacserélés útján ezt a relikviát a debreceni 48-as emléktárgyak szaporítására.

Hirdetmény
az ebek bejelentéséről és az ebadó befizetéséről 1943 évre
Felhívja a városi adóhivatal az ebirtokosokat illetve eb tulajdonosokat, hogy az érvényben levő ebirtokosok szabályrendelet 6. §-a alapján ebeiket 1943 január hó 31-ig feltétlenül jelentésük be. A bejelentés a szabályrendeletnek megfelelően az ebirtokosa által sajátkezőleg aláírt bejelentőlapon történik. Bejelentőlap az ebirtokos lakása szerinti könyvelési csoportnál a hivatalos órák alatt d. e. 8—12 óráig díjmentesen kapható s kitöltés után ugyanott adandó is be. A bejelentőlap minden rovata pontosan a valóságnak megfelelően tiszteleg olvashatóan töltsendő ki.
A bejelentés elfogadása és az ebárca kiadása minden ebre csak a reávonatkozó veszélyesség elleni oltási igazolvány felmutatása mellett eszközölhető.
A kiszolgáltattott ebárca és ebadó nyugta a várható hely-

szini ellenőrzés céljából gondosan megőrzendő.

A vadászebek rendelkezése vadászejeggyel, patkányfogó ebek fajtája hatósági bizonyítvánnyal, magyar fajtájú eb fajtája csak ebirtokosnyv kivonattal igazolható. Az igazolványokat a városi adóhivatal visszatartja s a kivetési iratokhoz helyezi el.
Befizetések a végleges kivetés megtörténteig a. contó teljesíthetők.
A bejelentések elmulasztása kihágást képez.
Városi adóhivatal.
— 0 —

— Üz. református lelkesnek figyelmébe! — A hétfő délutáni bibliaórán lehetőség mindenki jelenlégét meg. Megbizásból: dr. Dancsházy Sándorné.

— Átment a hordó a pincelejáraton görgetés közben Deák Lajos 55 éves vámospécsi lakoson a Teleki-utca 69. szám alatt és a hordó súlya balbökáját el törté. A mentős a sebészeti klinikára szállították.

Bölk-versikék

JELEK AZ ÜRBEN

Egy külföldi tudós már négyszer érthetetlen jeleket a légből kapott. S feltűnő sem lesz, ha egyszer Mars lakóival köt össze a központ Stuti.

OROSZ INFLUENZA

Szörnyű betegség dül, mondják az emberek Orosz influenza! Mindenki elveszhet! Nátha, torokfájás, fáj az ember hasa. És mit mond az orvos? Kérem ez csak kacska! (F. I.)

ASSZONYOKNAK

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Húsleves, főtt hús paradicsom mártással és tarhonyával, Palacsinta. — Vacsora: Savanyú túró.

Kedd. Ebéd: Birsalma leves, pirított borjúmáj burgonyakörítéssel, savanyúsággal, alma. — Vacsora: Disznósajt, tea.

Szerda. Ebéd: Gombaleves, rest-delye, gyümölcs. — Vacsora: Főtt kolbász tormával.

Csütörtök. Ebéd: Bableves, sertéskarmonádli rizskörítéssel és savanyúsággal, citromos koch. Vacsora: Kávé, vaj, befőtt.

Péntek. Ebéd: Souka léből savanyú leves, rántott: halszeletek, burgonya, alma. — Vacsora: Nyúl-pástétom.

Szombat. Ebéd: Zöldség piré leves, borjúpaprikás tarhonyával, vagy burgonyával, savanyúsággal, Fánk. — Vacsora: Hideg felvágott, tea.

Vasárnap. Ebéd: Finom rizsleves, citromos, liba, vagy kacsa sült vöröskáposztával, pirított burgonyaszalattal, krémes rétes, alma Vacsora: Kacsakása, krémes alma.

Étel-leírások

Sonkaléből savanyúleves. Adagolás 1 személyre: Rántáshoz: 8 gramm liszt, 5 gramm zsír, babérlevél, eset, paprika. A szép piros paprikás rántást teljesen le-szedjük. Adjunk hozzá ecetet, babérlevelet s felforraltva, tálaláskor tejjel keverjük meg. Egy kis cukor igen kellemes ízt ad neki. Szolgáljunk fel hozzá borsótésztát. Igen kitűnő leves.

Borsótésztá. Adagolás 1 személyre: 1 tojás, 3 deka liszt. — A finom lisztet jól elkevert tojással havarjunk picit söt s annyi tejjel, hogy a palacsintatésztánál sűrűbb masszát nyerjünk. Reszelőn keresztül forró zsírba eresztve, szép sárga, apró gömbölyű tésztát süssünk belőle. — Húsleveshez, barnaleveshez, át-tört borsóleveshez, stb. külön tálon szolgáljunk fel.

Nyúlbeccsint. Adagolás 7—8 személyre: 1 nyúl eleje — 1 személyre: 5 gr zsír, 8 gr liszt, 1 gr hagyma, 20 gr zöldség, babérlevél, ecet, tejjel. A nyúl elejéből igen jó beccsintot készíthetünk. Nagyon gondosan sok és bő vízben mossuk és áztassuk ki a nyulat, hogy véres ne legyen. — Falatokra felvágva forrázzuk le ecetes vízzel s hagyjuk egy ideig benne állni. Majd tegyük fel sós vízben és főzzük meg jó puhára. Szép, piros, hagymás, paprikás rántással rántsuk be, ecetes babérlevelet ízlés szerint adva hozzá. Tálaláskor tejjel tegyük be-le.

Kelkáposztapudding. Adagolás 3—4 személyre: fél kiló kelkáposzta, 8 deka vaj, 1 tojás, 1 zsemlye vagy annak megfelelő kenyér. A szép világos, megfőzött kelt rakjuk szitára, hogy jól lecsurogjon. A habosra dörzsölt vajhoz adjuk hozzá az egész tojást, a tejben áztatott zsemlyét vagy kenyeret, picit borspótlót, sőt és az összevegyedalt kelt. Hideg vízbe mártott, kifertett asztalkendő közepére töltjük ki, jó szorosa összefogva kössük meg egy zsinaggal. Forró sós vízben főzzük félórát. Tátra kiborítva hintjük meg parmezánnal (ha van). Rakjuk körül apró rántott sonkával, rántott velővel.

Apró pecsenye. Adagolás 1 személyre: 18 deka hús, 7 gr zsír, 12 gr hagyma. A kis négyszögletes falatokra felvágott marhalapockát, vagy tarját és kevés tőgyet tegyünk a zsírban világosra párolt hagymához és söt, borsot

DEBRECZEN 13 OLDAL

1943. I. 17.

adva hozzá, lehetőleg kis edényben kevés lével gondosan pároljuk. Időnként kis forró vizet öntsünk alá, hogy porlósan puhára készüljön. Ha jó puha, süssük zsírjára, majd kis vizet öntve alá, bő lében tálaljuk Tarhonyával, kőrítve meleg burgonyasalátával szolgáljunk hozzá. Régi debreceni kedvelt étel.

Meleg burgonyasaláta. Adagolás: 40 deka burgonya, 2 deka zsír, 6 deka hagyma, 1—2 deka cukor. Készítsünk 2 deci ízlés szerinti erős ecetes levet, tegyük bele 2 deka zsírt, 1—2 deka cukrot, 6 deka karikára vágott vöröshagymát, kevés söt és főzzük, míg a hagyma szép üvegesé válik. Most öntsük rá az előre elkészített, héjában megfőzött, meghámozott, vékony karikára szeletelt és sózva táralakott meleg burgonyára. Hintsük le tört borsal (ha van) és forrón tálaljuk.

Citromkoch. Adagolás 7—8 személyre: 7 tojás, 14 deka cukor, 2 kávéskanál liszt, 1 citrom, 1 citromot főzzünk meg puhára 4—4 váltott vízben, hogy a keserűségét elveszítse. A magvát kiszedve töröljük át. A tojás sárgát: 10 deka cukorral és az áttört citrommal majd egy óráig kavargatjuk ki nagyon habosra. Aztán vegyítsük közé a 4 deka cukorral kidolgozott kemény habot és végül a grízec lisztet. Kivajazott kukorikkal kihintett formában befedve főzzük gözben fél óráig. Majd yizes lábassal együtt fedetlenül tegyük 10 percre meleg sütőbe. Vanília chaudiut szolgáljunk fel hozzá.

— 0 —

Hirdetmény Értesitem a város lakosságát, hogy a m. kir. belügyminiszter úr az egyes gyermekmenhelyek hatáskörét a 369.810—1942. XVII. sz. rendelettel újból megállapította. Ezerint a debreceni m. kir. állami gyermekmenhely területéhez tartozik: 1. Debrecen és Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott városok. 2. Hajdú vm. 3. Szabolcs vm. 4. Szatmár vm. Nagybánya megyei város és a nagybányai járás kivételével. 5. Bihar megyéjűl a sárréti járás. 6. Jász-Nagykun-Szolnok megyéből Karcag, Kiszűszállás megyéből Karcag, Kiszűszállás megyei városok, a tiszai felső és tiszai közép jársok. Polgármester.

— 0 —

SPORT

A Kiszely-ügy csak nem akar elaludni A Ferencváros ügylészik változtatott eddigi hajthatatlan álláspontján és mint egyik vezetőségi tag nyilatkozta: hajlandó Jakab és Kiszely ügyében felvenni a tárgyalást egyik NB II. csapattal. Hír szerint ez az NB II. csapat a DVSC.

Beroccel kapcsolatban a fővárosi sajtó arról ír, hogy a kitűnő játékos a Gammába tart. Mi már két hete hírt adtunk arról, hogy Beroccel tárgyal a Gamma vezetőségével, minden attól függ azonban, hogy kap-e engedélyt tavaszi szereplésre az MLSZ elnökségétől. Másrészt meg a kitűnő összekötőt Debrecenbe hívza a szíve és szeretne a DVSC-ben maradni.

Schaffer Alfréd, a legnagyobb magyar labdarúgó egyike hazajött külföldről és hír szerint itt-hon is marad. Pénteken a Ferencváros edzésén jelent meg a világhírű edző.

A Ferencváros—Elektromos mérkőzés ügyében az Országos Elnökség is jóváhagyta azt a határozatot, hogy a mérkőzést az Elektromos javára igazolják 3:2 eredménnyel. A Ferencváros hírszerint a belügyminiszterhez fel-lebbsz.

Wampetics István leváltott Svédországból Farkas Ivánnak, akivel együtt került annak idején a budapesti Vasasból DVSC-be. Levélben melegen érdeklődik a DVSC iránt, bizik benne, hogy a csapat beverekszli magát az NB I-be és ott méltó utóda lesz a Bocskaynak. Wampeticet egyébként, mint a levéllel küldött svéd lapokból kiderül, nagyon szeretik Svédországban. Érdekes, hogy a svéd labdarúgást két volt debreceni edző: Wampetics István s Nagy József tették naggyá.

DEBRECZEN 14. OLDAL
1943. I. 17.

Hirdetmény kanca póltörzskönyvelés tárgyában. Az 1942 évi december hó 28-án, 29-én és 30-án és 31-én a Baromvasártér, a mázsaháznál és 1943. évi január hó 4-én a Kadarcas csardánál végzett parosításból és törzskönyvelésből több megfelelő kanca kimaradt. A m. kir. debreceni állami mentelep parancsnokság alkalmat kíván adni azon gazdak lovainak parosítására és törzskönyvelésére, akik azt a fent említett napokon bármely okból elmulasztották. Ennel fogva folyó évi január hó 20-án és 21-én reggel 8 órától kezdve a Baromvasártér, a mázsaház mellett póltörzskönyvelést végez. 1943. évi január hó 20-án az A-K betűvel kezdődő vezetéknevű gazdák, január hó 21-én az L-Z betűvel kezdődő vezetéknevű gazdák vezessék el párosítandó és törzskönyvelendő kancáikat. A kancákkal együtt azok származását igazoló iratok (kartotéklap, a kanca anyjának azon fedeztetési jegye, amely fedeztetésből a kanca származott, az 1942 évi fedeztetési jegy, a városi vásárolt kancáknak származási lapja) és a kanca ideji csikója is elhozandó. Gazdasági tanácsnok.

KÖZGAZDASÁG

Abraktakarmányigénylés fejőstehenek részére

A Tejtermelők Országos Szövetsége azon fejőstehentartóknak, akik a termelt tejet közfogyasztásra értékesítik és abrak-takarmányuk nincs, korpát utal ki. Felhívom ezért a fejőstehentartókat, hogy igénylésüket a közlelmezési ügyosztály gabonairódájában (Ferenc József-út 28. szám, Dobozi-átjáró földszint) az ott 10 filléért kapható igénybejelentési lapon legkésőbb január hó 31-ig adják be. Az igénylő beadása alkalmával a fejőstehenek létszáma marhalevéllal igazolandó. Ugyancsak jelentendő az is, hogy a tehéntartó kinek mennyi tejet szállt. Polgármester.

Mi újság a budapesti élelmiszernagyvásárlótelepen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint január 8-tól 14-ig az élő- és vágozbaromfiapiacon az árak változatlanok. A tojáspiacon a hatóságilag megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzélékfelek piacán a kalarabé ára 10, a leveles karfiol ára 20, a tisztított karfiol ára pedig 40 fillérrel emelkedett kg-ként. A gyümölcspiacon a sárgabellé narancs ára 20, a külföldi gesztenye ára pedig 30 fillérrel emelkedett kg-ként.

Részvénybejelentési kötelezettség

A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenti Budapestről, hogy a 700—1942. M. E. sz. rendelet szerint a részvénytulajdonos, akinek a budapesti tőzsdén jegyzett valamely részvényből 200.000 pengő árfolyamértéke meghaladja mennyisége van, köteles részvényét bejelenteni. Ha az érték a 200.000 pengőt árfolyamemelkedés folytán az év végén haladta meg, a bejelentést január 31-ig kell a Pénzületi Központhoz benyújtani, mégpedig két példányban a PK által megállapított űrlapokon. A már bejelentett részvénytulajdonosok számára január 31-ig beállított változásokat január 31-ig szintén be kell jelenteni. Mivel az utóbbi időben több részvényesnél árfolyamemelkedés állott elő, a TEBE felhívja az értékpapírtulajdonosok figyelmét a

bejelentési kötelezettségre, amelynek elmulasztása büntetendő. A pénzüzetek a napok elében levő papírokat bejelentést nem fogantathatják, mert a bejelentés a tulajdonos kötelezettsége s mert az illető értékpapírtulajdonosnak esetleg mást is vannak címerei, melyekről a bank nem tud.

Az ideai termésű búkköny-mag, mustarmag és kőmenny-mag termelői ára

A közellátásügyi miniszter már most szabályozta az ideai termésű tavaszi búkköny-mag, fehér és fekete mustarmag, valamint a kőmenny-mag 1943—44. gazdasági évre érvényes legmagasabb termelői árát. A rendelt értelmében a tavaszi búkköny-mag ára 50, a fehér és a fekete mustarmag 100, a kőmenny-mag 300 pengő mázánként. A tavaszi búkköny-mag ára 1943 november 1-től hónaponta 20 fillérrel, a fehér és a fekete mustarmag ára október 1-től 1944 június 31-ig hónaponta 1, a kőmenny-mag pedig 2 pengővel emelkedik. A korai termelői ármegállapítás lehetővé teszi a gazdák számára az emlelt magfélések termelésének felkarolását.

Hirdetmény

A város állatállománya részére szükséges abrak-takarmány-mennyiségek biztosítása céljából előzőleg a Gazdasági Egyesület vezető tagjaival letárgyalva a kérdést akként intézkedtem, hogy az apaállatok téli és tavaszi takarmányozásához szükséges abrak-takarmányt természetben kívánom azóktól a gazdák-tól, akik kancáik részére ment, illetve teheneik részére bikát igényelnek olyan formában, hogy a beszolgáltatandó zab, árpa, vagy tengeri árat a gazdákknak hatóságilag megítélt.

Egy-egy tehen és egy-egy kanca után beszolgáltatandó mennyiség 15 kg. zab, 15 kg. árpa vagy 15 kg. szemestengeri. Ezek helyett ugyanilyen mennyiségű olajpogácsa is beszolgáltatható. Az abrak-takarmány beszolgáltatásának igazolására az átvételi helyen adandó átvételi elismervény fog szolgálni.

A város belterületén átvételi helyként a Dégenfeld-tér 5. sz. alatti magtárt jelöltem ki, ahol az abrak-takarmányok átadása a vasárnap és ünnepnapok kivételével minden nap reggel 8 órától délután 4 óráig, a szikgáti magtárban minden hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 8—12 órák között eszközölhetők. A Hortobágyon a mátai biztosi hivatalnál ugyancsak vasárnap és ünnepnapok kivételével minden nap 8—4 óráig eszközölhető az abrakbeszolgáltatás. Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMEY. A város szennyvíztisztító telepen nagymennyiségű szennyvízledék-trágya van eladó, amely a homoki földek megjavítására kiválóan alkalmas. A trágya ára kelőves szekeren szabad rakodással egy pengő, amely a helyszínen Miszi Lajos szennyvíztelepi felügyelőnél is kifizethető. Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdőszeti ügyosztálya a nagycseri fedezett állomás vezetésére egy arra alkalmas embert keres 1943. év február hó 1-től. Erre az állásra pályázók okmányokkal, esetleg cselédkönyvükkel a délelőtti hivatalos órák alatt 8—2-ig a gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet 14. számú szoba) jelentkezzenek. Gazdasági tanácsnok.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZO IRODA

GALOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3 sz T: 28 72. 1766 2. 1

HAZASSÁG

MAGANYOS, jómódú asszony megismerkedne házasság céljából úriemberrel 50—60 évig. Csakis teljes címmel levelet kérek a kiadóba „Korrekt” jellegére. 1899

NŐSÜLNE özvegy gyermektelen hatvan körüli jóméjű izr. volt kecskedő, kinek készpénzvagyona cirka 40 ezer pengő vagy egy ház. Keres hozzáillő élet társat hasonló vagonnal vagy existenciával, vagy más megélhetési lehetőséggel. — Ajánlatokat „Közös erővel” jellegére a kiadóhivatalba kerek 1756

FELESEGÜL venni 40 év körül házias vallásos katolikus barna nő. Lehet vidéki, gazdálkodó családból is. Vagyonom ötvézer, nyugdíjam havi százhetven pengő. Levelek „Magános” jellegére a kiadóba. 1691

FÉRJHEZ mennének árva leányok 30 éves 22 ezerrel, 25 éves földbirtokkal, házzal, 40 éves özevgy 45 holddal, 50 e. 40 ezerrel. Minden igény nek megfelelően diszkrét ten szesz ajánlatokat. Kincses István Nagyvárad, Damjanich u. 4. válasszélyeg. 1682

FELESEGÜL Venni olyan abszolút úrilány, aki utolsó tanfolyamom elvégzését anyagiakkal is elősegítene. „Közvitali tiszt” jellegére a kiadóhivatalba. 1623

INTELLIGENS leány megismerkedne házasság céljából, biztos egzisztenciával bíró 30—45 éves úriemberrel. Háromezer pengő készpénzem, bútorom és keletgyém van. Címmel el látott leveleket „Mimóza” jellegére a kiadóhivatalba továbbít. 1809

JÖLELKÜ keresztény, igen szerény özevgy jövedelemmel megismerkedne házasság céljából olyan férfivel kinek szín tén jövedelme van. Várom szeretettel „Meleg otthon” jellegére. 282

LEVELEZÉS

ESMERÉNY hiányában keresem azon egybedülőt, magános állásban levő 45—50 éves leányt, kinek az életéből hiányzik a szeretet, mint az enyémből. Csak komoly férfiak írjanak. „Nem bírok szeretet nélkül élni” jellegére a kiadóba kérem. 1909

GIZIKÉ! Hívjon fel telefonon. Nekem a 39-98 számon nem sikerült. 232

ALKALMAZÁST keres férfi

KOMENCIOS gazdasági cselédet keresek azonnali belesésre, kinek legalább 2 nagy fia van. Jelentkezni minden kedden 12—2-ig a kiadóhivatalban. 1951 vv

FUSZER üzlet vezetésére megfelelő kaucióval komoly férfit, vagy nőt keresek. Ajánlatot Honvéd jellegére a kiadóba kérek. 1627

ASZTALOS segédet állandó munkára felveszek, Bálint József, Csapó u. 87. 1780

TANULÓNAK fiút megbízható családból fizetéssel felveszek. Lengyel kelmefestő, Csapó 47 1875

HENTESSEGÉDET felvesz Kiss. Hatvan u. 71. sz. 1761

KOMOLY fiatalember kifutónak felvétetik. Jelentkezés vasárnap Ungváry vegyítész, Viola-utca 1 szám. 1889

BORBÉLYSEGÉD vidékre teljes ellátásra felvétetik. Cím: Péterfia utca 32. 1885

KERÉKGYÁRTÓT, konyhakertészt és felesdinnvekerészeket keres a Noronyos-tanyai bér-gazdaság, Debrecen. 1883

KIFUTÓLEÁNY és tanuló felvétetik Aszmann fotóba, Plac 27. 1879

KIFUTÓNAK fiút megbízható családból felveszek. Lengyel kelmefestő, Csapó 47. 1874

KÖNYVKÖTŐ segédet azonnali belépésre keresünk városi nyomda Bözörményi út 6. 1622

DEBRECENI közzet: jól ismerő rövidárúszakos, szorgalmas korrektor, jutalékos utazót keresek „Keresztény” jellegére kiadóba. 1825

TISZTESSÉGES ház-mesterpár felvétetik Cegléd-u. 20. 1800

KOCSISNAK tanácsnok mindenek, megbízható családost embert felveszek lakással,értekezni, Hétvezér-u. 87. sz. 1816

KIFUTÓ pékségbe felvétetik, Csemete-u. 20. 1860

FELES kertész keresek lehetőleg ízevgy beltelki 10 hold kertben dr. Kun ügyvéd Werbőczy-u. 2. 1811

HÁZTARTÁS megbízható kétagú házaspár felvétetik. Jelentkezés 9-től Teleki 27. 1915

ASZTALOSSEGÉD felvétetik. Csapó-u. 28. Molnár. 1920

MERLEGGKÉPES nagy gyakorlatlalt volt bankhivatalnok (zsidó) állást keres. Rothermere 10. Szász. 1942

KIFUTÓLEÁNYT felvesz virágüzlet. — Batthyány-u. 6. 1927

JÓBIZONYITVÁNY. nyál első embert gazdaságba felveszek. Ugyanott szalmaprés kerestetik Szappanos u. 19. 242

HÁZMESTERPÁR gyermektelen, kis lakásért és fizetésért felvétetik. Kászón u. 10. sz. Dobó u. folytatása. 279

KERÉKGYÁRTÓ- segéd felvétetik, Káthol. Varjassynál, Eötvös 18. 295

ÜGYES fiút tanulóknak fizetéssel felvesz Nagy vasúzet, csapókanyar. 220

GYAKORLOTT cukrász segéd felvétetik, Kiss Batthyány u. 26. 225

SZOBA, konyhas lakás: adok tisztességes ház-mester párnak, Fürdő u. 5. sz. 213

ASZTALOS segéd és tanuló felvétetik, Bözörményi út 2 B. számmal nyíló Miskolci u. 8. Molnár asztalos. 1971

ÖSKERESZTÉNY kereskedelmi szakmában volt főtisztviselő, komoly elhelyezkedést keres. Cím a kiadóban. 224

HÁZMESTERT kertészethez értőt, jó lakásba felveszek, Naményiné, Batthyány u. 1. 1955

CIPÉSZSEGÉD mértekes munkára felvétetik, József kir. herceg u. 7. Barna. 259

KERESKEDELMI ügynökségi irodában alkalmazható szorgalmas utazót, vallás nem számít. Ajánlatokat „Bérlési” jellegére előnyben” jele. 291

KOCSIS háziszemélfelvezető felvétetik. Jelentkezés OTI bérház fszt. 29. 211

JÓL fejő konvenciók kis családú kocsi azonnal felveszek, Timár u. 25. 252

ASZTALOS segédet vegyes munkára felveszek Vangor asztalos, Kos-suth u. 7. 874

FELVESZÜNK festékes fűszeres segédet tanuló, kifutót, bizonyítvánnyal, festékház. Csapó u. 22. 288

PETŐFI-TÉRI festéklőki-ba gyakorlott kereskedő eladót óvadékkal, festék ház, Csapó u. 22. 289

ALKALMAZÁST keres férfi

GAZDASÁG vezetőnek szőlő, gyümölcs kezelőnek, vagy kertészeti állást keresek, Tóth gazda ságyezető, Monostorpályi. 1592

ARANYMŰVES segéd, keresztény, német nyelvben perfékt, bármilyen állásba elhelyezkedne. — Értesítést „Szorgalmas” jellegére kér. 1757

KERTÉSZ, szakképzett, képesített: gyümölcsöst, konyhakertet vállal fellesbe is. Melegágyablak van. Lengyel, Arany János-utca 28. 1897

DISZNÓVÁGÁST vállalkoz. Helyben és vidéken. Rákóczi-u. 10. 1845

FODRÁSZ segéd állást keres. Cím a kiadóban. 218

ALKALMAZÁST keres nő

JANUÁR hó 18-án női munkásfelvétel a dohánybeviteli hivatalnál. 1837

HOLGYFODRÁSZ segédkisasszonyt alkalmaznak, Horgonyi, — Szoboszlói út 4. szám, telefon 39-51. 846

PERFÉKT gyors és gépíró, lehetőleg azonnali belépésre felveszünk. Méliusz könyvkereskedés. 1722

HÁDBAN levők hozzátartozói fűtött helyiségben borsóvalogatáshoz felvétetnek. Ugyanott biztosíték ellenében borsót kézívalogatásra hálzakhoz is kiadnak. Sárközi Áruaktárak Rt., Délior 19. 1747

ÜGYESKEZŐ munkásnő felvétetik, Varga u. 3. 193

MASAMÓD segédanyokat és tanuló felvesz Sellyei kalapszalón Plac u. 61. 1794

TANULÓLÁNYT keresek jelentkezés hétköznap, Sebészeti klinika „Kantinn”. 1797

TRAFIKBA óvadékkal jóméjűenélő nő felvétetik, hétfőn 1—3 óráig Nyugati u. 8. sz. 1872

VIDÉKRE idősebb asszony háztartáshoz főlveszek délelőt, Simonffy halcsarnokban, értekezhet. 1818

ÜGYES kiszolgáló lány, ki számlázni és géprést tud, felvétetik. Harti kurtorkaüzem, 2 hónapig huszárezred-u. 66. 1911

NYELVELÉSHEZ is értő pénztárkezelésben jártas keresztény nő felvétetik. Magyar Ernő-ápar, Bika-szálló 1914

KIFUTÓLEÁNY, erősebb, nem iskolaköteles, felvétetik. Takács, Batthyány-u. 4. 207

INTELLIGENS kisasszonyt kereskedőtanulónak és jó házból való leányt kifutónak felvesz Berzéki, Plac-utca 38. Jelentkezés hétfőtől. 198

KÖZÉPKORÚ gyári munkásnők festőműhelybe felvétetnek. Gebauer Gyár, Hid-u. 10. 200

GYAKORLOTT varrónő angol és francia munkára felvétetik. Plac u. 49. I. em. 277

KISLÁNYT délutánra kifutónak felveszek. Hatvan u. 2. trafik postával szemben. 284

KIFUTÓ lányt felvesz Paul vésnök, Batthyány u. 1. 246

VARRÓ lányokat felveszek, Csapó 95. harmadik ajtó. 251

KOZMETIKUS tanuló lányt felvesz Komáromy kozmetika Bikabérez. 260

KÖNYVKÖTESZETBE munkásnő felveszek Plac u. 6 223

FELIRÓNÓT tisztviselőt felvesz a Gambri-nus étterem. 227

ALKALMAZÁST keres nő

ELSŐRENDE teher, nemü varronő van, házkonfivili állandó es gépházzal. Óvadékkal rendelkezem. Tóth Júlia, Kiskunmajsa. 1559

GYERMEK-KISASSZONY szerény, igényű, éves bizonyítvánnyal úri családhoz hankozik „Gyermekszere” jellegére. 1868

SZERÉNY igényű nyugdíjas asszony magános férfihez szerény fizetésért beállna szolgálni Bruckner-utca 5. Nagyné 1849

ÜGYES varrónőny varrodába segédanyknak ajánlkozik, Kigyó-u. 31. 1847

NŐI szabótanonciány gyakorlattal ajánlkozik felszabadításáig kizárólag bentlakással. „Keresztény 18” jellegére a kiadóba címeadásokat sürget. 196

FIATAL gimnáziumi végzett izraelita, német anyanyelvű úrino állást keres gyermekek mellett. Háztartásban is segédkezik. Cím a kiadóhivatalban. 1973

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

ÜGYES szobalányt keresek elsejére. Cím: Miklós u. 19. 1712

MINDENES leányt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, Blaha Lujza u. 8. I. 3. rendőrség mögött. 1776

BENTLAKÓ minden leányt, ki takarításban és főzésben járta, jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek, Rákosi Jenő u. 7. III. 3. 1777

DÉLELŐTTI 2—3 óra bejárónő, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Péchy út 8. Simonyi útnál. 857

FEBRUÁR elsejére privát szolgálatra elmentkezés megbízható minden főzőnő. Tisza internátus, központi fűtés-sel. Költőné Géza egyetem quesor, Debrecen. Tisza internátus. 1851

FEBRUÁR elsejére keresek főzésben is járta, komoly, jó bizonyítvánnyal rendelkező mindenes. Jelentkezés délután négy és hat között Burgundia 1. Ipariskola igazgatói lakás. 1877

RENDSZERETŐ minden főzőnő keresek vidékre, jelentkezni Mester-u. 29. 739

MINDENES szobalányt keresek, február hó elejére, dr. Jómórné sebeszet. 1658

GYERMEKSZERETŐ megbízható minden bejárónő egész napra azonnal felveszek. Ekl. Domb-u. 16. 269

